

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені Івана Боберського
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені Івана Боберського
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

ПЕРЕДЕРІЙ ВІРА ВІТАЛІВНА

УДК 796.032 (043.5)

**ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ НА
МІЖНАРОДНОМУ ТА НАЦІОНАЛЬНОМУ РІВНЯХ**

Фізичне виховання і спорт

24.00.01 – Олімпійський та професійний спорт

Подається на здобуття наукового ступеня кандидата наук
з фізичного виховання та спорту

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

_____ В.В.Передерій

Науковий керівник

Бріскін Юрій Аркадійович
доктор наук з фізичного виховання
та спорту, професор

Львів – 2019

АНОТАЦІЯ

Передерій В.В. Інноваційні форми олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях. - Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання і спорту зі спеціальності 24.00.01 – Олімпійський та професійний спорт – Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, Львів, 2019.

Олімпійський рух за більш ніж 120-річну історію перетворився на найбільш масштабне явище сьогодення, яке об'єднує переважну більшість країн світу. Одним із основних завдань Міжнародного олімпійського комітету є орієнтація діяльності на заохочення та підтримку ініціатив, спрямованих на інтеграцію олімпійських цінностей в життя суспільства, а також сприяння діяльності Міжнародної олімпійської академії та інших установ, що займаються розробкою питань розвитку олімпійської освіти. Україна є однією з провідних країн у популяризації олімпійського руху та олімпійської освіти. В нашій країні створено унікальну потужну систему олімпійської освіти, що реалізується на державному та громадському рівнях, має різноманітні форми та широку цільову аудиторію. Теперішній етап розвитку олімпійської освіти характеризується наявністю великою кількістю різноманітних її форм. Разом з тим, виявлене у працях провідних науковців (Платонов В.М., Булатова М.М, Столяров В.І.) протиріччя між ортодоксальним, традиційним змістом олімпійської освіти, зумовленим її концептуальними засадами, що ґрунтуються на філософії олімпізму, та сучасними соціальними трендами, диктує необхідність розробки інноваційних форм олімпійської освіти. Незважаючи на високий рівень теоретичного обґрунтування та практичного впровадження різноманітних форм олімпійської освіти в Україні, існує потреба їх оновлення враховуючи

сучасні міжнародні тенденції у розвитку спорту як виду соціальної практики, олімпійського руху, сучасний стан розвитку суспільства.

Метою дослідження є вдосконалення олімпійської освіти на основі її інноваційних форм. Для розв'язання завдань наукового дослідження та реалізації поставленої мети в процесі роботи було використано такі методи наукового дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення даних наукової та методичної літератури, інформаційної мережі інтернет, аналіз документальних матеріалів, опитування (інтерактивне онлайн анкетування), експертне оцінювання, історичні методи (порівняльно-історичний, ретроспективний), порівняння, методи математичної статистики.

Ретроспективний аналіз процесів формування олімпійської освіти показав їх жорстку залежність із становленням олімпійського руху в цілому, розвитком системи освіти та еволюцією суспільних цінностей. Основою олімпійської освіти є філософська концепція олімпізму, сформована П'єром де Кубертенем. Провідною організацією в світі, яка реалізує, пропагує та впроваджує олімпійську освіту є Міжнародна олімпійська академія, яку створено у 1961 році. Перші національні олімпійські академії були створені в Іспанії, США, Японії, Республіці Корея в 1970-х роках під впливом Міжнародної олімпійської академії. Інтенсивний розвиток олімпійської освіти припадає на перебування на посту президента МОК (1980-2001 рр.) Хуана Антоніо Самаранча. Теоретичний аналіз показав, що незважаючи на достатню розробленість питань олімпійської освіти, триває дискусія стосовно фундаментальних дефініцій: поняття і концепція олімпійської освіти, її зміст, форми і методи, місце в системі освіти. Історично сформована концепція олімпійської освіти, характерна для більшості країн, відстає від вимог сучасності і потребує переходу від ідеалістичних підходів до інноваційних проєктів, що відповідають потребам суспільства. В результаті аналізу науково-методичної літератури виявлено основні проблеми олімпійської освіти сучасності: проблеми впровадження олімпійської освіти, пошук ефективних форм олімпійської освіти, некоректне тлумачення поняття

«олімпійської освіти», фінансування олімпійської освіти, відповідність олімпійської освіти сучасним суспільним викликам.

В процесі дослідження проведено порівняльний аналіз та співставлення різних тлумачень поняття «олімпійська освіта». Спираючись на визначення В.М. Платонова (1998), олімпійську освіту слід розглядати як невід'ємну частину олімпійського руху у світі, метою якої є залучення дітей і молоді до ідеалів і цінностей олімпізму, які орієнтовані на загальнолюдські, гуманістичні, морально-етичні цінності, пов'язані зі спортом.

Аналіз діяльності керівних структур олімпійського руху в цілому, та олімпійської освіти зокрема, дозволив виокремити організації, відповідальні за її розвиток та поширення: МОК (в т.ч. Комісія з олімпійської освіти МОК), МОА, НОА, Асоціації НОА, Мережа олімпійських музеїв. Основними формами впровадження олімпійської освіти на міжнародному рівні є програми з олімпійської освіти МОК, активності та конкурси, науково-дослідна робота, видавництво літератури/журналів/плакатів, телевізійні програми, веб-сайти, тематичні ігри з олімпійської освіти, музеї або тематичні виставки.

В результаті дослідження встановлено тенденції розвитку олімпійської освіти: зростання кількісних показників розвитку олімпійської освіти: збільшення кількості країн, залучених до олімпійської освіти, збільшення кількості НОА, зростання кількості форм олімпійської освіти, збільшення учасників заходів з олімпійської освіти тощо; діджиталізація форм олімпійської освіти; підвищення якісних вимог до форм олімпійської освіти; розширення пріоритетів олімпійської освіти від пропаганди ідеалів та принципів олімпізму до спектру питань щодо олімпійського руху та сучасних проблем суспільства – екологічних, гендерних, економічних тощо; інтеграція керівних структур олімпійського руху з метою реалізації програм олімпійської освіти.

Національна система олімпійської освіти в Україні почала формуватися у 90-х роках ХХ ст. і нині є однією з найбільш розвинених у світі. Основними

формами реалізації олімпійської освіти в Україні є: олімпійський урок, олімпійський тиждень, олімпійське лелеченя, олімпійська книга, «Do like Olympians», конкурс на кращий малюнок/ твір на олімпійську тему, олімпійська вікторина, зустрічі з чемпіонами та призерами, олімпійська перерва, олімпійський фестиваль, лист олімпійцям, Інтернет урок «Олімпійський міст», всеукраїнська мережа шкіл олімпійської освіти, Музеї та виставки на олімпійську тематику, видавництво літератури, журналів, плакатів на олімпійську тематику, проведення наукових конференцій та лекцій на олімпійську тематику та науково-дослідна робота на олімпійську тематику.

Систематизацію різноманітних форм олімпійської освіти в Україні було проведено шляхом мапінгу при співставленні таких їх характеристик: вікові групи учасників проєктів, контент, формат проєктів, відповідальні організації та масштабність заходів. Проведена систематизація та порівняльний аналіз форм олімпійської освіти в Україні дозволяє виявити їх переваги та недоліки, що можна вважати підґрунтям вдосконалення системи олімпійської освіти в Україні. Підкреслимо, що незважаючи на різноманітність форм олімпійської освіти в Україні, вони є змістово стереотипними і переважно зорієнтовані на філософсько-історичну інформаційну складову.

Інноваційний проєкт олімпійської освіти #OlympicLab розроблено відповідно до сучасних вимог – за структурою, змістом та механізмом впровадження він відповідає актуальним суспільним викликам. При розробці структури та змісту проєкту враховувалася необхідність відповідати сучасним вимогам реалізації форм олімпійської освіти, зручність впровадження, комплексний характер у вирішенні завдань олімпійської освіти. Метою авторської форми олімпійської освіти є поширення олімпійських ідеалів та принципів, залучення молоді до олімпійського руху, пропагування здорового способу життя, знайомство учасників проєкту з зірками українського та світового спорту та надбання корисних життєвих

навичок і формування лідерських якостей за допомогою різноспрямованих модулів проєкту. Проєкт #OlympicLab містить 6 змістових модулів: «Ментальне тренування», «Здоровий спосіб життя», «Загальнолюдські та олімпійські цінності», «Чат з чемпіонами та лідерські якості», «Волонтерство», «Основи бізнесу та кар'єри». Реалізацію проєкту #OlympicLab спрямовано на розв'язання таких загальних завдань: поширення ідей олімпізму, поширення інформації про досягнення українських спортсменів-олімпійців, спілкування з олімпійцями, формування системи знань про олімпійський рух, ознайомлення з олімпійськими та загальнолюдськими цінностями, залучення до занять спортом, виховання молоді на олімпійських цінностях, оновлення форм олімпійської освіти. Інноваційна форма олімпійської освіти #OlympicLab має такі характерні риси: різноманітність контенту, наявність змістового наповнення проєкту, зручність користування розробленим для кожного модуля контентом, можливість адаптації проєкту до різної аудиторії та місця проведення проєкту, інноваційність модулів проєкту.

Аналіз ефективності проєкту #OlympicLab здійснювався за результатами його впровадження впродовж 2016 – 2018 років. За цей період було проведено понад 280 заходів за участі понад 60 000 учасників, які представляють 1 491 навчальних закладів на території всієї країни. Також слід відзначити, що учасниками заходів інноваційної форми #OlympicLab стали 348 олімпійців. За час реалізації проєкту з 2016 року по 2018 рік кількість учасників зросла більш ніж у 10 разів, що свідчить про відповідність структури і змісту проєкту потребам цільової аудиторії, його популярність та перспективність.

З метою оцінки результатів впровадження інноваційної форми олімпійської освіти проєкту #OlympicLab було проведено онлайн опитування представників 26 регіональних відділень НОК України, за результатами якого загальна оцінка ефективності впровадження проєкту складає 8,9 балів. Високу оцінку проєкт #OlympicLab отримав і в результаті експертного

оцінювання, до якого було залучено провідних фахівців галузі олімпійської освіти в Україні та в світі. Оцінки експертів за різними показниками ефективності проєкту коливалися в діапазоні від 8,8 до 10,0 бала.

В результаті проведеного дослідження отримано такі наукові результати:

- вперше обґрунтовано впровадження інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab та здійснене змістове наповнення його модулів; здійснено систематизацію існуючих форм олімпійської освіти в Україні та створено їх мапінг;
- вдосконалено систему знань щодо історичних та організаційних аспектів формування олімпійської освіти та наукові положення щодо тенденцій розвитку олімпійської освіти України та на міжнародному рівні;
- набули подальшого розвитку наукові положення щодо функціонування системи олімпійської освіти в Україні.

Ключові слова: олімпійська освіта, форми олімпійської освіти, олімпійські цінності, #OlympicLab, олімпійський рух.

ABSTRACT

Perederii V.V. Innovative forms of Olympic education at the international and national levels. - Qualifying scientific work on the rights of the manuscript.

Thesis for a Candidate of Science Degree in Physical Education and Sports in the Specialty 24.00.01 – Olympic and professional sports – Lviv State University of Physical Culture Ivan Boberskyi, Lviv State University of Physical Culture Ivan Boberskyi, Lviv, 2019.

For more than 120 years, the Olympic Movement has become the largest phenomenon for today, which brings together the majority of the world. One of the main tasks of the International Olympic Committee is to focus on promoting and supporting initiatives, which are directed aimed at integrating Olympic values into society, as well as promoting the activities of the International Olympic Academy and other institutions involved in the development of Olympic education. Ukraine is one of the leading countries in the promotion of the Olympic movement and

Olympic education. A unique, powerful Olympic education system is established in our country, implemented at the state and public levels, with various forms and a wide target audience. However, the current stage of Olympic education development is characterized by the contradiction between a large number of different forms and sustainable approaches to their implementation, which does not diminish the interest of the audience and impede the further development of Olympic education. Despite the high level of theoretical study and practical implementation of various forms of Olympic education Ukraine there is a need to update them, given the current state of development of society, contemporary international trends in the development of the Olympic movement and sport as a form of social practice. The aim of the study is to improve Olympic education based on its innovative forms. The following research methods were used in the process of solving the tasks of scientific research and realization of the set goal in the process: theoretical analysis and generalization of scientific and methodological literature data, Internet information, analysis of documentary materials, surveys (interactive online questionnaire), expert evaluation, historical methods (comparative-historical, retrospective), comparison, methods of mathematical statistics. A retrospective analysis of the Olympic education processes formation showed their rigid dependence with the formation of the Olympic movement as a whole, the development of the education system and the evolution of social values. The basis of Olympic education is the philosophical concept of Olympism, formed by Pierre de Coubertin. The International Olympic Academy, which was established in 1961, is the leading organization in the world that implements, promotes and implements Olympic education. The first National Olympic Academies were established in Spain, USA, Japan, Republic of Korea in the 1970s under the influence of the International Olympic Academy. The intensive development of the Olympic education is in the "Samarancha era" (1980-2001). Theoretical analysis has shown that despite the sufficient elaboration of the issues of Olympic education, there is a continuing discussion regarding the fundamental definitions: the concept and concept of Olympic education, its

content, forms and methods, place in the educational system. Historically formed concept of Olympic education, appropriate for the most countries, does not meet today requirements and requires a shift from idealistic approaches to innovative projects that meet the needs of society. The analysis of the scientific and methodological literature revealed the main problems of the Olympic education of the present: problems of implementation of the Olympic education, search of effective forms of Olympic education, incorrect interpretation of the term "Olympic education", sources of funding for Olympic education, the relevance of Olympic education to contemporary societal challenges.

The study carried out a comparative analysis and compared different explanations of the concept of "Olympic education". Based on the definition of Platonov V., Olympic education should be seen as an integral part of the Olympic movement in the world, which aims to engage children and young people with the ideals and values of Olympism that are oriented toward universal, humanistic, moral and ethical values related to sport.

Analysis of the governing bodies of the Olympic movement in general and Olympic education in particular, has allowed to isolate the organization responsible for its development and distribution: IOC (including IOC Olympic Education Commission), IOA, NOA, Association of NOAs, Olympic Museum Network and so on. The main forms of Olympic education at international level are IOC Olympic education programs, activities and competitions, research, literature / magazines / posters, television programs, websites, Olympic education themed games, museums or exhibitions.

As a result of the research the tendencies of development of the Olympic education are established: increase of quantitative indicators of development of the Olympic education; an increase in the number of countries involved in Olympic education, an increase in the number of NOAs; increasing number of forms of Olympic education; increasing the number of participants in Olympic education events, etc .; digitization of forms of Olympic education; increase of qualitative requirements for forms of Olympic education; expanding the priorities of Olympic

education from promoting the ideals and principles of Olympism to range of issues related to the Olympic movement and contemporary problems of society - environmental, gender, economic, etc.; integration of the governing structures of the Olympic Movement in order to implement Olympic education programs.

The national system of Olympic education in Ukraine began to form in the 1990s and is now one of the best in the world. The main form of organization of Olympic education in Ukraine is: Olympic lesson, Olympic week, Olympic storks, Olympic book, «Do like Olympians», content for best picture / work on Olympic theme, Olympic quiz, meetings with champions and medalists, Olympic break, Olympic festival, letters to Olympians, online lesson "Olympic Bridge", all-Ukrainian network of schools of Olympic education, Museums and exhibitions about the Olympic movement, publishing of literature, magazines, posters on Olympic topic, conducting of scientific conferences and lectures on Olympic topic and scientific work about Olympic movement.

The systematization of the various forms of Olympic education in Ukraine was carried out through mapping when comparing such characteristics: age groups of project participants, content, project format, responsible organizations and scale of activities. The systematization and comparative analysis of the forms of Olympic education in Ukraine reveals their advantages and disadvantages, which can be considered as the basis for improvement of the Olympic education system in Ukraine.

Innovative Olympic Education Project #OlympicLab is designed according to modern requirements - in terms of structure, content and implementation mechanism, it meets current public challenges. During developing the structure and content of the project, the need to meet the modern requirements of the implementation of forms of Olympic education, ease of implementation, complex nature in solving the problems of Olympic education was taken into account. The purpose of the author's form of Olympic education is to spread the Olympic ideals and principles, to involve the youth in the Olympic movement, to promote healthy lifestyles, to familiarize the project participants with the stars of Ukrainian and

world sports, and to acquire useful life skills and to develop leadership skills through a variety of different languages. #OlympicLab project includes 6 thematic modules: "Mental Training", "Healthy lifestyle", "Human and Olympic values", "Chat with Champions and leadership skills," "Volunteering", "Basic business skills and career." The #OlympicLab made to expand the overall objectives: spreading the ideas of Olympism, promotion of information about the Ukrainian Olympic athletes achievements, communication with Olympians, formation of a knowledge system about the Olympic movement, familiarization with Olympic and human values, engaging into sport, educating young people on Olympic values, updating forms of Olympic education. The innovative form of Olympic education #OlympicLab has the following features: a variety of content, availability of the project content and its each module, the ability to adapt the project to a different audience and venue, innovative module design.

Analysis of the project #OlympicLab results achieved for 2016 - 2018 years. During this time, 280 people were held for the participation of 60,000 participants, representing 1 491 educational institutions in all countries. It should also be noted that 348 Olympians became participants of the #OlympicLab innovative form. During the implementation of the project from 2016 to 2018, the number of participants increased more than 10 times, which testifies to the correspondence of the structure and content of the project to the needs of the target audience, its popularity and perspective.

In order to evaluate the results of the implementation of the innovative form of Olympic education #OlympicLab project, an online survey was conducted with representatives of 26 regional offices of the NOC of Ukraine, which results in an overall evaluation of the project implementation efficiency of 8.9 points. The #OlympicLab project was also received as a result of an expert evaluation involving leading Olympic education experts from Ukraine and other countries. Experts' estimates of various project performance indicators ranged from 8.8 to 10.0 points.

As a result of the research the following scientific results were obtained:

- first implementation proved of educational-interactive project #OlympicLab and completed its content modules. Systematization of existing forms of Olympic education in Ukraine and their mapping;
- Improved system of knowledge about the historical aspects of the formation and organization of Olympic education and scientific provisions regarding trends in the development of Olympic education in Ukraine and internationally;
- Acquired the further development of scientific statements about the functioning of Olympic education in Ukraine.

Keywords: Olympic Education, Olympic Education Forms, Olympic values, #OlympicLab, Olympic Movement.

Список публікацій здобувача

Роботи, в яких відображено основні наукові результати дисертації

1. Передерій В. Напрями освітньої діяльності Міжнародного олімпійського комітету /Віра Передерій// Фізична активність, здоров'я і спорт, - Л. – 2017, - №4 (30), - С. 3-9 (*Видання внесене до міжнародної наукометричної бази даних Index Copernicus Journals Master List (ISSN 2221-1217)*)
2. Передерій В. Маппінг проектів Олімпійської освіти /Віра Передерій// Український журнал медицини, біології та спорту, - Миколаїв, - 2019, том4 №1 (17), - С.307 – 311 (*Журнал включений до міжнародних наукометричних баз даних: CrossRef, Ulrichs Web, Google Scholar, WorldCat, ResearchBib, World Catalogue of Science Journals*)
3. Передерій В. Експертний аналіз інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab /Віра передерій, Юрій Бріскін// Український журнал медицини, біології та спорту, - Миколаїв, - 2019, том4 №4 (20), - С.307 – 311 (*Здобувачеві належить збір та обробка результатів експертного оцінювання та формлювання висновків (Журнал включений до міжнародних наукометричних баз даних: CrossRef, Ulrichs Web, Google Scholar, WorldCat, ResearchBib, World Catalogue of Science Journals)*)

4. Передерій В. #OlympicLab результати та перспективи /Віра Передерій// Наука в олімпійському спорті, - К. №4, 2018, - С. 28 – 31 (*Журнал включено у Список наукових спеціалізованих видань України: наказ МОН України № 1528 від 29.12.2014 р.*)

5. Передерій В. Впровадження інноваційних форм олімпійської освіти /Віра Передерій, Юрій Бріскін// Теорія і методика фізичного виховання і спорту, - К., - №4, 2018, - С. 91 – 95 *Здобувачеві належить збір та обробка результатів опитування та формювання висновків(Видання внесено до міжнародної наукометричної бази даних Index Copernicus)*

Праці апробаційного характеру

6. Передерій В. Перспективи впровадження інноваційної форми олімпійської освіти в Україні / Віра Передерій // тези XII Міжнародної конференції молодих вчених «Молодь та олімпійський рух» 2019, - К., - С.66

Опубліковані праці, що додатково відображають наукові результати дисертації

7. Передерій В. #OlympicLab - як нова форма олімпійської освіти / Віра Передерій // Молода спортивна наука України: зб. наук. пр. / за заг. ред. Євгена Приступи. – Львів, 2019. – Вип. 23., т.1 – С. 20-21

ЗМІСТ

	ВСТУП	17
РОЗДІЛ 1.	ГЕНЕЗА ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ	24
1.1.	Становлення олімпійської освіти	24
1.1.1	Історія виникнення олімпійської освіти	24
1.1.2	Сучасний стан олімпійської освіти	31
1.1.3	Досвід реалізації та впровадження олімпійської освіти у різних країнах	35
1.2	Історичні аспекти розвитку олімпійської освіти в Україні	41
1.3	Проблеми сучасної олімпійської освіти	47
	Висновки до розділу	53
РОЗДІЛ 2.	МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	56
2.1	Методи дослідження	56
2.1.1	Аналіз науково-методичної літератури	57
2.1.2	Аналіз документальних матеріалів	57
2.1.3	Опитування (інтерактивне онлайн анкетування)	58
2.1.4	Експертне оцінювання	59
2.1.5	Історичні методи	60
2.1.6	Метод порівняння	61
2.1.7	Методи математичної статистики	62
2.2	Організація дослідження	64
РОЗДІЛ 3.	ФОРМИ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ ТА ЇХ СИСТЕМАТИЗАЦІЯ	66
3.1	Діяльність організацій з олімпійської освіти в світі	66
3.2	Форми олімпійської освіти на міжнародному рівні	99
3.3.	Форми олімпійської освіти в Україні	110
3.4.	Мапінг існуючих форм олімпійської освіти в Україні	117
	Висновки до розділу	123

РОЗДІЛ 4. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ФОРМИ	127
ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ #OlympicLab	
4.1. Структура і зміст інноваційна форма олімпійської освіти #OlympicLab	127
4.2. Ефективність впровадження інноваційної форми олімпійської освіти - #OlympicLab	149
4.3. Експертне оцінювання інноваційної форми олімпійської освіти - #OlympicLab	155
Висновки до розділу	160
РОЗДІЛ 5. АНАЛІЗ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ	164
ДОСЛІДЖЕННЯ	
ВИСНОВКИ	172
ПОСИЛАННЯ	176
ДОДАТКИ	201

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ААНОА – Асоціація Африканських Національних олімпійських академій

АЄНОА – Асоціація Європейських Національних олімпійських академій

АНОК – Асоціація національних олімпійських комітетів

АПНОА – Асоціація Панібериканських Національних олімпійських академій

АФНОА – Асоціація франкомовних Національних олімпійських академій

ЗВО – заклад вищої освіти

МОА – Міжнародна олімпійська академія

МОК – Міжнародний олімпійський комітет

НОА – Національна олімпійська академія

НОК – Національний олімпійський комітет

ОАУ – Олімпійська академія України

ОКОІ – Організаційний комітет Олімпійських Ігор

OVER – Olympic values education program – Програма навчання олімпійським цінностям

ВСТУП

Актуальність теми. Олімпійський рух за свою більш ніж 120-річну історію перетворився на найбільш масштабне явище сьогодення, яке об'єднує переважну більшість країн світу, а Міжнародний олімпійський комітет, як керівний орган олімпійського руху, є однією з найвпливовіших міжнародних організацій. Одним із основних завдань МОК є орієнтація діяльності на заохочення та підтримку ініціатив, спрямованих на інтеграцію олімпійських цінностей в життя суспільства, а також сприяння діяльності Міжнародної олімпійської академії та інших установ, що займаються розробкою питань розвитку олімпійської освіти [230].

Реалізація принципів та ідеалів олімпізму, гуманістичних ідей та цінностей, відбувається зокрема завдяки олімпійській освіті, важливість якої зростає у зв'язку з актуалізацією соціальної значущості спорту та демократизацією розвитку суспільства.

Україна є однією з провідних країн у популяризації олімпійського руху та олімпійської освіти, що визнано міжнародними організаціями. Найбільш поширеними її формами є: олімпійські уроки, малі олімпійські ігри, бесіди, вікторини, конкурси малюнків, зустрічі з чемпіонами і призерами Олімпійських, олімпійські перерви, змагання «Олімпійська миля», олімпійські фестивалі, «Олімпійський калейдоскоп», діяльність олімпійського музею та кабінету олімпійської освіти, робота лекторських груп, акції «Лист олімпійцям», конкурси стінних та друкованих газет, робота шкільного олімпійського комітету, волонтерський рух і клубна робота [42]. Крім того в Україні функціонує мережа шкіл Олімпійської освіти, яка об'єднує 276 навчальних закладів.

Вивченням питань олімпійської освіти в різні роки займались вітчизняні (В.Н. Платонов, 1998 [87], Ю.М. Чернецький, 1998 [123], М.М. Булатова, 2002 [22], О.М. Вацеба, В.П. Юхимук, 2004 [137], А.А. Томенко, 2007 [117], В.М. Єрмолова, 2010 [42], Я.С. Шербашин, 2009 [128], Л.О.

Радченко, 2015 [95]) та закордонні науковці (Muller N., 1992 [174], I.B. Барінова, 1994 [7], В.В. Столбов, 1997, [113], В.Н. Сергєєв, 2001 [108], Georgiadis K., 2010 [162], Binder D., 2012 [149]). Зокрема в науково-методичній літературі детально розкрито шляхи інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес шкільної молоді [39, 54, 75, 104], висвітлено виховний потенціал олімпійського руху [11, 119, 127], окреслено значущість інтеграції олімпійської освіти у підготовку фахівців сфери фізичної культури та спорту [9, 31].

Питання впровадження у навчальний процес елементів олімпійської освіти як позитивного фактору, що сприяє гуманізації суспільства, знайшли відображення у роботах вітчизняних дослідників: Н. В. Москаленко, В.Г. Савченко, 2007 [103], С. Ф. Матвєєва, Когут І.А, Кропивницька Т.А., 2007 [65] Я.В. Тимчака, 2010 [116], Я.П. Галана,[25], М. М. Булатової, 2008 [14] та ін. Значну кількість наукових досліджень присвячено розробці змісту олімпійської освіти, як фактору гуманізації фізичної культури учнівської молоді.

Теперішній етап розвитку олімпійської освіти характеризується наявністю великою кількістю різноманітних її форм. Разом з тим, виявлене у працях провідних науковців протиріччя між ортодоксальним, традиційним змістом олімпійської освіти (Булатова М.М., Платонов В.М., Столяров В.І.), зумовленим її концептуальними засадами, що ґрунтуються на філософії олімпізму, та сучасними соціальними трендами, диктує необхідність розробки інноваційних форм олімпійської освіти. Незважаючи на високий рівень теоретичного обґрунтування та практичного впровадження різноманітних форм олімпійської освіти в Україні, існує потреба їх оновлення враховуючи сучасні міжнародні тенденції у розвитку спорту як виду соціальної практики, олімпійського руху, сучасний стан розвитку суспільства. Ці тенденції зокрема відображені у рекомендаціях «Порядку денного – 2020 МОК», що декларують важливість олімпійської освіти [142].

Таким чином, постає важливе наукове завдання - розробки, обґрунтування та впровадження інноваційних форм олімпійської освіти.

Мета дослідження: вдосконалення олімпійської освіти на основі її інноваційних форм.

Завдання дослідження:

1. Визначити проблемне поле олімпійської освіти в Україні та у світі.
2. Виявити основні тенденції розвитку олімпійської освіти на міжнародному та національному рівні.
3. Систематизувати наявні форми олімпійської освіти в Україні.
4. Розробити структуру та здійснити змістово-інформаційне наповнення інноваційної форми олімпійської освіти (#OlympicLab).
5. Оцінити ефективність упровадження інноваційної форми олімпійської освіти (#OlympicLab).

Об'єкт дослідження: система олімпійської освіти.

Предмет дослідження: форми олімпійської освіти.

Методологія дослідження ґрунтувалася на фундаментальних дослідженнях проблематики історії олімпійського спорту та олімпійської освіти, філософії олімпізму, ролі спорту та олімпійського руху в сучасному суспільстві. В основу пошуку, аналізу та інтерпретації наукової інформації було покладено праці П. де Кубертена, 1919 [155] щодо філософії олімпізма, Платонова В.Н., Гуськова С.М., 1994 [86], Платонова В.Н., Булатової М.М., Бубки С.Н., 2009 [90] щодо історичних аспектів розвитку олімпійського спорту, Платонова В.Н., Булатової М.М., 2018 [90] щодо генези олімпійської освіти, Столярова В.І., 1997 [113] щодо концепції олімпійської освіти, Булатової М. М., 2006 [20] щодо функціонування системи олімпійської освіти в Україні, Георгіадіса К., 2007 [27] щодо теоретичних основ олімпійської освіти, Бубки С.Н., 2012 [11] щодо ролі олімпійського спорту в сучасному суспільстві, Єрмолової В.М 2010 [40] щодо ролі олімпійської освіти в системі виховання дітей та молоді.

Для розв'язання завдань наукового дослідження та реалізації поставленої мети в процесі роботи було використано такі **методи** наукового дослідження:

- Теоретичний аналіз та узагальнення даних наукової та методичної літератури, інформаційної мережі інтернет дозволив описати наявну систему знань, окреслити проблемне поле олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях та стан науково-методологічного опрацювання її історичних та організаційних аспектів.

- Аналіз документальних матеріалів проводився з метою отримання інформації щодо організаційної структури, нормативних основ функціонування та впровадження олімпійської освіти та окреслення нормативно-правової підтримки реалізації форм олімпійської освіти в Україні та в світі.

- Опитування (інтерактивне онлайн анкетування) проводилося з метою визначення ефективності вирішення завдань інноваційного проєкту олімпійської освіти #OlympicLab та оцінювання його характерних рис.

- Експертне оцінювання використовувалося з метою визначення ефективності вирішення завдань інноваційного проєкту олімпійської освіти #OlympicLab та оцінки його характерних рис.

- Історичні методи. Порівняльно-історичний метод застосовувався для вивчення виникнення, формування і розвитку процесів і подій пов'язаних з олімпійською освітою у хронологічній послідовності, для виявлення внутрішніх та зовнішніх факторів, що зумовлювали її розвиток, спільних та відмінних рис розвитку та функціонування олімпійської освіти в різних країнах світу, виокремлення основних історичних подій та тенденцій розвитку олімпійської освіти; ретроспективний метод дозволив узагальнити інформацію про характер розвитку олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях в історичному аспекті.

- Метод порівняння використано для класифікації і систематизації форм олімпійської освіти. Отримані при використанні методу порівняння результати покладено в основу мапінгу форм олімпійської освіти.

- Методи математичної статистики використано для аналізу результатів опитування (онлайн анкетування) та експертного оцінювання з метою визначення ефективності впровадження інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab.

Наукова новизна:

- Вперше обґрунтовано впровадження інноваційного проєкту олімпійської освіти#OlympicLab та здійснене змістове наповнення його модулів.

- Вперше здійснено систематизацію та створено мапінг існуючих форм олімпійської освіти в Україні;

- Вдосконалено наукові положення щодо тенденцій розвитку олімпійської освіти України та на міжнародному рівні;

- Вдосконалено систему знань щодо історичних та організаційних аспектів формування олімпійської освіти;

- Набули подальшого розвитку наукові положення щодо функціонування системи олімпійської освіти в Україні.

Особистий внесок здобувача полягає у постановці проблеми, організації та проведенні теоретичних й емпіричних досліджень; узагальненні інформації щодо історичних та організаційних аспектів функціонування олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях, виявленні проблем в реалізації завдань олімпійської освіти; обґрунтуванні змістового наповнення та методичних рекомендацій щодо реалізації інноваційної форми олімпійської освіти відповідно до сучасного стану розвитку суспільства. В опублікованих із співавторами наукових працях здобувачеві належить формулювання основної наукової ідеї; розробка стратегії дослідження; добір методів дослідження; збір та інтерпретація отриманого матеріалу; формулювання висновків.

Апробація результатів дослідження: основні теоретичні та практичні положення дисертаційної роботи оприлюднено в доповідях на всеукраїнських і міжнародних науково-практичних конференціях: міжнародна конференція молодих вчених «Молодь та олімпійський рух» (Україна, Київ: 2017, 2018, 2019), Міжнародна конференція «Сталий розвиток і спадщина у спорті: проблеми та перспективи» (2018), Самміт Молодих послів (Швейцарія, Лозанна: 2016, 2017; Японія, Токіо - 2018).

Публікації За темою дисертації опубліковано 7 друкованих праць, 5 статей – у наукових фахових виданнях України (з них 5 у виданнях, що внесені до міжнародних наукометричних баз); 2 – апробаційного характеру.

Структура та обсяг дисертації. Дисертаційну роботу викладено на 247 сторінках. Вона складається зі вступу, переліку умовних скорочень, п'яти розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків. Роботу проілюстровано 8 рисунками, 19 таблицями, використано 244 літературних джерел (з яких 101 – іноземною мовою).

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконувалась в межах теми «Теоретико-методичні основи управління тренувальним процесом та змагальною діяльністю в олімпійському, професійному та адаптивному спорті» на 2016 – 2020 роки (№ державної реєстрації 0116U003167).

Роль автора як виконавця теми полягає у визначенні проблемного поля олімпійської освіти в Україні та в світі, виявленні основних тенденції розвитку олімпійської освіти на міжнародному та національному рівні та систематизації існуючих форм олімпійської освіти в Україні, розробці, здійсненні змістово-інформаційного наповнення інноваційної форми олімпійської освіти (#OlympicLab) та експериментальному обґрунтуванні її впровадження.

Практичне значення отриманих результатів. Результати дослідження використано в діяльності Національного олімпійського комітету та його регіональних відділень, в роботі Самітів «Юних лідерів змін»

(Лозанна, Швейцарія – 2016 – 2018; Токіо, Японія – 2018), що організовані МОК, в роботі Комісій з олімпійської освіти Міжнародного олімпійського комітету та Національного олімпійського комітету України, при проведенні семінарів-нарад з регіональними відділеннями Національного олімпійського комітету України (Додаток А, Б).

Результати роботи використовувалися в навчальному процесі Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського при викладенні навчальної дисципліни «Олімпійський спорт».

Результати дослідження можуть бути використані в підготовці фахівців спортивної та педагогічної галузей, для організації спортивно-освітніх заходів з олімпійської освіти, для підготовки волонтерів та інструкторів. Практична значущість роботи полягає також у можливості використання отриманих фактичних даних у викладанні навчальних курсів спортивно-історичної проблематики в системі галузевої спортивної освіти та в системі підвищення кваліфікації. Отримані результати сприяють популяризації олімпійського руху та поширенню олімпійської освіти, інформуванню суспільства про олімпійські цінності та ідеали.

РОЗДІЛ 1. ГЕНЕЗА ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ

1.1 Історичні аспекти розвитку олімпійської освіти в світі

1.1.1 Історія виникнення олімпійської освіти.

Нині олімпійська освіта є невід'ємною частиною олімпійського руху у світі, метою якої є залучення дітей і молоді до ідеалів і цінностей олімпізму, які орієнтовані на загальнолюдські, гуманістичні, морально-етичні цінності, пов'язані зі спортом. В наш час вона займає все більш важливе місце в системі освіти, у вихованні підростаючого покоління та поширенні олімпійського руху загалом [88].

Загальновідомо, що фундатором та засновником сучасного олімпійського руху є П'єр де Кубертен – видатний французький громадський діяч, історик, педагог, письменник та спортсмен. Однією з головних ідей, яка керувала ним при відродженні олімпійського руху була ідея «миру між націями» (peace among nations) [150]. Крім того П'єр де Кубертен, як відомий педагог, розумів, що спорт може бути важливим чинником розвитку освіти для світу, особливо в контексті реформи загальноосвітньої системи. Історичну постать П'єра де Кубертена розглядають не просто як людину, яка відродила олімпійські ігри, а як реформатора, який намагався вплинути на систему освіти, як нагальну потребу того часу.

Особливе значення П'єр де Кубертен приділяв поширенню цінностей спорту не тільки для фізичної підготовленості та здоров'я, а також для вдосконалення інтелектуальних, моральних, естетичних та інших здібностей особистості. Він доводив, що спорт здатний сформувати «характер та зміцнювати моральні сили», а також «ініціативність, стійкість, енергійність, прагнення до самовдосконалення і зневагу до можливих небезпек», що передбачало можливість сприяння не тільки фізичному вдосконаленню, але й «гармонійному розвитку дорослої людини (equilibrium of the adult)» [156].

Олімпійська концепція П'єра де Кубертена – це не просто перспективний проєкт, а науково обґрунтований соціально-педагогічний проєкт з яскраво вираженою гуманістичною орієнтацією, який має величезне соціокультурне значення і в даний час [111]. Орієнтуючись на виховну роль конкуренції в спорті, П'єр де Кубертен завжди підкреслював також, що прагнення перемоги або встановлення рекорду спортсменом-олімпійцем не повиненно перетворюватися на прагнення перемогти за будь-яку ціну. П'єр де Кубертен вважав, що тільки моральні цінності здатні надати спорту, спортивним змаганням і спортивним рекордам справді людську, гуманістичну спрямованість. На його думку, олімпієць повинен надавати перевагу чесній, шляхетній поведінці в спортивних поєдинках, бо тільки в цьому випадку вони будуть виконувати свою виховну функцію [160].

Уперше офіційне обговорення питань олімпійської освіти відбулося 1897 р. на сесії МОК у Гаврі. Засновник сучасного олімпізму П'єр де Кубертен вважав необхідним одночасний розвиток духовних, фізичних та інтелектуальних якостей людини. Ним було сформульовано ідеологію олімпізму, котру було покладено в основу олімпійської освіти – педагогічного феномену, що набув подальшого розвитку у працях учених різних країн світу (С. Diem , 1976 [157]; О. Szymiczek, 1969 [240]; Л. Кун, 1982 [62]; В.І. Столяров, 2007 [112]; В.М. Платонов, 1998 [87]; D. Binder, 2012 [149]; М.М. Булатова, 2005 [15]).

Провідні вчені – дослідники спадщини П'єра де Кубертена [17] констатують, що він бачив цінність спорту та Олімпійських ігор саме у різнобічному і розвитку людини, вважаючи, що це має більше значення, ніж демонстрація фізичної переваги і досягнення перемог. Ці уявлення лягли в основу поняття «олімпізм», що в теперішній редакції Олімпійської хартії трактується як «...філософія життя, що звеличує та об'єднує в гармонійне ціле гідність тіла, волі та розуму. Поєднуючи спорт з культурою та освітою, прагне до створення способу життя, який базується на радості від зусилля, освітній цінності доброго прикладу, соціальної відповідальності та повазі до

універсальних фундаментальних етичних принципів. Мета олімпізму полягає в тому, щоб поставити спорт на службу гармонійного розвитку людства, сприяючи створенню мирного суспільства, яке зацікавлене в збереженні людської гідності » [17, 229].

Аналіз концепції олімпізму як фундаментальної основи олімпійської освіти, наведений у працях Платонова В.М., Булатової М.М., Столярова В. И. [17, 111] доводить, що П'єр де Кубертен розглядав Олімпійські ігри як інструмент просування своїх освітніх цілей, пов'язаних з фізичним вихованням та «спортивною педагогікою». Підкреслимо, що з розвитком суспільства заглиблюється протиріччя між цією філософською концепцією, що ґрунтується на визначальній ролі спорту в системі освіти і виховання молоді та все більшому віддаленні організаційних і змістових основ Олімпійських ігор від поглядів Кубертена і цінностей олімпізму.

Концепція П'єра де Кубертена, що позиціонує олімпійський спорт сучасності як засіб досягнення педагогічних цілей ґрунтується на таких принципах: 1 – визначення освітньої та виховної ролі особистості спортсмена, який втілює єдність тіла, волі та розуму; 2 – рівність усіх людей у прагненні до постійної фізичної, культурної, інтелектуальної досконалості, гармонійного розвитку та універсальності; 3 – «чесна гра» та жорстка конкуренція, але в дусі товариства і кодексу честі, характерних для лицарства; 4 – принцип, що запозичений з досвіду проведення Олімпійських ігор у Стародавній Греції і представляється у вигляді перемир'я, припинення військових дій і конфліктів під час проведення Олімпійських ігор як прояв мирного співробітництва; 5 – зумовлював єдність змагального спорту з історією, літературою, музикою, образотворчим мистецтвом, які повинні відображатися в святкуванні Олімпійських ігор, сприяти естетичному і гуманістичному вихованню, гармонійному розвитку людей [17].

Значний внесок в формуванні олімпійської освіти зробив, Карл Дієм – німецький вчений і діяч міжнародного олімпійського руху, який ініціював створення у Берліні Міжнародного олімпійського інституту, відкриття

Олімпійського музею, започаткування журналу «Olympic Revue». Ці починання добре вписувалися у загальне русло підготовки Німеччини до Олімпійських ігор 1936 р., тому знайшли підтримку й у П'єра де Кубертена, й у нацистської влади. Кубертен написав Гітлеру листа з пропозицією створити в Берліні Міжнародний олімпійський інститут, який і було відкрито в 1938 році. Його президентом став міністр спорту Німеччини Ганс фон Чаммер унд Остен, а директором – Карл Дієм. Головними напрямками його діяльності були вивчення олімпізму та поширення олімпійських ідеалів у світі, створення олімпійського архіву, бібліотеки й Олімпійського музею, заснування періодичного журналу. Фінансування інституту взяв на себе уряд Німеччини. Дослідження актуальних проблем олімпійського руху, збір матеріалів з історії Олімпійських ігор і формування архіву, численні статті та лекції про олімпізм, Олімпійські ігри та підготовку спортсменів, обробка статистичних матеріалів з олімпійських видів спорту, результати учасників Олімпійських ігор, видання журналу із залученням зарубіжних авторів і багато іншого потрапили до сфери діяльності створеного інституту. Друга світова війна стала причиною припинення діяльності Міжнародного олімпійського інституту в Німеччині. Після закінчення Другої світової війни Карл Дієм багато зробив для того, щоб зберегти Міжнародний олімпійський інститут як офіційну організацію МОК. Проте він не отримав підтримки ні від тодішнього віце-президента МОК Ейвері Брендеджа, ні від президента МОК Юханнеса Зігфріда Едстрема. Керівництво МОК не могло не враховувати ставлення світової спільноти до Німеччини, котра розв'язала Другу світову війну [13].

Карл Дієм у 1945 році запропонував заснувати Міжнародну олімпійську академію (МОА) в США. З такою пропозицією він звернувся до президента Національного олімпійського комітету США, віце-президента МОК Ейвері Брендеджа. Дієм вважав, що економічне становище США і популярність спорту в цій країні сприятимуть найкращому поширенню ідей олімпізму і знань про Олімпійські ігри серед молоді різних країн. Реалізацію

ж такого проєкту в післявоєнній Греції Дієм вважав нереальною. Проте Ейвері Брендедж не виявив зацікавленості у вирішенні питання щодо створення МОА в США [13].

Однією із провідних організацій, яка реалізує, пропагує та впроваджує олімпійську освіту є Міжнародна олімпійська академія (МОА). Міжнародна олімпійська академія функціонує як міжнародний культурний центр, покликаний зберігати і поширювати дух олімпізму, вивчати і реалізовувати суспільні та виховні принципи Олімпійських ігор. Офіційне відкриття Міжнародної олімпійської академії відбулося лише в 1961 р., одночасно з відкриттям відновленого стародавнього стадіону в Олімпії. Ініціаторами цієї акції були Карл Дієм (Німеччина) і Джон Кетсеас (Греція).

Контроль за діяльністю МОА здійснює Національний олімпійський комітет Греції під егідою Міжнародного олімпійського комітету (МОК). Для взаємозв'язку і взаємодії з МОА, Міжнародний олімпійський комітет у 1967 р. створив комісію з Міжнародної олімпійської академії та олімпійської освіти. Сьогодні ця комісія реформована в Комісії МОК з олімпійської освіти та з культури та збереження олімпійської спадщини [230].

Вважається, що вперше дефініцію «Олімпійська освіта» було введено в 1975 році видатним німецьким істориком Норбертом Мюллером, який протягом багатьох наступних років виявляв високу активність у розвитку олімпійської освіти в дусі концепції Кубертена, активно співпрацюючи з МОК і МОА. Головну мету МОА Норберт Мюллер охарактеризував як виховання молоді, засновану на гармонії тіла і розуму, в дусі «олімпійської освіти» [113].

Разом з тим, в наукових публікаціях зазначено, що термін «олімпійська освіта» був використаний ще в 1948 році в доповіді президента Олімпійського комітету Сполучених Штатів Америки (тоді - USOA) Кеннета Уїлсона, який, на зустрічі з членами американської команди під час проведення Ігор XIV Олімпіади в Лондоні, заявив: «Аналізуючи нашу

діяльність, я дійшов висновку, що жахливою прогалиною в ній є відсутність олімпійської освіти молоді Америки ... Необхідно розвинути співпрацю в царині олімпійської освіти та поширювати освітні олімпійські матеріали та інформацію, що стало б для всіх національним інтересом» [17].

На сесіях МОА, починаючи з 1968 року можна прослідковувати активне використання терміну «олімпійська освіта» («olympic education»). Першим це зробив Сісто Фавр (Італія) на 8-ій сесії МОА. У 1972 році Ернст Лауербах (Німеччина) та у 1974 році Герман Андрекс (Австрія) присвятили свої доповіді проблемам пропаганди олімпійських принципів у школах. В цьому ж році П'єр Сеурін (Франція) на 13-й сесії МОА виступив з темою «Вплив виховання на олімпійський рух». У 1977 р. Норберт Мюллер (Німеччина), Такіс Доксас (Греція) активно обговорювали олімпійські ідеї та гармонію тіла і розуму в дусі олімпійського виховання [41, 69, 113].

Термін «олімпійська освіта» з'явився в освітніх та олімпійських дослідженнях в 70-х роках. Перша програма олімпійської освіти була впроваджена в 1972 році з нагоди Ігор XX Олімпіади в Мюнхені.

Цей перший досвід слугував прикладом оргкомітету Ігор XXI Олімпіади в Монреалі, який протягом трьох років поспіль (1973-1976) реалізував програму «Сприяння олімпізму в шкільному середовищі» у школах Квебека. Метою цієї програми було сприяти більш широкому розумінню Олімпійського руху та його впливу на сучасне суспільство [162].

Ці програми вважалися стандартними для свого часу, і вони сприяли розвитку олімпійської освіти в усьому світі. Сьогодні у багатьох країнах світу впроваджуються олімпійські освітні програми, зокрема під час проведення Олімпійських ігор.

Питання щодо олімпійської освіти у вищій школі вперше піднімалося на 18 сесії МОА (1979). У доповіді Дісона Пауела (Канада) «Університетська освіта і олімпізм», було зазначено, що в жодному закладі вищої освіти у світі не було введено предмет «Олімпізм» або «Олімпійська думка». Д. Пауел

запропонував розглядати МОА як олімпійський університет [29].

На теперішній час можна стверджувати, що міжнародна система олімпійської освіти сформувалась завдяки цілеспрямованій діяльності багатьох організацій: Міжнародного олімпійського комітету, Міжнародної олімпійської академії, національних олімпійських академій, Олімпійського музею в Лозанні та Центрів олімпійських досліджень, що займаються питаннями поширення олімпійських ідеалів і цінностей, вивчення і реалізації суспільних і виховних принципів Олімпійських ігор. Значну підтримку у реалізації завдань, що стоять перед олімпійською освітою, надають Організація Об'єднаних Націй та ЮНЕСКО [42]. Аналіз процесів, в які на перетині століть був втягнутий олімпійський спорт, дозволяє стверджувати наявність об'єктивних соціально-економічних передумов його саморозвитку [12].

Кінець 80-х – початок 90-х років ХХ ст. відзначився активізацією діяльності фахівців багатьох країн, у тому числі і пострадянських, у формуванні національних систем олімпійської освіти, кожна з яких базується на традиціях країни і власному педагогічному досвіді. Інтенсивний розвиток олімпійської освіти припадає на перебування на посту президента МОК (1980-2001 рр.) Хуана Антоніо Самаранча. Протягом цього періоду Олімпійські ігри перетворилися на глобальне явище сучасного світу, здобули стабільність і авторитет, фінансовий потенціал, підтримку світової спільноти [17].

Перші національні олімпійські академії були створені в Іспанії, США, Японії, Республіці Корея в 1970-х роках під впливом позитивних результатів діяльності Міжнародної олімпійської академії. Однак в більшості країн національні олімпійські комітети мало цікавилися освітніми та виховними сторонами олімпійського спорту і були байдужі до створення таких організацій. З приходом до керівництва МОК Хуана Антоніо Самаранча - прихильника використання багатой спадщини олімпійського руху в освітніх і виховних цілях, популяризації Олімпійських ігор і цінностей олімпізму,

олімпійські академії почали створюватися в різних країнах різних регіонів світу. В даний час кількість національних олімпійських академії досягла 149.

Однак, найбільшого розвитку олімпійська освіта набула у країнах, що були організаторами Олімпійських ігор [42]. В країнах Західної Європи швидше усвідомили значущість олімпійської освіти, як одного з вагомих факторів гармонійного виховання особистості. Слід відзначити, що системний підхід до питань пов'язаних з розробкою методичного забезпечення олімпійської освіти різних вікових груп краще працює в країнах Східної Європи (Росія, Білорусь, Україна та ін.) [53, 127, 133, 134, 227].

1.1.2. Сучасний стан олімпійської освіти.

Ми погоджуємось із думкою В. Єрмолової, що олімпійська освіта – перш за все, педагогічний процес, тому вона виконує освітні, виховні та оздоровчі завдання [42, 41].

Основними функціями освіти є: пізнавальна, що забезпечує трансляцію знань і утворення нових знань; соціальна, культуро-творча, що забезпечує передачу і розвиток культурної спадщини; гуманістична, що культивує та розвиває інтелектуальні і творчі здібності особистості [119].

Олімпійська освіта, на думку багатьох науковців [1, 7, 10, 26, 38, 100, 105, 116], виконує набагато більше функцій, а саме: статусну, формуючу, інформаційну, профілактичну та мотиваційну.

Інформаційна функція олімпійської освіти забезпечує підвищення культурного рівня, творчу самореалізацію вчителя в його діяльності, пов'язаній з моральною, естетичною, громадсько-правовою оцінкою подій, прийняттям нестандартних рішень, вибором систем та методик навчання і виховання, а також позитивно впливає на розвиток соціально-значущих зв'язків у колективах навчальних закладів [35].

Формуюча функція забезпечує створення умов для впливу ідей олімпізму на розвиток педагогів, адаптацію та самореалізацію творчості

кожного учня на основі гуманістичних та демократичних принципів [20].

Статусна функція, за дослідженнями М. Булатової, забезпечує розуміння й усвідомлення керівниками освіти та спорту, педагогами та спортсменами важливої ролі олімпійського руху як ефективного засобу виховання підростаючого покоління. Зважаючи на це, управлінська діяльність у навчальному закладі повинна базуватися на засадах системності, комплексності, координації дій, взаємоінформованості, особистої відповідальності кожного учасника навчально-виховного процесу за доручену справу [20].

Мотиваційна функція полягає у створенні соціально-психологічних і педагогічних умов, що спонукають суб'єктів процесу олімпійської освіти до ефективного виконання обов'язків і соціально-ціннісних відносин у колективах освітніх установ, і спрямована на створення умов для формування в учнів відповідних мотиваційних та поведінкових характеристик активної соціальної орієнтації на засадах здорового способу [20].

Профілактична функція дозволяє прогнозувати, запобігати та ліквідувати антисоціальні прояви поведінки, негативні якості та риси характеру школярів з метою формування соціально-виправного світогляду в навчально-виховному процесі [2, 28].

Таким чином, функції олімпійської освіти відповідають функціям освіти взагалі та «тенденціям сучасного суспільного розвитку, у тому числі у сфері політики, інтересам та потребам сучасної цивілізації» [117, 139], на вирішення яких спрямовані зусилля сучасного світу.

Сьогодні МОК та МОА приділяють велику увагу розвитку та реалізації олімпійської освіти, одним із підтверджень цього є програма «Програми навчання олімпійським цінностям» (OVER – Olympic Values education program). Програму розроблено у співпраці з міжнародними експертами та спрямовано на поширення комплексного навчання для молоді на базі олімпійських цінностей, які необхідно використовувати у повсякденному

житті. «Програму навчання олімпійським цінностям» було анонсовано у 2007 році, її мета інформувати про користь спорту та фізичної активності, задоволення від спорту та соціальну взаємодію в спорті через розуміння олімпізму. Важливо відзначити, що поширення програми досягається за допомогою каскадного ефекту у формі практичних семінарів з підготовки тренерів [167, 233].

Поєднання спорту з освітою та культурою залишається основою програми МОК з навчання олімпійських цінностей у оновленій версії 2.0 (2015). «Програма навчання олімпійським цінностям» версія 2.0 заснована на олімпійській філософії, де навчання відбувається за рахунок збалансованого розвитку тіла, волі та розуму [233].

Сьогодні стратегія розвитку олімпійського руху базується на «Порядку денному 2020», що був затверджений на 127-ій сесії МОК, яка відбулась у Монако 8-9 грудня 2014 р. [230]. Аналіз «Порядку денного», синтез та узагальнення інформації, дозволяє зазначити, що питання олімпійської освіти займають важливе місце в стратегії розвитку олімпійського руху.

Зазначимо, що у рекомендації 22, яка має назву «Поширювати освіту, що ґрунтується на олімпійських цінностях», йдеться про те, що:

1. МОК має зміцнювати партнерські відносини з ЮНЕСКО, щоб включити спорт і його цінності в шкільні програми по всьому світу.

2. МОК має розробити електронну платформу для обміну освітніми програмами на основі олімпійських цінностей різних НОКів та інших організацій.

3. МОК має виявляти та підтримувати ініціативи, які можуть сприяти поширенню олімпійських цінностей [8, 142].

Аналіз «Порядку 2020» дозволяє виділити й інші розділи, так в 23й рекомендації зазначено про необхідність створення віртуальних центрів для спортсменів; клубів волонтерів; розробки шляхів взаємодії з широкою громадськістю. Тобто, завдяки цим крокам МОК зможе спілкуватися з різними громадами, пропагувати та навчати принципам та цінностям

олімпізму, залучати до здорового способу життя тощо [8].

Дослідження ролі і місця олімпійської освіти в стратегії розвитку олімпійського руху дозволяють виділити і 26 рекомендацію «У подальшому об'єднувати спорт та культуру», в якій зазначено дії учасників олімпійського руху як під час Ігор, так і в період між ними, що мають бути спрямовані на пропагування олімпійських цінностей та заохочування до їх популяризації [142].

В останні роки олімпійська освіта розвивається у багатьох країнах світу як новий процес навчання. Проте обсяг та якість програм, а також діяльність організацій, які сприяють їх впровадженню в систему освіти, не було достатньо охарактеризовано.

Узагальнення міжнародного досвіду з реалізації національних систем олімпійської освіти дозволяє виокремити основні групи програм: програми олімпійської освіти, реалізовані Організаційними комітетами Олімпійських ігор; програми комплексного характеру, що охоплюють учасників різного віку від дошкільнят до молоді, які реалізуються за допомогою центрів олімпійських досліджень й освіти; програми, що впроваджені в загальноосвітніх навчальних закладах на основі створення методичних комплексів, які реалізуються в мережі експериментальних шкіл, клубів; програми, переважно засновані на проведенні спортивно-масових заходів; програми, засновані на нерегулярному проведенні конкурсів з олімпійської тематики; програми, реалізовані під час літніх канікул у молодіжних таборах.

Позитивний досвід ОКОІ сприяє тому, що олімпійська освіта й надалі набуває розвитку в країнах і містах проведення Олімпійських ігор. Так у Греції, в межах підготовки та проведення Ігор XXVIII Олімпіади 2004 року в Афінах, програма з олімпійської освіти забезпечила інноваційний навчальний процес та охопила всіх школярів початкової та середньої школи. Основна ідея освітнього проєкту полягала у тому, щоб пов'язати школу з місцевою громадою та її установами, підкреслюючи гуманістичні та етичні аспекти олімпізму [66, 82, 171, 235].

Оргкомітет Ігор XXIX Олімпіади в Пекині (BOCOG) та Міністерство освіти США розробили Програму олімпійської освіти в Пекині 2008 року для початкової та середньої освіти, якою було охоплено мільйони школярів. Мета програми полягала у поширенні та пропаганді олімпійських ідеалів, заохоченні учнів вивчати інші культури, розвивати спортивні та культурні заняття в школах та організувати різноманітні освітні крос-програми навколо олімпійських питань [119, 120].

Виняткова популярність олімпійського спорту зумовлена не тільки його цінною історичною та культурною спадщиною, що багата на яскраві спортивні події, а ще й наявністю розгалужених зв'язків з політикою, економікою, освітою, вихованням, екологією, сучасними технологіями, що, своєю чергою, створює широкі можливості для використання олімпійського руху та Олімпійських ігор в якості основи для різнобічної гуманітарної освіти та гуманістичного виховання .

Виходячи з цього, слід було б радикально змінити зміст поняття «олімпійська освіта», під яким варто розуміти використання всієї широти і глибини змісту олімпійського руху з його багатою історією та сучасністю, досягненнями, проблемами, суперечностями, складними зв'язками з різними сферами життя світового співтовариства як важливої складової частини гуманітарної освіти та гуманістичного виховання [17, 243],.

1.1.3. Досвід реалізації та впровадження олімпійської освіти у різних країнах.

У багатьох країнах світу для пропаганди ідей олімпізму застосовувалися спеціальні програми. Деякі з них були розроблені в період підготовки до Олімпійських ігор. Одну з перших таких програм було розроблено в Канаді в 1976 р. Надалі такі програми були розроблені Національними олімпійськими академіями США (1984 р.) і Німеччини (1988, 1992, 1994), а також групами педагогів за замовленням Оргкомітету

Олімпійських ігор у Калгарі (1988), Альбервіллі (1992), Ліллекхаммері (1994), Мельбурні (1996), тощо. [127]. Стрімкий розвиток та популяризація програм олімпійської освіти почалися з початку 90-х рр. (Росія, Швеція, Китай, Японія, Англія та ін.). Не залишалася осторонь і наша країна, проте в Україні на початку 90-х рр. олімпійська освіта ще не набула такого поширення й розвивалася переважно в теоретико-методичному спрямуванні. З того періоду програми для школярів різного віку активно розробляються та впроваджуються в навчальний процес закладів середньої та вищої освіти, що переважно спрямований на формування знань щодо цінностей олімпізму.

Щодо реалізації олімпійської освіти серед дітей молодшого шкільного віку в низці країн проводять різноманітні заходи, набувають статусу систематичності окремі проекти. Зокрема, у Греції було розроблено комплексну програму олімпійської освіти “Афіни–2004” та запроваджено щотижневі одногодинні заняття з учнями початкових класів, на яких вони дізнавалися про історію, основні завдання, відродження Олімпійських ігор. На особливу увагу заслуговує серія підручників: “Olympic Games 2004. Activity Book” для дітей 6–12 років [173].

У США існує велика кількість веб-сайтів і літератури для дітей різного віку, котрі активно пропагують ідеї олімпізму. Регулярно проводяться олімпійські дні та «вік-енди», олімпійські вікторини й конкурси на різноманітну тематику. Характерним для американської олімпійської освіти є прагнення до виховання в дітей ще з молодшого віку захоплення до занять спортом та дотримання правил фейр плей у повсякденному житті [206].

У Росії методичне забезпечення відображене в підручниках із фізичної культури для 2-го класу (автори – В. В. Кузін, А. П. Матвєєв, Ю. К. Гавердовський, А. П. Жариков), для 4-го класу (автор – В. І. Лях). Окрім цього, у Сибірському регіоні розроблено курс “Олімпійський рух у Сибіру” для учнів 1–4 класів, де використовуються ігрові форми, пізнавальні завдання й бесіди, інтелектуальні конкурси, вікторини й екскурсії. Розробку науково-методичних основ олімпійської освіти було розпочато ще на початку

80-х, після Олімпіади–80 і на сьогодні захищено близько 20 дисертаційних робіт. Ідеї олімпізму пропагують і досліджують багато провідних фахівців олімпійського спорту: олімпізму пропагують і досліджують багато провідних фахівців олімпійського спорту: В. Столяров, И. Барінова, В. Сергєєв, Г. Полікарпова, А. Контанистов, М. Антипова та ін. [3, 7, 56, 91, 108, 114].

Однією з інноваційних форм роботи зі школярами в Болгарії є проєкт «Вільна школа», що забезпечує додаткову альтернативну освіту, що виходить за межі державної шкільної програми й забезпечує можливість поглибити свої знання в інших напрямках. Учні викладаються такі предмети як: олімпізм і культура, спорт, екологія, рекреація, тощо. Навчальні заняття поєднуються з проведенням змагань, зустрічей, вечорів, вистав, виставок тощо із запрошенням батьків, учителів, інших учнів для показу результатів своєї роботи [180].

Одним із прикладів поширення ідей олімпізму є досвід Олімпійської академії Швеції. Цей проєкт почав реалізовуватись напередодні Олімпійських ігор 2000 р. (Е. Даніельсон, 2003). В основу даного підходу було покладено розробку спеціального інтернет-сайту, з якого школярі одержували б інформацію про олімпійський рух, результати виступу співвітчизників на Олімпійських іграх, учителі фізичної культури й інших предметів - інформацію щодо організації уроків з олімпійської освіти або використання її під час викладання своїх предметів. По закінченню проєкту, заклади, що приймали участь у цьому проєкті та їх вихованці були нагороджені відповідними дипломами [128].

У Німеччині особлива роль в олімпійській освіті відводиться особистій участі в спорті з прагненням до інтенсивного самовдосконалення та найвищих результатів [17, 169]. Протягом багатьох десятиліть фахівцями Німеччини проводиться робота з вивчення проблематики, пов'язаної з олімпійською освітою, формуванням її теоретичних основ і предметної області, формами і методами здійснення педагогічного процесу [17, 229].

Ідеї олімпізму, як контекст олімпійської освіти, значною мірою

просуваються в країнах, чії міста ставали організаторами Олімпійські ігри, процьому, провідну роль в реалізації завдань олімпійської освіти відігравали оргкомітети Олімпійських ігор. Разом з тим, в деяких з цих країн (Японія, Китай, Німеччина та ін.) існують особливості поширення олімпійських ідей з врахуванням традиційних виховних систем і цінностей [17].

Польські фахівці [17, 176] пропонують олімпійську освіту розглядати на двох рівнях: як знання, що відносяться до підготовки та участі в Олімпійських іграх, і як частина загальної системи освіти, спрямованої на розвиток певних, зокрема, олімпійських, стандартів поведінки молоді, що досягається інтегрованим викладанням ідеалів і цінностей олімпізму.

Олімпійська освіта в Іспанії, що трактується як форма вивчення давньогрецьких і сучасних Олімпійських ігор, цінностей і ідей олімпізму, почала активно розвиватися з 1968 року, коли за підтримки тодішнього президента НОК Іспанії Хуана Антоніо Самаранча видатні фахівці в області олімпійського руху Хосе Марія Кагігал і Конрадо Дурантес створили Центр олімпійських досліджень, в подальшому перетворений в Національну олімпійську академію (НОА). Для роботи Центру в попередні роки були створені необхідні передумови: видано кілька книг з історії Олімпійських ігор, вийшли на іспанською мовою «Олімпійські мемуари» Пєра де Кубертена, в 1959 р. заснований журнал «Citius, Altius, Fortius» та ін. [17, 237] .

Для діяльності НОА Іспанії важливий її тісний взаємозв'язок зі спеціалізованими навчальними закладами, перш за все з Національним інститутом фізичного виховання (JNEF) в Барселоні, створення в різних університетах країни 27 центрів олімпійської освіти. У 1988 р була заснована Іберо-Американська асоціація олімпійських академій, в яку увійшли представники Аргентини, Іспанії, Перу, Португалії, Еквадору, а в 1990 році - Панамериканська асоціація олімпійських академій, що об'єднала 27 національних організацій Європи, Центральної і Південної Америки. Створення цієї асоціації дозволило активізувати роботу в зазначених країнах

на основі загальної методики олімпійської освіти, ініціатором якої є беззмінний керівник НОА Іспанії (з 1968 р.) Конрадо Дурантес.

За багато років свого існування НОА Іспанії спільно з НОК цієї країни, університетами, іншими організаціями та зарубіжними партнерами реалізували безліч ініціатив з популяризації Олімпійських ігор, історії олімпійського руху, його цінностей і принципів серед широких верств населення і, перш за все, серед школярів, спортсменів, студентів закладів вищої освіти фізичного виховання і спорту. Особливо активно робота велася в роки, що передували проведенню Ігор XXV Олімпіади 1992 року в Барселоні.

Розвиток систему олімпійської освіти в Китаї ускладнений наступними чинниками: своєрідність історії національної культури, що не пов'язана з олімпійським рухом як елементом культури західного світу; велика чисельність населення Китаю з різноманітністю в соціально-економічному розвитку різних регіонів і провінцій, великих міст і сільської місцевості; політичні чинники, в результаті яких КНР на тривалий період (1958-1979 рр.) перервала відносини з МОК. Зміна ставлення керівництва країни до Олімпійських ігор та олімпійського руху та повернення Китаю в 1979 р. в олімпійську сім'ю дозволило планувати проведення Олімпійські ігор в Пекіні, що вперше окреслено в 1991 р. з перспективою отримання прав на проведення Ігор у 2000 році. З того часу в Китаї активно пропагується олімпійський спорт і його досягнення як засіб зовнішньої і внутрішньої політики. Очевидно, що ініціативи з розвитку олімпійської освіти підтримано в КНР на державному рівні [120].

Формування системи олімпійської освіти здійснюється під керівництвом міністерства освіти Китаю, а виконавча діяльність в провінціях, автономних регіонах і муніципалітетах забезпечувалася департаментами, що відповідають за освіту. В результаті олімпійська освіта стала важливою складовою частиною навчального процесу з фізичного виховання в школах, а в закладах вищої освіти сфери фізичного виховання і

спорту наявний курс «Олімпійський рух». Олімпійська освіта інших верств населення Китаю забезпечувалося великою кількістю спортивних програм на телебаченні, публікацією різного роду відомостей в засобах масової інформації. Зміст освіти в навчальних закладах КНР сконцентровано на освоєнні знань в області олімпійського спорту, формуванні спортивних навичок, усвідомленні значущості Олімпійських ігор і руху «Спорт для всіх». Олімпійська освіта в навчальних закладах органічно пов'язана з науково-дослідною роботою в сфері олімпійського руху, активною діяльністю багатьох громадських організацій і ентузіастів, а також з інтенсивним міжнародним співробітництвом [17, 163, 241]. Діяльність в сфері олімпійської освіти розширила уявлення населення Китаю про спорт і фізичне виховання, їх ролі в здоровому способі життя, збільшила спортивну активність дітей і молоді, розширила їх світогляд, необхідний в епоху глобалізації [17, 239]. Стосовно впливу ідеалів і цінностей олімпізму, то роль олімпійського спорту в вихованні моралі і моральності дітей та молоді є малозначущою на тлі традиційної для Китаю системи виховання з орієнтацією на етнічну, патріотичну, ідеологічну та духовно-моральну складові. Ця система йде корінням в історію стародавнього Китаю і конфуціанство як традиційне для країни морально-етичне вчення, спирається на процеси, характерні для сучасного світового співтовариства і знаходиться під строгим контролем держави. Зрозуміло, що в цих умовах олімпійський спорт з його ідеалами і цінностями є лише однією зі сфер, на матеріалі якої вирішуються певні завдання виховання.

Фахівці з олімпійської освіти Нової Зеландії виділяють два її напрямки в загальноосвітніх школах: факти, цифри та інша інформація про історію та сучасність Олімпійських ігор; вивчення ідей і цінностей олімпізму як процесу формування життєвих принципів за допомогою фізичного виховання і спорту [160]. Ініціативи в області олімпійської освіти, що реалізуються в країні, лише доповнюють специфічним матеріалом існуючу концепцію освіти і фізичного виховання, а не є предметною областю з власної

оригінальною концепцією. Тому вони і не мають достатньої підтримки, увага їм приділяється лише напередодні чергових Олімпійських ігор, а новозеландські вчені і фахівці критично ставляться до виховної цінності олімпійського освіти [17].

1.2 Історичні аспекти розвитку олімпійської освіти в Україні

У середині 90-х років минулого століття передові позиції в популяризації та впровадженні олімпійської освіти, збагаченні її змісту й форм міцно посідає Україна. Ключова роль у формуванні вітчизняної моделі реалізації олімпійської освіти належить Олімпійській академії України (ОАУ) та провідному у сфері фізичної культури і спорту закладі вищої освіти – Національному університету фізичного виховання й спорту України Олімпійську академію України (ОАУ) створено 20 вересня 1991 року. З її створення починається формування фундаментальної системи олімпійської освіти, реалізація якої здійснюється у двох основних напрямках: загальноосвітньому й спеціально-освітньому (М. М. Булатова, В. Н. Платонов, 1998-2005 р. [42]). В її основі лежить успішна реалізація ОАУ разом з НУФВСУ 10-річної Міжнародної програми науково-дослідної, освітньої й видавничої діяльності в сфері олімпійського спорту. Програма одержала високу оцінку керівництва МОК, провідних спеціалістів світу. Серед основних напрямків розвитку олімпійської освіти, науково-педагогічної й просвітницької діяльності в Україні можна виділити: введення в НУФВСУ нової спеціальності «Олімпійський і професійний спорт», створення спеціалізованого видавництва «Олімпійська література», видання під егідою МОК фундаментальної праці В.Н. Платонова й С. І. Гуськова «Олімпійський спорт» (1994 р.) в 2-х томах й «Енциклопедії олімпійського спорту» (2002-2004 р.) в 5-ти томах, видання міжнародного науково-

теоретичного журналу «Наука в олімпійском спорте», створення Національного й регіональних центрів олімпійських досліджень й освіти, організацію й проведення «олімпійських уроків» у загальноосвітніх закладах України, розробку й видання навчально-пізнавальної літератури для школярів з олімпійської тематики та ін. [18]

Підписання Договору про співпрацю між НОК України та Міністерством освіти і науки України дозволило перейти до громадсько-державної моделі реалізації олімпійської освіти. Важливість широкої реалізації завдань олімпійської освіти в сучасних умовах нашої країни обумовлена руйнуванням колишніх ідеологічних стереотипів та надмірний прагматизм і байдужість до духовних цінностей, що захопили молодь [125].

В основу розвитку олімпійської освіти було покладено два важливі принципи [88, 89]: розвиток системи олімпійської освіти в Україні в поєднанні з діяльністю МОК, Міжнародної олімпійської академії, Міжнародного комітету П'єра де Кубертена і інших міжнародних організацій, які пропагують дух олімпізму і поширюють знання у галузі олімпійського спорту; концентрація діяльності в середній і вищій школі і, особливо, в системі спеціальної фізкультурної освіти, оскільки посилення в процесі підготовки майбутніх фахівців найбільш важливих теоретичних, методологічних і світоглядних аспектів олімпійського спорту є запорукою успішної діяльності викладачів фізичного виховання, тренерів і інших фахівців галузі [63, 67, 70].

Основам, концепціям, формам олімпійської освіти приділялося й приділяється велика увага. В Україні цим питанням присвятила свої праці велика кількість науковців: В.Н. Платонов 1998 [87], М.М. Булатова 2006 [20], 2007 [18], М.О. Олійник, В.Н. Кудіненко, В. Ашанін 2005 [6], О.М. Вацеба, Ю. Юхимук 2004 [137], 2005 [133], 2008 [132], Я. Щербашин 2004 [125], 2006 [126], 2009 [128].

Значний досвід практичної реалізації завдань олімпійської освіти в м. Київ [21]. Велике значення для реалізації завдань олімпійської освіти має

співпраця з різними організаціями: МОА, НОК, національними федераціями з видів спорту, закладами освіти усіх рівнів, місцевими органами влади. Розроблена програма з олімпійської освіти для спеціалізованих та неспеціалізованих закладів освіти, загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладів. З'ясовано, що однією з важливих організаційно-педагогічних умов впровадження олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів є її науково-методичне забезпечення [42]. Інтеграція олімпійської освіти в навчально-виховний процес являє собою самостійну систему, яка виступає одним із елементів загальної системи роботи навчального закладу, а також державних і громадських організацій, що опікуються вирішенням зазначеної проблеми [33, 49, 72, 73, 135, 138].

Педагогічна діяльність з олімпійської освіти реалізуються на двох рівнях педагогічного впливу: загальному та індивідуальному.

Змістом олімпійської освіти є визначене коло знань про історію і сьогодення олімпійського руху, проблеми та перспективи його розвитку; уміння, навички фізкультурно-спортивної та соціальної діяльності, відображених у навчальних програмах, системі позакласної та позашкільної роботи [42].

Формами олімпійської освіти виступають різновиди організації навчальної діяльності та процесу виховання, способи зовнішнього вираження змісту навчально-виховної роботи, що розподіляються на урочні та позаурочні [36].

Методи впровадження олімпійської освіти – це сукупність дій учителя й учнів, у процесі яких відбувається засвоєння учнями знань олімпійської тематики, формування умінь і навичок організації та проведення рухової діяльності як основи олімпійської освіти, умінь і навичок, пов'язаних з мистецькою діяльністю. У процесі олімпійської освіти словесні, наочні та практичні методи навчання використовують рівною мірою [42].

Нині Україна є однією з провідних країн у популяризації олімпійського руху та олімпійської освіти, що підтверджуються визнанням з боку

міжнародних організацій (МОК, Асоціації національних олімпійських комітетів): нагородження медаллю П'єра де Кубертена Президента Олімпійської Академії України Булатової М.М. (2009), відзнака НОК України у номінації «Найкращий НОК» (2012). В нашій країні накопичений значний досвід реалізації завдань олімпійської освіти. Найбільш поширеними її формами є: олімпійські уроки, малі олімпійські ігри, бесіди, вікторини, конкурси малюнків, зустрічі з чемпіонами і призерами Олімпійських, олімпійські перерви, змагання «Олімпійська миля», олімпійські фестивалі, «Олімпійський калейдоскоп», діяльність олімпійського музею та кабінету олімпійської освіти, робота лекторських груп, акції «Лист олімпійцям», конкурси стінних та друкованих газет, робота шкільного олімпійського комітету, волонтерський рух і клубна робота (В.М. Єрмолова, 2010.). Крім цього створена і вже 10 років функціонує мережа шкіл Олімпійської освіти, яка включає понад 270 навчальних закладів України [42, 83].

Можна стверджувати, що в Україні сформувалася національна система олімпійської освіти. До її структури входять такі основні організації як: НОК, ОАУ, Міжнародний центр олімпійських досліджень та освіти, мережа шкіл олімпійської освіти. В Україні була сформована відповідна методологія, що дозволяє розробляти і впроваджувати різноманітні форми (проекти) олімпійської освіти серед дітей та молоді різних вікових груп.

Потрібно розуміти, що система освіти в цілому та олімпійської освіти зокрема, має враховувати постійні зміни та потрясіння, що відбуваються в Україні, призводять до нестабільності в економіці, різкої політизації суспільства і, як наслідок, спричиняють до руйнування ідеологічних стереотипів та етичних основ суспільного життя[86]. В цих умовах одним із варіантів вирішення цієї складної проблеми може бути організація освітньо-виховного процесу на основі ідеології олімпізму в межах системи олімпійської освіти.

Як зазначає М.М. Булатова, подальше вдосконалення олімпійської освіти потребує розв'язання низки проблем щодо пошуку форм олімпійської

освіти, застосування яких дало б можливість широкого розповсюдження олімпійських знань і цінностей серед молоді та залучення до олімпійського руху широких верств населення. При значних досягненнях України у впровадженні олімпійської освіти, просвітницька діяльність, залучення педагогів і батьків до виховання дітей та підлітків на ідеалах олімпізму залишається актуальною [16, 19].

Значна кількість наукових досліджень присвячена розробці змісту олімпійської освіти, як фактора гуманізації фізичної культури учнівської та студентської молоді [3, 4, 64, 104]. Найбільш розробленими є концептуальні підходи олімпійської освіти у спеціалізованих закладах вищої освіти. Проте проблемою і досі залишається пошук шляхів вдосконалення інтеграції олімпійської освіти в систему підготовки фахівців сфери «Фізичне виховання і спорт».

Впровадження системи олімпійської освіти в навчальний процес ЗВО дозволяє вирішувати основні завдання олімпійської освіти, серед яких є формування у молоді світогляду, морально-вольових якостей, позитивної мотивації до навчання, праці, підвищення олімпійського виховання у повсякденному житті. Водночас потребує наукового обґрунтування система олімпійської освіти у ВНЗ з урахуванням специфіки професійної діяльності майбутніх фахівців [9, 14, 31, 34, 35, 47, 96, 124, 130, 137, 235].

Дослідження щодо впровадження олімпійської освіти в процес підготовки студентів профільних навчальних закладів України дозволило виділити наступні напрями:

- проведення наукових досліджень з питань олімпійського спорту та олімпійської освіти;
- організація та участь у наукових конференціях, семінарах, круглих столах, конкурсах, олімпіадах з питань олімпійського спорту та олімпійської освіти;
- впровадження олімпійської освіти у навчальний процес;
- співпраця з питань олімпійської освіти із різними установами [29].

Міністерство освіти і науки України 2005 року затвердило програму для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура» (5–12 кл.). Згідно з I-м розділом програми «Навчальний пріоритетний матеріал», починаючи з 6-го класу уведено теоретико-методичні знання з олімпійської тематики [24, 25]

Одним з найбільш ефективних напрямів реалізації олімпійської освіти в спеціалізованих навчальних закладах України є видавнича діяльність. Суттєву роль у роботі ЗВО відіграє співпраця із загальноосвітніми школами України, що реалізується в таких формах: організація та проведення лекцій, круглих столів, семінарів з олімпійської тематики для вчителів загальноосвітніх шкіл; проведення бесід, лекцій із питань олімпійського спорту та олімпійської освіти з учнями; організація у загальноосвітніх навчальних закладах спортивних свят, зустрічей з видатними спортсменами [42].

Одним із напрямів співпраці з питань олімпійського спорту та олімпійської освіти в спеціалізованих ЗВО є робота зі спортивними школами, клубами, федераціями, що здійснюється через організацію і проведення семінарів, конференцій з тренерами та керівниками спортивних шкіл, клубів, федерацій; участь представників ЗВО у змаганнях різного рівня; зустрічі з юними спортсменами [101].

Аналіз практики впровадження олімпійської освіти в Україні дозволив виявити основні шляхи її вдосконалення. До них необхідно віднести: проведення національних і міжнародних заходів, які будуть присвячені проблемам впровадження олімпійської освіти; підвищення рівня підготовки кадрів у спеціальних вузах, шляхом впровадження в освітній процес спеціальних методичних розробок (ситуаційних завдань, рольових ігор); введення в шкільну практику додаткового розділу з олімпійської освіти (що дозволить майбутнім викладачам фізичної культури отримати практичні навички з впровадження олімпійської освіти серед дітей та молоді); розробку методичних рекомендацій з впровадження олімпійської освіти як для

викладачів фізичної культури, так й інших навчальних дисциплін у школі, тощо [126].

Значна активізація роботи регіональних відділень, спільно з НОК України, сприяє активній практичній реалізації ідей олімпійської освіти. Створення нових форм олімпійської освіти в сучасному суспільстві набуває все більшої актуальності. Численні шляхи її практичної реалізації в межах України на жаль не передбачають широкого використання нових інформаційних технологій [50].

1.3 Проблеми сучасної олімпійської освіти

Олімпійська освіта, як усі інші соціальні явища та процеси стикається із різними проблемами, які необхідно враховувати, відстежувати та аналізувати для подальшого уникнення і вдосконалення самого процесу [98]. Аналіз науково-методичної літератури дозволяє виділити основні проблеми олімпійської освіти сучасності:

- Проблеми впровадження олімпійської освіти [10, 23, 48, 68, 129, 102];
- Пошук ефективних форм олімпійської освіти [2, 15, 25, 44, 48, 51, 109, 118];
- Некоректне тлумачення поняття олімпійської освіти [17, 91, 110, 111, 139];
- Фінансування олімпійської освіти [71, 162, 167, 230, 238];
- Відповідність олімпійської освіти вимогам сучасного суспільства [2, 8, 40,].

Відповідно до сучасних соціальних умов Олімпійський рух, і його складова частина – олімпійська освіта, має надзвичайно динамічний етап

розвитку. МОК нині позиціонує себе як самодостатній соціально-економічний феномен із властивим йому внутрішнім механізмом саморозвитку, який ставить перед собою нові завдання та виклики [11]. Сучасне суспільство – складна соціальна система, основним елементом якої є люди з їхніми зв'язками та відносинами, це система економічних, політичних і духовних взаємодій різних соціальних суб'єктів. Очевидно, що найвища цінність будь-якого суспільства є людина, а основою прогресу є турбота про підрастаюче покоління, а саме навчання й освіта. Від цього залежить як якість майбутніх поколінь, так і життєздатність та ефективність розвитку самого суспільства.

Формування соціально-активної особистості в гармонії з фізичним розвитком є важливою умовою підготовки випускника. Загальновідомо, що фізична культура є частиною культури суспільства, без неї всебічний розвиток людини неможливий. Однак в окремої частини молоді знижуються культурні запити, спостерігається криза ідеалів та втрата духовних орієнтирів. Рішенню даної проблеми може сприяти олімпійська освіта, основною ідеєю якої є гуманістичний всебічний розвиток особистості, пріоритет моральних цінностей [29, 98].

Радченко Л. було розглянуто етапи реалізації олімпійської освіти в профільних навчальних закладах, що відбувається 3х рівнях: керівники навчального закладу; педагогічні і науково-педагогічні працівники; особи, які навчаються у ЗВО та виділено проблему відсутності гуманізації молоді через олімпійську освіту [97].

Незважаючи на достатню розробленість питань олімпійської освіти і нині триває дискусія стосовно фундаментальних дефініцій, як то власне поняття і концепції олімпійської освіти, її зміст, форми і методи, місце в системі гуманістичного виховання і гуманітарної освіти.

Враховуючи, що більшість НОА фінансуються НОКами, можна вважати що фінансовий стан НОА залежить від коштів, що виділяються

НОК, який, своєю чергою, формується відповідно до іміджу НОКа та його активності [167].

«...Більшість ініціатив і освітніх ресурсів, що реалізуються в системі сучасної олімпійської освіти, орієнтовані лише на отримання загальних уявлень про Олімпійські ігри і олімпійський рух і на активну пропаганду ідеалів і цінностей філософії олімпізму, що протягом вже кількох десятиліть характерно для політики МОК і МОА в цій царині. Історично сформована концепція олімпійської освіти, характерна для більшості країн, відстає від вимог сучасності, відрізняється слабким соціокультурним змістом та обмеженою критичністю...» [17, 170].

В сучасних умовах необхідний перехід від ідеалістичних підходів, пов'язаних з ідеалізацією олімпійського руху та цінностей олімпізму, до стратегічних та практично значущих в освітньому та культурному відношенні ініціатив і проєктів, що відображають реальні потреби і інтереси людей [17, 173].

Стримуючим фактором у розвитку олімпійської освіти є обмеження її змістової області визначенням поняття «олімпізм» і поглядами П'єра де Кубертена на педагогічні можливості спорту та Олімпійських ігор для гармонійного розвитку людини в душі єдності «тіла, волі та розуму», створення способу життя, який базується на радості від зусилля, поваги до основних морально-етичним принципів, збереження людської гідності і забезпечення соціальної відповідальності [17].

Олімпізм - це філософія життя, що поєднує всі якості, якими володіє тіло, воля і дух спортсмена. Олімпійська освіта дозволяє молоді зрозуміти і прийняти базові олімпійські принципи, способи і методи застосування їх в спорті. Її можна запроваджувати як предмет базового навчання в закладах освіти, що готують фахівців фізичної культури і спорту, з включенням в типові навчальні програми і в навчальні плани відповідно до державних стандартів [107].

В. Н. Сергєєв вважає, що «... олімпійська освіта являє собою цілісне

соціальне явище, певний соціальний інститут, що включає стійкі соціальні групи, форми діяльності людей, установи, норми, звичаї і традиції; знання, вміння, навички, звички людей діяти згідно гуманістичним принципам і цінностям олімпізму ... » [108].

Процес реалізації олімпійської освіти складається з чотирьох етапів: виробництво знань та інших духовних цінностей, їх обмін, трансформація і споживання. Тому, коли мова йде про олімпійський освіту, цілком природним є дослідження Олімпійських ігор та олімпійського руху як сукупності явищ і процесів історичного, соціально-економічного, політичного, освітнього, виховного і суто спортивного характеру в їх органічному взаємозв'язку, з урахуванням досягнень і проблем, позитивних і негативних сторін, ризиків і перспектив розвитку. Зрозуміло, що лише такий підхід може забезпечувати використання потенціалу олімпійського руху для різнобічного вирішення завдань гуманітарної освіти та гуманістичного виховання людей, об'єктивного сприйняття самого руху як основи для його подальшого розвитку [106].

Діяльність Міжнародної олімпійської академії вже протягом більш ніж півстоліття пов'язана з проведенням освітніх програм для різних категорій учасників - від керівників і провідних фахівців закладів вищої освіти, наукових центрів, національних олімпійських комітетів і національних олімпійських академій до аспірантів і студентів. Програми містять такі теми: історія і сучасність Олімпійських ігор, давньогрецька культурна спадщина, ідеали і принципи філософії олімпізму; калокагатія як етноестетичний ідеал давньогрецької культури, що передбачає гармонію тілесного і духовного досконалості; принципи і зміст Ігор і атлетики у всіх їх формах; роль спорту в побудові здорових міжособистісних відносин, дотримання етичних норм, правил чесної гри, суспільного життя і співпраці; ідеї мультикультуралізма, толерантності, гендерної рівності, неприйняття воєн і конфліктів тощо [43, 95, 121]. Як демонструє перелік тем в межах різноманітних освітніх програм МОА їх спектр має постійно оновлюватися на вимогу часу, і нині містить як

традиційні напрями, так і актуальні, що викликані сучасним станом суспільства.

Таким чином, виникає необхідність розширення поняття «олімпійська освіта», що вимагає врахування як проблем самого олімпійського спорту, так і його численних зв'язків з іншими сторонами життя сучасного суспільства - історичною, культурною, економічною, освітньою, виховною, екологічною тощо.

Високо оцінюючи та поважаючи спадщину Кубертена, вважаємо, погоджуючись із думкою провідних науковців [17, 23, 24, 32, 71, 145, 174], що його ідеї нині не можуть задовольнити вимоги сучасної системи олімпійської освіти. Сьогодні Олімпійські ігри за своїми економічними, політичними, соціальними характеристиками, за роллю в житті світової спільноти принципово відрізняються від Олімпійських ігор часів відродження. Змінився спорт вищих досягнень, який з аматорської діяльності перетворився на масове явище величезної популярності, з вираженою політизацією, комерціалізацією, професіоналізацією. Система олімпійської освіти нині не може обмежуватися викладанням морально-етичних цінностей філософії олімпізму і поглядів П'єра де Кубертена, що відбивається на освітніх і виховних можливостях спорту. Освітні проекти повинні широко використовувати унікальну популярність олімпійського спорту серед широких верств населення різних країн, особливо дітей та молоді [17].

Історично сформована концепція олімпійської освіти, характерна для більшості країн, відстає від вимог сучасності. Система олімпійської освіти повинна охоплювати все розмаїття і глибину олімпійського руху з його багатою історією та сучасністю, досягненнями, проблемами, суперечностями, складними зв'язками з різними галузями життя як важливої складової частини гуманітарного виховання [168, 230].

Аналіз спеціальної науково-методичної літератури свідчить, що на сьогодні детально розкрито шляхи інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес шкільної молоді [15, 36, 54, 76, 104], висвітлено

виховний потенціал олімпійського руху [7, 48, 69, 126], окреслено значущість інтеграції олімпійської освіти у підготовку фахівців сфери фізичної культури та спорту [9, 31], при цьому проблема впровадження олімпійської освіти в навчально-виховний процес профільних вищих навчальних закладів залишається актуальним науковим питанням.

Варто зазначити, що у 2017 році Міністерством освіти і науки України прийнято проєкт Концепції розвитку освіти на період 2017-2025 років. Концепція «Нової української школи» відповідає кращим світовими стандартам [75]. Сьогоднішня реальність вимагає від людини неперервного вдосконалення і навчання, тому ці навички та вміння треба виробляти вже під час шкільного навчання. Пріоритетом впровадження олімпійської освіти в освітньому процесі має стати пропаганда навчання протягом усього життя та усвідомлення, що навчання не закінчується за шкільними стінами, а триває й у дорослому житті.

Приєднання України до європейського освітнього простору вимагає осучаснення змісту освіти в контексті її відповідності сучасним потребам. Насамперед пріоритетного значення набуває середня освіта – основна ланка в освітній системі будь-якої країни та основа для успішного здобуття освіти наступних рівнів й самоосвіти протягом усього життя.

Питання впровадження у процес навчання й виховання елементів олімпійської освіти як позитивного фактору, що сприяє гуманізації суспільства, знайшли відображення у роботах вітчизняних дослідників: О. М. Вацеби, В.П. Юхимук [24], С. Ф. Матвеева, Я.С. Щербашин [69], Я.П. Галана [25], В. М. Єрмолової [41], М. М. Булатової [14] та ін.

Значна кількість наукових досліджень присвячена розробці змісту олімпійської освіти, як фактор гуманізації фізичної культури учнівської молоді проте не достатньо розглянуто питання співвідношення сучасного стану розвитку суспільства та рівня реалізації та впровадження форм олімпійської освіти, які мають відображати вимоги сучасного цільової аудиторії до контенту олімпійської освіти.

Незважаючи на те, що останнім часом в усьому світі розробляються і впроваджуються програми з олімпійської освіти, досліджуються різні аспекти її впливу на формування молодого покоління, роль олімпійської освіти у формуванні гуманістичних цінностей у дітей та молоді залишається не вивченою належним чином.

Відповідно до наукового дослідження Кострікової К. [59] олімпійська освіта гармонійно впроваджується до освітнього процесу та дозволяє вирішити такі основні завдання:

- підвищити рівень знань в області фізичної культури та спорту;
- розвивати загальну культуру та ерудицію;
- сприяти розвитку гармонійної та різносторонньої особистості;
- формувати уявлення про значущість здорового способу життя.

Але, не зважаючи на позитивний вплив олімпійської освіти, залишається проблема вирішення організаційно-методичного забезпечення закладів середньої освіти. Особливого значення набуває пошук ефективних форм, методів і змісту олімпійського виховання, яке буде спрямоване на вирішення одного з провідних завдань суспільного розвитку.

Якщо розглядати сучасну олімпійську освіту, якою її позиціонує МОК сьогодні, варто зазначити, що олімпійська освіта скерована більше на поширення олімпійських цінностей: дружби, поваги та досконалості. Кожна з яких вчить людину гуманістичним принципам та духовності. Зокрема цю орієнтацію підтверджує «Програма навчання олімпійським цінностям», яка є однією з основних програм направлених на олімпійську освіту та її поширення у світі.

Висновки до Розділу 1.

Згідно з Олімпійською Хартією одним із основних завдань МОК є орієнтація діяльності на заохочення та підтримку ініціатив, спрямованих на інтеграцію олімпійських цінностей в життя суспільства, а також сприяння

діяльності Міжнародної олімпійської академії та інших установ, що займаються розробкою питань розвитку олімпійської освіти. Нині вона є невід'ємною частиною олімпійського руху у світі та має на меті залучення дітей і молоді до ідеалів і цінностей олімпізму, які орієнтовані на загальнолюдські, гуманістичні, морально-етичні цінності, пов'язані зі спортом. Ретроспективний аналіз процесів формування олімпійської освіти показав їх жорстку залежність із становленням олімпійського руху в цілому, розвитком системи освіти та еволюцією суспільних цінностей. Основою олімпійської освіти є філософська концепція олімпізму, сформована П'єром де Кубертенем.

Провідною організацією в світі, яка реалізує, пропагує та впроваджує олімпійську освіту є Міжнародна олімпійська академія (МОА). Контроль за діяльністю МОА здійснює Національний олімпійський комітет Греції під егідою Міжнародного олімпійського комітету (МОК). У 1967 р. Міжнародний олімпійський комітет створив комісію з Міжнародної олімпійської академії та олімпійської освіти. Нині цю комісію реформовано в Комісію МОК з олімпійської освіти та Комісію МОК з культури та збереження олімпійської спадщини. Термін «олімпійська освіта» активно використовується з кінця 60-х років. Перша програма олімпійської освіти була впроваджена в 1972 році з нагоди Ігор XX Олімпіади в Мюнхені. Перші національні олімпійські академії були створені в Іспанії, США, Японії, Республіці Корея в 1970-х роках під впливом позитивних результатів діяльності Міжнародної олімпійської академії. Інтенсивний розвиток олімпійської освіти припадає часи діяльності на посаді президента МОК хуана Антоніо Самаранча (1980-2001 рр.).

Незважаючи на достатню розробленість питань олімпійської освіти, триває дискусія стосовно фундаментальних дефініцій, як то власне поняття і концепції олімпійської освіти, її зміст, форми і методи, місце в системі гуманістичного виховання і гуманітарної освіти. Історично сформована концепція олімпійської освіти, характерна для більшості країн, на думку

провідних фахівців, відстає від вимог сучасності. Нині важливим є перехід від ідеалістичних підходів до перспективних в освітньому та культурному відношенні проєктів на вимогу суспільства.

Розвиток олімпійської освіти на сьогоднішній день при збереженні стратегічного вектора, визначеного МОА та МОК, має виражену національну специфіку. З середини 90-х років минулого століття передові позиції в популяризації та впровадженні олімпійської освіти, збагаченні її змісту й форм міцно посідає Україна. Ключова роль у формуванні вітчизняної моделі реалізації олімпійської освіти належить Олімпійській академії України (ОАУ). Організаційно реалізація олімпійської освіти в Україні відбувається за рахунок широкого кола форм: олімпійські уроки, малі олімпійські ігри, бесіди, вікторини, конкурси малюнків, зустрічі з чемпіонами і призерами Олімпійських, олімпійські перерви, змагання «Олімпійська миля», олімпійські фестивалі, «Олімпійський калейдоскоп», діяльність олімпійського музею та кабінету олімпійської освіти, робота лекторських груп, акції «Лист олімпійцям», конкурси стінних та друкованих газет, робота шкільного олімпійського комітету, волонтерський рух, клубна робота, мережа шкіл Олімпійської освіти. До національної системи олімпійської освіти України входять такі основні організації як НОК, ОАУ, Міжнародний центр олімпійських досліджень та освіти, мережа шкіл олімпійської освіти. В Україні проведено фундаментальні наукові дослідження, сформована відповідна методологія, що є потужним підґрунтям методичного забезпечення процесу реалізації олімпійської освіти [42].

В результаті аналізу науково-методичної літератури виявлено основні проблеми олімпійської освіти сучасності: проблема впровадження олімпійської освіти, пошук ефективних форм олімпійської освіти, проблема тлумачення поняття олімпійської освіти, фінансування олімпійської освіти, відповідність олімпійської освіти вимогам сучасного суспільства.

Незважаючи на високий рівень теоретичного обґрунтування та практичного впровадження різноманітних форм олімпійської освіти як в

світі, так і в Україні, існує потреба їх оновлення враховуючи сучасні міжнародні тенденції у розвитку спорту як виду соціальної практики, олімпійського руху, сучасний стан розвитку суспільства. Таким чином зазначене протиріччя вимагає розв'язання важливого наукового завдання - розробки, обґрунтування та впровадження інноваційних форм олімпійської освіти.

Основні результати наукового дослідження, що предсталено у Розділі І, відображено у публікаціях:

1. Передерій В. Напрями освітньої діяльності Міжнародного олімпійського комітету /Віра Передерій// Фізична активність, здоров'я і спорт, - Л. – 2017, - №4 (30), - С. 3-9
2. Передерій В. Впровадження інноваційних форм олімпійської освіти /Віра Передерій, Юрій Бріскін// Теорія і методика фізичного виховання і спорту, - К., - №4, 2018, - С. 91 – 95

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1. Методи дослідження.

Методологія дослідження базувалася на загальнотеоретичних положеннях різних аспектів олімпійського спорту в цілому та олімпійської освіти зокрема, формування та функціонування олімпійської освіти у системі міжнародного олімпійського руху в різні історичні періоди. В основу пошуку, аналізу та інтерпретації наукової інформації було покладено праці П'єра де Кубертена, 1919 [155] щодо філософії олімпізма, Платонова В.Н., Гуськова С.М., 1994 [86], Платонова В.Н., Булатової М.М., Бубки С.Н., 2009 [90] щодо історичних аспектів розвитку олімпійського спорту, Платонова В.Н., Булатової М.М., 2018 [17] щодо генези олімпійської освіти, Столярова В.І., 1997 [113] щодо концепції олімпійської освіти, Булатової М. М., 2006 [20] щодо функціонування системи олімпійської освіти в Україні, Георгіадіса К., 2007 [27] щодо теоретичних основ олімпійської освіти, Бубки С.Н., 2012 [11] щодо ролі олімпійського спорту в сучасному суспільстві, Єрмолової В.М 2010 [40] щодо ролі олімпійської освіти в системі виховання дітей та молоді.

Для розв'язання завдань наукового дослідження та реалізації поставленої мети в процесі роботи було використано такі методи наукового дослідження:

- Теоретичний аналіз та узагальнення даних наукової та методичної літератури, інформаційної мережі інтернет;
- Аналіз документальних матеріалів;
- Опитування (інтерактивне онлайн анкетування)
- Експертне оцінювання
- Історичні методи (порівняльно-історичний, ретроспективний)
- Порівняння
- Методи математичної статистики

2.1.1. Аналіз науково-методичної літератури.

У процесі дослідження нами було проаналізовано 244 джерел наукової та методичної спеціальної літератури та інтернет-ресурсів. Проведено аналіз відомостей офіційних сайтів керівних організацій олімпійської освіти, національних олімпійських академій різних країн світу.

Проведений аналіз дозволив описати наявну систему знань та виявити проблемне поле щодо:

- історичного підґрунтя виникнення та функціонування олімпійської освіти в різні історичні періоди;
- організаційних аспектів функціонування олімпійської освіти на міжнародному рівні та в Україні;
- досвіду реалізації та впровадження олімпійської освіти у різних країнах світу;
- історичних, організаційних та методичних аспектів розвитку олімпійської освіти в Україні;
- проблем сучасної олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях;
- сучасних тенденції розвитку форм олімпійської освіти.

Аналіз науково-літературних джерел дозволив визначитись з проблематикою дослідження та окреслити ключові напрями вдосконалення олімпійської освіти. На основі аналізу і узагальнення наукової інформації літературних джерел та інформаційної мережі інтернет було конкретизовано об'єкт та предмет, розроблено стратегію та дизайн дослідження.

2.1.2. Аналіз документальних матеріалів.

З метою отримання детальної інформації щодо організаційної структури, нормативних основ функціонування та впровадження олімпійської освіти були проаналізовані такі документи:

- Олімпійська хартія
- Статут НОК України
- Статут Міжнародної олімпійської академії
- Статут Олімпійської академії України
- Положення проєктів з олімпійської освіти (Положення про «Всеукраїнський Олімпійський день», Положення про «Всеукраїнський Олімпійський урок», Положення про «Олімпійський тиждень», Положення про Всеукраїнську Акцію «Олімпійська книга», Положення про Всеукраїнський проєкт «Do like Olympians»)
- Стратегічний план розвитку МОК «Порядок денний 2020» (“Agenda 2020”)
- Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (розпорядження КМУ № 988-р від 14 грудня 2016 р.).

Проведений аналіз надав можливість окреслити нормативно-правову підтримку реалізації олімпійської освіти на різних рівнях та різними організаціями.

2.1.3. Опитування (інтерактивне онлайн анкетування).

Опитування (анкетування) – метод одержання інформації за допомогою письмових відповідей респондентів на систему запитань анкети. Метою анкетування було визначення ефективності вирішення завдань інноваційного проєкту олімпійської освіти #OlympicLab та оцінка його характерних рис. В нашому дослідженні використовувалось онлайн анкетування за допомогою сучасних технологій через GOOGLE FORMS. Анкета містила 20 запитань щодо оцінювання ефективності проєкту загалом та ефективності кожного з 6 окремих модулів. Опитування містило закриті та відкрите запитання. Зокрема, відкрите питання стосувалося пропозицій щодо покращення проєкту #OlympicLab.

Інтерактивне онлайн анкетування проводилось серед представників 26 регіональних відділень НОК України (Вінницьке, Волинське, м. Горішні Плавні, Дніпропетровське, Донецьке, Житомирське, Закарпатське, Запорізьке, Івано-Франківське, м.Київ, Київської області, Кропивницьке, Луганське, Львівське, Миколаївське, Одеське, Полтавське, Рівненське, Сумське, Тернопільське, Харківське, Херсонське, Хмельницьке, Черкаське, Чернівецьке, Чернігівське), які впроваджували та реалізовували інноваційну форму олімпійської освіти #OlympicLab та надали згоду щодо участі у опитуванні.

2.1.4. Експертне оцінювання.

Метод експертного оцінювання ґрунтується на припущенні, що на основі думок експертів можна створити актуальне уявлення про процес, об'єкт чи явище, що досліджується. Відправною інформацією при цьому є думка спеціалістів, які займаються дослідженнями й розробками в певній галузі.

В процесі дослідження проводилося опитування експертів в сфері олімпійської освіти. Інформативність експертного опитування визначається рівнем професійної кваліфікації залучених фахівців. Тому при їх підборі ми керувались наступними критеріями: стаж роботи в сфері олімпійської освіти понад 20 років, досвід роботи в сфері олімпійської освіти на національному та міжнародному рівні, наявність наукового ступеня та вченого звання, досвід організаційної діяльності та робота в керівних структурах олімпійської освіти. Таким чином в експертну групу було включено 5 провідних фахівців сфери олімпійської освіти в світі та в Україні:

1. Беррі Майстер (Нова Зеландія) – Голова Комісії з олімпійської освіти МОК, член Олімпійського комітету з 2010 по 2018 рр., чемпіон Ігор XXI Ігор з хокею на траві.

2. Костас Георгіадіс (Греція) - декан Міжнародної олімпійської академії (МОА) з 1993 по 2004 рік, з 2005 року - почесний декан МОА, член Комісії з олімпійської освіти МОК, професор Пелопонського університету (Спарта, Греція), доктор наук у галузі спорту, директор Міжнародної магістерської програми з олімпійських досліджень Пелопонського університету та Міжнародної олімпійської академії.

3. Валентина Єрмолова (Україна) - директор Олімпійської академії України, член вченої ради міжнародного центру олімпійських досліджень та олімпійської освіти, член Комісії з олімпійської освіти та культури НОК України, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, професор кафедри історії та теорії олімпійського спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України.

4. Лідія Радченко (Україна) - член вченої ради міжнародного центру олімпійських досліджень та олімпійської освіти, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри історії та теорії олімпійського спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України.

5. Оксана Вацеба (Україна) – голова регіонального відділення Олімпійської академії у Львівській області, член Комісії з олімпійської освіти та культури НОК України, кандидат наук з фізичного виховання та спорту.

Для ознайомлення з проектом усім експертам була надана довідка про проєкт та результати його впровадження. Експертне опитування передбачало відповіді кожного експерта на 14 питань про проєкт #OlympicLab. Опитування містило 12 питань, в яких необхідно було оцінити в балах від 1 до 10 певний показник, що характеризує структуру, зміст та ефективність реалізації проєкту #OlympicLab та 2 відкритих питання щодо зауважень та перспектив вдосконалення авторського проєкту олімпійської освіти.

2.1.5. Історичні методи.

Порівняльно-історичний метод допомагає вивчати явища з

урахуванням минулого досвіду, виявляє спільне та відмінне в історичних явищах шляхом співставлення різних історичних періодів одного чи різних історичних явищ, одночасних чи різночасових в різних країнах чи в одній країні. Застосування даного історичного методу дало змогу вивчити виникнення, формування і розвиток процесів і подій пов'язаних з олімпійською освітою у хронологічній послідовності, виявити внутрішні та зовнішні фактори, що зумовлювали її розвиток, закономірності та суперечності, виявити спільні та відмінні риси розвитку та функціонування олімпійської освіти в різних країнах світу, виокремити основні історичні події та тенденції розвитку олімпійської освіти. Відмінною рисою **ретроспективного** методу є спрямованість від сьогодення до минулого, від сліdstва до причини. Такий прийом реконструкції дозволив узагальнити інформацію про характер розвитку олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях в історичному аспекті.

2.1.6. Метод порівняння.

Порівняння - це метод наукового пізнання, у процесі якого складові досліджуваного явища зіставляють за певними ознаками, інформативними характеристиками для виявлення спільних ознак або відмінностей між ними.

В даному дослідженні метод порівняння використано для класифікації і систематизації форм олімпійської освіти за такими ознаками як масштабність, вік учасників заходів з олімпійської освіти, формат проведення форм олімпійської освіти та організації, які відповідальні за їх проведення.

Отримані в результаті використання методу порівняння результати покладено в основу мапінгу форм олімпійської освіти. Мапінг (*англ. data mapping, частіше maping* – визначення відповідності даних між потенційно різними характеристиками одного об'єкта або різних об'єктів) [83] сучасний засіб отримання та/або візуалізації інформації, що відображає співставлення,

порівняння чи класифікацію різних ознак, характеристик предмету (складових чи варіантів предмету), що досліджується. В нашому дослідженні мапінг застосовано з метою представлення та систематизації існуючих форм олімпійської освіти в Україні.

2.1.7 Методи математичної статистики

Для опрацювання результатів опитування (анкетування) та експертного оцінювання використовувались методи математичної статистики, які забезпечили аналіз ефективності впровадження інноваційного проєкту олімпійської освіти проєкт #OlympicLab. Для отримання первинної інформації застосовувалася десятибальна шкала оцінок, де 1 бал – нижча оцінка та 10 балів, відповідно, найвища оцінка певного показника. Використовувались математичні функції програми Microsoft Office Excel 2010, що дозволило максимально точно обрахувати дані (середнє арифметичне, дисперсія, середнє квадратичне відхилення).

Інтерпретація результатів дослідження базувалася на аналізі статистичних характеристик:

Середнє арифметичне (X)

$$X = \Sigma v / n \quad (2.1),$$

де X – середнє арифметичне; Σ – знак суми; V – одержані у дослідженнях значення (варіанти), n – кількість варіантів.

Для визначення розкиду відповідей експертів від точки даних відносно свого середнього було використано стандартне (середнє квадратичне) відхилення.

Стандартне відхилення – це ступінь відхилення усіх значень ознаки від свого середнього показника – є одним із найважливіших методів, що допомагають визначити, наскільки змінюється певна величина: чим більший показник стандартного відхилення, тим ширший діапазон змін значень цієї величини.

Стандартне відхилення

$$S = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n}} \quad (2.2),$$

де x - вибіркове середнє значення (число1, число2, ...), а n - розмір вибірки

Для опрацювання відповідей експертів та визначення однорідності їх думок ми використовували коефіцієнт варіації. Коефіцієнт варіації - найбільш універсальних показник, що відображає ступінь розкиданості значень незалежно від їх масштабу і одиниць виміру. Він дає уявлення про ступінь однорідності сукупності: чим менше його значення, тим менше варіанти ознаки відрізняються одна від одної, тим більш однорідною є статистична сукупність. Коефіцієнт варіації вимірюється у відсотках і може бути використаний для порівняння варіації різних процесів і явищ [52].

Коефіцієнт варіації

$$V = \frac{SD}{M} * 100\% \quad (2.3),$$

де V – коефіцієнт варіації, SD - стандартне відхилення, M - середнє арифметичне значення.

Вважається, якщо коефіцієнт варіації не перевищує 10%, то вибірку можна вважати однорідною, при значеннях 11 – 20% вибірка має середню однорідності та при значеннях більше 21% вибірка вважається неоднорідною [52].

Слід зазначити, що для опрацювання результатів опитування традиційно рекомендовано використовувати коефіцієнт конкордації Кенделла, котрий характеризує ступінь узгодженості думок експертів (респондентів), що подаються у вигляді рангів. В нашому дослідженні і експертне опитування, і анкетування було спрямовано на оцінювання ефективності проєкту #OlympicLab, що інформативно демонструється бальною, а не ранговою шкалою. Оцінка показників ефективності проєкту #OlympicLab виключає можливість коректного використання коефіцієнта конкордації Кенделла.

Опрацювання результатів дослідження відбувалося за допомогою використання програмного забезпечення (Microsoft Excel та Statistica для Windows 7).

2.2. Організація дослідження.

Дослідження було організовано в шість етапів:

Перший етап (жовтень 2015 року – грудень 2015 року) – аналіз наукової та методичної літератури, нормативних документів МОК, НОК України та інших організацій з проблеми функціонування олімпійської освіти в світі та в Україні, виявлення актуальних проблем та тенденцій розвитку олімпійської освіти, розробка стратегії дослідження, уточнення методів дослідження, розробка структури інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab.

Другий етап (січень 2016 року – лютий 2016 року) – написання першого та другого розділів дисертаційної роботи. Аналіз існуючих форм олімпійської освіти та їх мапінг.

Третій етап (лютий 2016 року – березень 2016 року) - розробка наповнення та змістової частини інноваційної форми олімпійської освіти. Підготовка методичної документації для реалізації та впровадження інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab.

Четвертий етап (квітень 2016 року – грудень 2018 року) – експериментальне дослідження з впровадження інноваційної форми олімпійської освіти у діяльність Національного олімпійського комітету України та його регіональних відділень.

П'ятий етап (вересень 2018 року – грудень 2018 року) - проведення опитування та експертного оцінювання з метою визначення ефективності впровадження інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab. Написання третього та четвертого розділів роботи.

Шостий етап (січень 2019 року – червень 2019 року) – узагальнення результатів дослідження, формулювання висновків, підготовка тексту дисертаційної роботи, оформлення актів впровадження результатів наукового дослідження в практику.

Протягом написання дисертаційної роботи її результати публікувалися в періодичних наукових виданнях, презентувалися на наукових конференціях та конгресах (Україна, Швейцарія, Японія), як національного так і міжнародного рівнів, зокрема на Саміті «Юних лідерів змін», на засіданнях Комісій з олімпійської освіти Міжнародного олімпійського комітету та Національного олімпійського комітету України (2017 - 2018 роки), на семінарах-нарадах з регіональними відділеннями Національного олімпійського комітету України (2015 – 2018 роки), впроваджувалися у діяльність Національного олімпійського комітету України та його регіональних відділень.

РОЗДІЛ 3. ФОРМИ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ ТА ЇХ СИСТЕМАТИЗАЦІЯ.

3.1. Діяльність організацій з олімпійської освіти в світі

Провідною організацією в світі, що координує діяльність з олімпійської освіти є Міжнародна олімпійська академія, яка ставить перед собою мету досліджувати і підвищувати внесок олімпізму в прогрес суспільства на сучасному етапі стрімкого розвитку взаємопов'язаних наукових, технологічних, економічних, політичних та соціальних сфер, що відображають хід історії третього тисячоліття, впливають на кожен ідею, норму та інститут міжнародної спільноти.

Аналіз діяльності різних організацій в контексті розвитку олімпійської освіти пов'язаний із тлумаченням самого поняття «олімпійська освіта», яке виходячи з огляду науково-методичної літератури є доволі дискусійним та неоднозначним. При вивченні цього питання ми відштовхувались від тлумачення базового поняття «освіта» – процес і результат засвоєння людиною систематичних знань, умінь і навичок, розвиток розуму та почуттів, формування світогляду та пізнавальних інтересів [92]. В Законі України про освіту поняття «освіта» визначається як «основа інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорука розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави [46, 93].

В науково-методичній літературі зустрічаються різноманітні визначення поняття «олімпійська освіта».

В.М. Платонов визначає олімпійську освіту як невід'ємну частину олімпійського руху у світі, метою якої є залучення дітей і молоді до ідеалів і цінностей олімпізму, які орієнтовані на загальнолюдські, гуманістичні, морально-етичні цінності, пов'язані зі спортом. В наш час вона займає все

більш важливе місце в системі освіти, у вихованні підростаючого покоління та поширенні олімпійського руху загалом [87].

За В. Єрмоловою «олімпійська освіта» – перш за все, педагогічний процес, який керується базовими принципами навчання і виховання гармонійно-розвиненої особистості учнівської молоді, тому вона виконує освітні, виховні та оздоровчі завдання [43, 45].

В. Н. Сергєєв вважає, що «... олімпійська освіта являє собою цілісне соціальне явище, певний соціальний інститут, що включає стійкі соціальні групи, форми діяльності людей, установи, норми, звичаї і традиції; знання, вміння, навички, звички людей діяти згідно гуманістичним принципам і цінностям олімпізму ... » [118].

Тимо Є.В. визначає олімпійську освіту як педагогічний процес, який сприяє вихованню психічно й фізично здорової людини, патріота, толерантної, законослухняної особи, яка в повсякденному житті дотримується правил чесної гри [115].

Булатова М. та Томенко А. вважають, що олімпійська освіта як процес і результат оволодіння знаннями, уміннями та навичками, спрямовані на гармонійний розвиток особистості на основі ідеології олімпізму та поширюються серед усіх верст населенням [74].

Також існує бачення, що для самого МОК олімпійська освіта - це економічно найбільш ефективна програма профілактики критичних ситуацій, що періодично виникають в олімпійському русі (бойкотів Олімпійських ігор або «неправильної поведінки» окремих членів МОК тощо) завдяки відповідному навчанню осіб, які наділені повноваженнями приймати рішення в області політики, права, економіки, управління [77].

Головний формувальний чинник олімпійської освіти – гуманістично організований педагогічний процес, спрямований на забезпечення умов для активного оволодіння молоддю знаннями, ідеалами і цінностями олімпізму, перетворення останніх в дієві мотиви поведінки індивідів, норми гуманістичного способу життя. Дане положення пояснюється тим, що

олімпізм як гуманістичний світогляд, система цінностей та ідеалів не може бути реалізований (переведений з формалізованої, зафіксованої в текстах, ритуалах, звичаях і традиціях форми в живу, особистісну форму засвоєних індивідами знань, умінь, навичок і звичок діяти відповідно до ідеалів і цінностей олімпізму) інакше, як шляхом гуманістичної організації олімпійської освіти. Тільки гуманістично орієнтований педагогічний процес може бути адекватною формою змісту олімпізму, а отже, і закономірністю реалізації олімпійської освіти [5, 6].

Освітня діяльність МОА, НОКів, НОА різних країн, освітніх установ різного профілю і рівня будується відповідно до давно сформованих стереотипів у визначенні ролі олімпійського руху в системі освіти і виховання, орієнтована виключно на ідеї і цінності олімпізму, погляди Пера де Кубертена і прихильників його концепції. В аналогічному дусі розвиваються ідеї в олімпійській освіті більшістю фахівців в цій галузі знань і практичної діяльності, що наочно підтверджується цілком усталеним визначенням поняття «олімпійська освіта», під яким розуміється «викладання і вивчення олімпійського духу і олімпійських ідеалів» [17, 236, 235], а «освіта і виховання в цінностях олімпізму є єдиним сенсом олімпійської освіти» [17, 161]. Подібні визначення, з доповненнями і уточненнями, переважають в спеціальній літературі і в поглядах більшості фахівців [17, 148, 160].

Незважаючи на впевнений прогрес олімпійської освіти з середини 70-х років минулого століття [17, 235], та введення в науковий обіг і освітню діяльність в галузі олімпійського спорту терміну «олімпійська освіта», до теперішнього часу не з'явилося точного і однозначного тлумачення цього поняття і змістової визначеності освітнього процесу. Найбільш поширене і досить усталене визначення олімпійської освіти як процесу вивчення олімпійського духу і олімпійських ідеалів [17, 236], єдиним сенсом якого є освіта і виховання в цінностях олімпізму [17, 160, 161], на думку багатьох фахівців, неприпустимо обмежує предметну область процесу отримання знань про олімпійський спорт, його ідеали, цінності, досягнення, проблеми

[11, 17, 176, 236].

Узагальнюючи роль олімпійської освіти в системі суспільних цінностей, враховуючи еволюцію підходів до її реалізації, завданнями МОА є:

- Функціонувати як міжнародний академічний центр олімпійських досліджень та освіти.
- Виступати в якості міжнародного форуму для вільного вираження і обміну ідеями між Олімпійською сім'єю, інтелектуалами, вченими, спортсменами, спортивними адміністраторами, педагогами, художниками та молоддю світу.
- Мотивувати людей використовувати продуктивний досвід та знання, отримані в МОА, у просуванні олімпійських ідеалів у своїх країнах.
- Об'єднати людей з усього світу в дусі дружби та співпраці.
- Служити й сприяти ідеалам і принципам Олімпійського руху.
- Співпрацювати з національними олімпійськими академіями та будь-якими іншими інституціями, діяльність яких присвячена олімпійській освіті, і допомагати їм.
- Вивчати та підвищувати внесок олімпізму в життя суспільства.

МОА виступає координатором роботи національних олімпійських академій, які є її філіями. НОА функціонують у країнах та передають і підсилюють ідеї Академії за допомогою національних програм олімпійської освіти. Олімпійські програми, які реалізує МОА мають достатньо широкий спектр завдань, окрім промоції та ознайомлення із олімпійським рухом та олімпійською освітою, програми повинні заохочувати молодих людей вивчати іноземні мови та культурні традиції інших країн, а також надавати інформацію про екологічні та мирні питання та питання економіки, охорони здоров'я і освіти. Зокрема важливою метою олімпійських програм є активне залучення молодих людей до спортивних заходів, які є корисними для розвитку систем освіти різних країн [166].

До олімпійських програм, які реалізуються на базі Міжнародної олімпійської академії в Олімпії належать:

- Міжнародна сесія для молодих учасників – проводиться щороку у МОА в Олімпії, починаючи від 1961 року [141].
- Міжнародний семінар з олімпійських досліджень для аспірантів - проводиться МОА в Олімпії, починаючи з 1993 року. Це програма, яка викликає інтерес аспірантів з усього світу.
- Міжнародна сесія для директорів НОА – проводиться МОА починаючи з 1986 року. Головна мета підтримати функціонування Національних олімпійських академій та сприяти заснуванню нових, також такі заходи сприяють налагодженню співпраці між Національними олімпійськими академіями та просуванню програм Олімпійської освіти у всьому світі.
- Спільна міжнародна сесія для президентів або директорів НОА та посадових осіб НОК - починаючи з 1992 р. по 1998 р., директори Національних олімпійських академій також беруть участь у Спільній міжнародній сесії для президентів або директорів НОК та посадових осіб НОК, яка проводиться по черзі з Сесією директорів НОА.
- Міжнародна сесія для викладачів та посадових осіб закладів вищої освіти галузі фізичного виховання і спорту – проводились в період з 1986 року по 1990 рік.
- Міжнародна сесія для спортивних журналістів – призначена надати спортивним журналістам з усього світу можливість познайомитись та обговорити роль засобів масової інформації у спорті, узагальнити сучасні олімпійські проблеми, організаційні аспекти Ігор та взаємозв'язок Олімпійського руху зі ЗМІ в минулому та сьогодні. Сесії для спортивних журналістів проводиться починаючи з 1986 року. Основними темами, які розглядають в рамках сесії є «Олімпійська ідея та теперішня реальність»; «Олімпізм та засоби масової інформації»; «Преса та Олімпійські ігри»; «Преса на службі олімпізму»; «Роль засобів масової інформації у просуванні

олімпійської ідеї»; «ЗМІ та Олімпійські ігри»; «Спортивна журналістика в рамках олімпійського руху»; «Олімпійський рух та засоби масової інформації»; «Внесок преси у боротьбу з допінгами»; «Етичний кодекс у спортивній пресі»; «Ставлення засобів масової інформації до спортсменів, які вживали заборонені речовини»; «Етика підприємництва у спорті».

- Міжнародна сесія для олімпійських медалістів або олімпійців - Олімпійські медалісти та олімпійці є одними з найважливіших послів олімпійського руху за розповсюдження олімпійського ідеалу. Від 2007 року МОА включила інноваційну ідею залучення у свою освітню діяльність олімпійських медалістів при проведенні олімпійських сесій. Учасників вибирають Національні олімпійські комітети, Національні олімпійські академії, Міжнародні федерації, Всесвітня асоціація олімпійців та Комісія спортсменів МОК. Тренінг базується на теоретичних підходах, а також на практичному застосуванні олімпізму та олімпійської освіти. Детально, на високому теоретичному рівні лекції розкривають питання олімпійської освіти і стосуються її освітнього значення, морального та соціального аспекту олімпізму, ролі олімпійських медалістів та олімпійців як зразка для наслідування та розповсюдження олімпійської ідеї в процесі їх спілкування з громадянами та особливо студентами..

- Магістерська програма «Олімпіади, олімпійська освіта, організація та управління олімпійськими подіями» - реалізується кафедрою організації спорту та управління факультету людського руху та наук про життя університету Пелопоннеса за підтримки Міжнародної олімпійської академії. Тривалість програми - три семестри.

- Спеціальні сесії для установ, пов'язаних з олімпізмом: національних олімпійських комітетів, національних олімпійських академії, міжнародних спортивних федерацій, спортивних медичних товариств, союзів тренерів, суддів, спортивних чиновників тощо.

- Спеціальні сесії для установ, опосередковано пов'язаних з олімпізмом, з метою просування олімпійських ідеалів.

- Навчальні візити груп представників різних установ – університетів, вищих шкіл, середніх загальноосвітніх шкіл, спортивних клубів та інших організацій.

- Конференції зі спортивної науки [166].

МОА також допомагає НОКам у створенні національних олімпійських академій, з метою надихати людей та сприяти розвитку олімпійської філософії та поширення олімпійських ідеалів. Вона формує керівні принципи для просування власних Олімпійських програм з урахуванням того, що освітні системи різняться у різних країнах і що структура та функціонування НОК та НОА відображають ці відмінності [151].

Національні олімпійські академії повинні співпрацювати з різними організаціями з метою розробки програм олімпійської освіти: з МОА, національними федераціями, радами з початкової, середньої та вищої освіти, місцевими органами влади, комісіями для проведення Олімпійських ігор або з організаційними комітетами олімпійських ігор. Мета НОА повинна полягати в тому, щоб підходити до Олімпійської освіти з практичної, а не з теоретичної точки зору. Програми повинні бути достатньо гнучкими, щоб відповідати потребам молодих людей, адаптуватися як до друкованих, так і до електронних форм мовлення, а також бути орієнтованими до різних верств населення [166].

Перша Національна олімпійська академія була заснована в Іспанії в 1968 році. Прикладу Іспанії слідували інші країни, а в 80-х і 90-х роках відповідно 43 і 60 національних олімпійських академій були створені по всьому світу. Сьогодні в світі існує 149 національних олімпійських академій. Міжнародна сесія МОА для директорів національних олімпійських академій і спільної міжнародної сесії для директорів національних олімпійських академій і чиновників національних олімпійських комітетів забезпечили головний імпульс для створення національних олімпійських академій. Під час цих сесій Олімпійським академіям надається можливість обмінюватися думками та досвідом з питань олімпійської освіти, заохочується співпраця

між ними та НОК. Роль президента МОА Нікоса Філаретоса (1986-1992, 1997-2005) була вирішальною в цьому процесі, оскільки його головною метою було створення національних олімпійських академій у кожній країні, яка має національний олімпійський комітет.

Аналіз створення НОА у світі показує, що активніший період створення академій розпочався в 1980-х роках, що можна пов'язати з приходом на пост президента МОК Хуана Антоніо Самаранча, який привернув увагу до освіти та підкреслив важливість роботи академій, а також загалом значущість освітньої частини олімпійського руху (табл. 3.1). Важливим також була позиція МОК щодо підтримки, яку надавали країнам при створенні академій.

Цікаво, що Національні олімпійські академії Швейцарії (червень 2003 року) та Греції (жовтень 2001 року) були створені лише у 2000 роках, хоча в Швейцарії розташований штаб квартира МОК, а у Греції – МОА.

Таблиця 3.1.

Хронологія створення Національних олімпійських академій у світі.

Період	Країни, де створено НОА	Загальна к-сть НОА
60-ті	Іспанія	1
70-ті	Єгипет, Японія, Корейська Республіка, Тайпей, США	5
80-ті	Аргентина, Австралія, Австрія, Бельгія, Бенін, Болівія, Бразилія, Болгарія, Канада, Чилі, Коста-Ріка, Кіпр, Чехія, Данія, Домініканська Республіка, Еквадор, Естонія, Фінляндія, Німеччина, Великобританія, Гватемала, Гонг Конг, Угорщина, Ісландія, Індія, Ізраїль, Італія, Киргизстан, Латвія, Литва, Мальта, Мексика, Нідерланди, Норвегія, Перу, Польща, Португалія, Російська Федерація, Саудівська Аравія, Сербія, Швеція, Турція, Уругвай	43

Продовження таблиці 3.1

90-ті	Албанія, Ангола, Армения, Аруба, Азербайджан, Білорусь, Бурунді, Камерун, Центральна Африканська Республіка, Китайська Республіка, Хорватія, Колумбія, Конго, Куба, Домініка, Ель Сальвадор, Франція, БЮРМ, Грузія, Гренада, Гуам, Гондурас, Іранська Ісламська Республіка, Кот-д'Івуар, Казахстан, Кенія, Кувейт, Малайзія, Мальдіви, Малі, о. Маврикій, Республіка Молдова, Монголія, Мозамбік, Нова Зеландія, Нігер, Нігерія, Панама, Парагвай, Пуерто Ріко, Румунія, Сент-Кітс і Невіс, Сент-Вінсент і Гренадіни, Сан-Томе і Принсіпі, Сенегал, Сейшельські острови, Сьєрра-Леоне, Сінгапур, Словаччина, Словенія, Південна Африка, Судан, Сирійська Арабська Республіка, Того, Туніс, Уганда, Україна, Узбекистан, Венісуелла, В'єтнам.	60
2000-по теперішній час	Алжир, Андорра, Бангладеш, Барбадос, Беліз, Буркіна Фасо, Камбоджа, Капе Верде, Чад, Комори (Союз Коморських Островів), Гана, Греція, Гвінея, Гвінея-Бісау, Гаїті, Індонезія, Ірак, Лесото, Ліван, Лівія, Мадагаскар, Малаві, Марокко, Непал, Філіппіни, Катар, Руанда, Сомалі, Сент-Люсія, Шрі Ланка, Королівство Есватіні, Швейцарія, Таджикистан, Танзанія, Тайланд, Тринідад і Тобаго, ОАЕ, Замбія, Зімбабве, Американські Віргінські острови	40

Пошук інформації щодо діяльності національних олімпійських академій показав, що більшість з них не мають офіційних сайтів, у зв'язку з чим можна припустити, що реалізація роботи з олімпійської освіти швидше всього відбувається за рахунок діяльності НОК країни або за підтримки з

боку держави. Для моніторингу та узагальнення діяльності НОА проведено аналіз академій, які висвітлюють свою діяльність оналайн.

Так на азійському континенті у 1994 році створена НОА Ісламської Республіки Іран. Фактичну роботу НОА Ірану розпочала роботу у 2002 році. [193]. НОА Ірану є академічною, освітньою, дослідницькою, культурною і спеціалізованою інституцією, діяльність якої пов'язана з Національним олімпійським комітетом Ісламської Республіки Іран і заснованою з метою поширення олімпійських ідеалів, принципів та цінностей серед різних верств населення країни.

Поширенню олімпійських ідей та розвитку олімпійської освіти в Катарі сприятимуть Всесвітні пляжні ігри та проведення Генеральної Асамблеї Асоціації національних олімпійських комітетів, що відбудуться в жовтні 2019 року [143] НОА Катару є підкомітетом НОК Катару, зі своєю власною структурою. Її метою є дослідження олімпійського руху на різних етапах розвитку, а також його використання в галузі освіти, в суспільному житті та політиці [226].

В Малайзії НОА створена у 1994 році [217], її діяльність відбувається у тісній співпраці з НОК Малайзії.

НОА Непалу створена у 2010 році [219], реалізація поставлених завдань відбувається за рахунок створеного олімпійського музею.

НОА Об'єднаних Арабських Еміратів створена у 2014 році [205]. Діяльність академії спрямована на вирішення перспективних завдань для створення можливостей керувати освітніми, молодіжними та спортивними проектами та установами.

НОА Узбекистану є незалежною громадською організацією, що має власний Статут, символіку та прапор. Вищим органом є сесія. Поточна діяльність НОА країни здійснюється Виконавчим комітетом. Основними завданнями НОА Узбекистану є вивчення та поширення олімпійських ідеалів та олімпійського руху; сприяння розвитку спорту та національного олімпійського руху в Республіці Узбекистан; підвищення професійного

рівня спортсменів, тренерів, спортивних суддів та інших фахівців у галузі спорту. Завдання олімпійської освіти реалізується у співпраці з Музеєм Олімпійської слави, який було створено 14 серпня 1996 року. Важливо, що в урочистому відкритті 1 вересня 1996 року брав президент Міжнародного Олімпійського Комітету Хуан Антоніо Самаранч. Музей Олімпійської слави Узбекистану грає важливу роль в пропаганді цінностей олімпізму і принципів «чесної гри», в інформуванні широкої громадськості про видатні досягнення спортсменів Узбекистану і історію розвитку олімпійського руху в Узбекистані [131]. З цією метою Музей регулярно організовує виставкові заходи та тематичні експозиції, що ілюструють перемоги вітчизняних спортсменів на Олімпійських іграх та інших найважливіших міжнародних змаганнях. Основний фонд Музею Олімпійської слави Узбекистану налічує понад 2000 експонатів, понад 1000 з них знаходяться в постійній експозиції. У Музеї експонується велика кількість раритетних медалів, кубків, факелів, поштових марок, художніх полотен, спортивного інвентарю та одягу [61, 122, 207].

НОА Сінгапуру служить в якості філії освіти Національної Олімпійської ради Сінгапуру. Вона несе відповідальність за збереження і впровадження олімпійського руху серед вчених Сінгапуру, спортивних адміністраторів, вчителів фізичної культури і професійних спортсменів наступного покоління. НОА країни також вивчає соціальні та педагогічні принципи олімпізму в межах власного культурного контексту. Таким чином, НОА Сінгапуру діє як центр науки, згідно з дослідницькою роллю університету. Основні завдання НОА країни:

- Надання допомоги в систематичному поширенні олімпійської освіти в школах Сінгапуру
- Організація і проведення щорічних наукових сесій для молодих людей Сінгапуру і за його межами.
- Вивчення олімпізму як основного модулю при заняттях фізичною культурою та спортом.

- Спонсорування молодих громадян, викладачів та адміністраторів для участі в сесіях, що проводяться МОА.
- Підтримка науково-дослідницьких проєктів на національному та міжнародному рівнях, що вов'язані з Олімпійським рухом.
- Сприяння збору та розповсюдженню даних, пов'язаних з олімпійським дослідженням.
- Проведення інформаційно-просвітницької діяльності: шкільні презентації, громадські форуми і виступи тощо.
- Організація навчальної діяльності на Олімпійський день бігу.
- Проведення освітніх турів на місця давніх і сучасних Олімпійських ігор.
- Публікація та розповсюдження інформаційного бюлетеня НОА країни.
- Створення та підтримка сайту Олімпійської освіти.

Детальна інформація та новини щодо діяльності НОА Сінгапуру висвітлюється на офіційній сторінці НОА Сінгапуру в соціальній мережі фейсбук [200].

В Японії НОА створена у 1978 році [194]. НОА широко залучена до справи здорового способу життя, розвитку молодих людей за допомогою досліджень з олімпійської проблематики і освіти під час проведення Олімпійських ігор і спортивних змагань, поширення інформації щодо Олімпійських ігор для широкої громадськості, пропаганди цінностей відповідно до філософії Олімпійської хартії. Задекларована місія НОА Японії полягає в тому, щоб сприяти просуванню олімпійських ідей та спорту, працюючи для створення дружнього середовища. Поточна і довгострокова мета НОА Японії - «Поширення і проникнення олімпізму».

Найбільш активними національними олімпійськими академіями на африканському континенті є НОА Алжиру, Єгипту, Камеруна, Лібії, о. Маврикій, Нігерії, Сенегалу, Тунісі, Центральної-Африканської Республіки.

НОА Алжиру утворилася завдяки ініціативі НОК країни створити інститут в Алжирі, який буде спроможний очолити програми олімпійської освіти в країні. НОА Алжиру складається з директора, координатора, департаменту «Педагогіка і планування», департаменту «Організація та зв'язок».

Академією проводяться такі заходи: «Олімпійські гонки» (для цільової групи – учні 5-го і 6-го класу початкової школи), «Спорт і чесна гра» (цільова група – студенти вузів і коледжів), «Спорт хворим дітям» (цільова група – діти і підлітки, що є пацієнтами лікарень), «Спорт і Fair Play».

У січні 2017 року в Алжирі урочисто було відкрито олімпійський музей. Будівництво музею було фінансовано державою та МОК. Відкриття відбулося в присутності президента Асоціації африканських національних олімпійських комітетів, президента Союзу африканських спортивних конфедерацій, почесного члена МОК і президент Африканського союзу дзюдо та представників африканських олімпійських комітетів Лівії, Беніну, Буркіна-Фасо і Кабо-Верде, а також олімпійських чемпіонів Алжиру Нуреддін Морселі і Нурія-Беніда МІРА.

Цікаво, що будівля має сім рівнів. Перші поверхи були зарезервовані для Олімпійського музею, на четвертому поверсі знаходяться офіси Олімпійської академії, на інших рівнях розміщується готель на 28 номерів [209].

НОА Єгипту створено у 1978 році. Фактичну роботу розпочато з 1979 року [215]. НОА Єгипту функціонує, як Олімпійська академія спортивних лідерів з 1982 року, вважається однією з найпрестижніших академій у світі та є філією МОА. Вона функціонує як навчальний заклад з різноманітними навчальними програмами, заснованими на різноманітних сучасних науках. Діяльність НОА Єгипту спрямовано на створення збалансованого теоретичного та практичного освітнього середовища, створеного для персоналу спортивної сфери.

НОА Камеруна створено у 1994 році [212] – основою для роботи з поширення олімпійської освіти у країні є міжнародна програма OVEP «Програма з освіти олімпійських цінностей». НОК у співпраці з НОА реалізують цікаву форму поширення олімпійських ідеалів та принципів через програму «Посол Олімпійський руху». Концепція програми полягає у залученні до олімпійського руху спортсменів, представників сфери спорту чи простих людей, які прагнуть розвивати спорт у регіоні.

НОА Лібії створено у 2007 році [166]. Різноманітні форми олімпійської освіти реалізуються у тісній співпраці з НОК Лібії та у переважній більшості випадків проводяться як конференції, лекції тощо. З 2015 року функціонує сторінка НОА Лібії у соціальній мережі Facebook, яка має 879 підписників загалом (<https://www.facebook.com/LibyanOlympicAcademy/>).

НОА острову Маврикій прагне до розвитку і реалізації різних програм з метою пропаганди цінностей і переваг Олімпійської освіти. Починаючи з одного національного семінару з початку існування Академії, вона використовує підхід, який відповідає її місцевим умовам.

Діяльність академії планується наступним чином:

- Національні семінари;
- Регіональні семінари. Учасники цих семінарів вибираються в основному з місцевих спортивних клубів, що працюють в галузі олімпійської освіти, або з членів Академії.
- «День відкриття Олімпійських Ігор». Це дуже цікава одноденна програма, що має чотири компоненти – спорт, освіта, мистецтво і навколишнє середовище:
 - Спорт – демонстрація та конкурси;
 - Освіта – Олімпійські переговори;
 - Мистецтво – Настінний розпис;
 - Навколишнє середовище – Прибирання навколишнього середовища.

- “Дитячий Олімпійський день”. Цей захід планується для дітей у віці від 10 до 16 років та включає робочі засідання, практичні та теоретичні заходи, що відбуваються у невимушеній атмосфері (дитячі майданчики, пляжі).

- Літературний конкурс олімпійської освіти;

Також академія проводить літературний конкурс для студентів, для підвищення знань та проведення досліджень з олімпійської проблематики. Академія також запрошує бажаючих для відвідування її приміщень та ознайомлення з документацією в штаб-квартирі НОК.

- Робочі сесії для олімпійських Спортивних федерацій;

- Щорічна робоча нарада з олімпізму для спортсменів однієї або двох спортивних федерацій. Члени академії мають на сайті спортивної федерації безпосередній контакт зі спортсменами.

- Підбір та навчання учасників до сесій МОА.

Варто відмітити, що у 2015 році на острові Маврікій в місті Трианоне завдяки співпраці НОА та НОК при державній підтримці та за підтримки МОК та МОА було створено Олімпійський музей [218].

У Нігерії НОА створена у 1997 році [221], реалізація завдань з олімпійської освіти відбувається за рахунок співпраці з Комісією з Олімпійської освіти НОК Нігерії.

НОА Сенегалу створено у 1998 році, активну діяльність розпочато в 1999 році [199]. Реалізація завдань з олімпійської освіти відбувається за рахунок співпраці з Комісією з Олімпійської освіти НОК Сенегалу. У зв'язку з проведенням Юнацьких Олімпійських Ігор 2022 році в Сенегалі, відбувається активізація поширення інформації на олімпійську тематику, щодо олімпійських ідеалів та принципів серед населення країни з метою промоції масштабного заходу.

У Тунісі НОА створено офіційно у 1990 році, розпочала роботу з 1991 року [228]. Реалізація завдань з олімпійської освіти відбувається за рахунок співпраці з Комісією з Олімпійської освіти НОК Тунісу.

НОА Центральної-Африканської Республіки займається перш за все, розповсюдженням та поширенням олімпійських ідеалів в своїй країні, організовує сесії національного рівня з різних аспектів олімпійської проблематики. Крім того, Академія бере участь майже у всіх симпозиумах передбачених культурною комісією МОК і МОА. Нинішній президент НОА реалізує проєкт, який фінансується за програмою МОК «Олімпійська солідарність», з реформування традиційної практики спорту з метою його інтеграції у викладання педагогіки адаптованої до африканської дійсності. Академія також публікує доповіді про роботу щорічних сесій. Разом з тим, в роботі НОА є значні труднощі, пов'язані з відсутністю приміщень для проведення заходів, відсутність бібліотеки і музею. [214].

В Європі в Албанії НОА було засновано в 1992 році згідно з рішенням Виконавчої ради НОК Албанії з метою захисту ідеалів олімпійського руху відповідно до Олімпійської хартії МОК. Це інтегрована структура НОК Албанії зі статусом автономії спеціального технічного, навчального, наукового та організаційного підрозділу під керівництвом НОК [208].

У Бельгії НОА створена у 1981 році. НОА розпочала роботу у 1982 [179]. Діяльність НОА Бельгії організована у співпраці з Католицьким університетом Лувена (UCL), Університетом Гента і Бельгійським олімпійським і межфедеральним комітетом (COIB). Метою створеного у співпраці тренінгу є професіоналізація управління в спортивних організаціях шляхом використання академічних підходів і інноваційних практик з точки зору лідерських і управлінських навичок. Програма розрахована на один рік і започатковується 30 січня 2020 року. У ній 5 дводенних модулів. Модулі проходять в різних центрах навчання, яке розпочнеться в COIB.

У Республіці Білорусь НОА створена у 1993 році, фактичну роботу розпочала у 2000 році [178]. Діяльність Академії здійснюється під егідою НОК Білорусії. До освітніх проєктів НОА Білорусії відносяться щорічний випуск шкільних щоденників, конкурс малюнків на олімпійську тематику

«Олімпійський вогонь запалює серця», робота онлайн бібліотеки та діяльність олімпійського музею.

НОА Греції створено у 2001 році, а активна діяльність розпочала у 2009 році [191]. В межах своєї діяльності НОА Греції реалізує діджитал виставку про сучасні олімпійські ігри. Також НОА започаткувала волонтерську програму для залучення місцевих жителів до допомоги в організації та проведенні заходів в рамках промоції олімпійської освіти та олімпійського руху.

У Грузія НОА створена у 1990 році [122, 189] реалізація роботи відбувається під контролем НОК Грузія. Одним з проєктів НОА та НОК Грузії є олімпійський музей, який функціонує з 1989 року (zareestrovаний в МОК з 1993 року).

У Данії НОА створена у 1986 році [183]. НОА Данії активно залучає представників галузі до участі у заходах МОА. Основна діяльність НОА Данії направлена на поширення ідеалів та принципів олімпізму в країні. НОА Данії ініціювала створення веб-сайту wiki (<http://www.ioara.dk/wiki/>), який надає всю інформацію, що пов'язана з олімпійським рухом.

В Естонії НОА створена у 1989 році [186], в результаті злиття Федерації спорту Естонії та Олімпійського комітету Естонії. Статус НОА був визначений як постійний структурний підрозділ НОК. З кінця 2009 року Естонська олімпійська академія продовжує свою діяльність як некомерційне об'єднання в якості незалежного члена Олімпійського комітету Естонії. Діяльність НОА Естонії в першу чергу спрямована на дітей та молодь, але вона також є невід'ємною частиною ініціювання та стимулювання академічних дискусій з важливих питань щодо олімпійського руху, які представляють більш широкий інтерес для різних поколінь. Діяльність Естонської олімпійської академії носить науковий характер. НОА Естонії вважає своїм важливим завданням надання наукової інформації про Естонію для міжнародного середовища та для Естонії та її областей щодо олімпізму та

підготовку спортсменів до участі в олімпійських іграх, а також аналіз підготовки та результати виступів олімпійців Естонії.

В Ісландії НОА створена у 1987 році [192], реалізація роботи проводиться у тісній співпраці із НОК Ісландії.

В Іспанії у 1968 році створено першу в історії НОА [203]. Повна назва організації: Королівська Іспанська олімпійська академія. Іспанська олімпійська академія, як перша національна академія, була орієнтиром для створення значної кількості національних олімпійських академій в інших країнах. НОА Іспанії постійно підтримує організацію численних олімпійських педагогічних заходів. Серед усіх досягнень Іспанської НОА варто виділити ініціативи зі створення Панамериканської асоціації олімпійських академій і іспанського комітету П'єра де Кубертена, а також відкриття різноманітних центрів олімпійських досліджень, що співпрацюють з університетами країни, створення іспанського союзу олімпійської філателії [172].

НОА Латвії створена у 1989 році [195], вона відповідає за поширення олімпійських ідеалів, принципів та цінностей за допомогою проведення навчальних занять, читань, змагань, виставок, публікацій методичних матеріалів, спортивних заходів та участі в заходах Міжнародної олімпійської академії.

У Литві НОА створена у 1989 році [106, 196]. Сьогодні вона є однією з найактивніших НОА у світі. Литовська олімпійська академія реалізує власні проекти такі як олімпійські табори, різноманітні конкурси на олімпійську тематику, систематичні семінари та конференції для молоді щодо олімпійської освіти та олімпійського руху. НОА Литви тісно співпрацює з Литовським університетом спорту і Литовським університетом педагогічних наук, видає періодичний журнал «Sports Science», який вважається найпрестижнішим Науковою радою Литви. Після Ігор XXX Олімпіади у Лондоні (Велика Британія) у 2012 році, НОК Литви запропонував Олімпійській академії провести додаткові заходи для координації розвитку

спортивної науки, а також провести науково-методичний нагляд за підготовкою кандидатів на Ігри Олімпіади 2016 року в Ріо-де-Жанейро. Академію було відповідним чином реструктуровано з метою пристосування її програм для надання наукових послуг олімпійській команді.

У Німеччині НОА створена у 2007 році [190] на базі Німецького олімпійського інституту і реформувалася до сфери опікунської ради Олімпійської академії та олімпійської освіти НОК Німеччини. НОА популяризує спорт в різних його аспектах, пропагує олімпійські ідеї, займається фундаментальними історичними, політичними, соціальними, економічними і культурними питаннями олімпійського руху, переслідує не тільки наукові цілі, але й має на меті широкий громадський вплив. НОА Німеччини реалізує різноманітні проєкти і виставки, пов'язані з олімпійською ідеєю і історією. НОА Німеччини також здійснює олімпійські шкільні проєкти у співпраці з асоціацією здоров'я. Також проводить виставки «Чарівність Олімпії», що використовуються в багатьох заходах. Цікаво, що на базі сайту НОА Німеччини (<https://www.doa-info.de/service/online-shop>) працює онлайн магазин, в якому можна придбати друковані матеріали (журнали, брошури, книги тощо) з олімпійської освіти та олімпійського руху загалом. Також варто зазначити, що за ініціативи НОК Німеччини було створено олімпійський музей.

У Норвегії НОА створена у 1998 році, реалізація роботи відбувається за рахунок НОК Норвегії, який є керівничим органом спорту в країні. Важливу роль в промоції олімпійських ідей відіграє музей спорту у Ліллекхаммері, який популяризує олімпійську історію регіону, ознайомлює з олімпійським рухом, ідеалами та цінностями [197].

Португалія є однією з небагатьох країн, яка ще з 1948 року організовує Олімпійський день та продовжує це робити до нині, просуваючи олімпійські цінності «Дружба», «Досконалість» та «Повага» під гаслом «Рухайся, вчись та відкривай». НОА Португалії створена у 1986 році [224]. Академією реалізується масштабна освітня програма у 173 школах країни. За цією

програмою підготовлено 500 фахівців, які забезпечили навчання 121809 учнів. Про активність діяльності НОА Португалії свідчить той факт, що у 2019 році протягом травня та червня було організовано низку заходів для залучення учасників до святкування дати народження сучасного олімпійського руху в межах святкування Олімпійського дня. Проведення Олімпійського дня було включено в традиційний національний фестиваль, який об'єднує тисячі учасників з усього світу, які відвідують острова Терсейра в цей період. Цю історичну подію святкували і в інших португальських населених пунктах країни. Захід відбувався за підтримки НОК Португалії, муніципалітетів та шкіл. Захід охопив 7 332 учасника. Починаючи з 30 квітня в школах в рамках програми Олімпійського дня 2019 року було проведено зустрічі з 7 олімпійцями, щоб поділитися своїм досвідом у неформальному спілкуванні, запросити учасників взяти участь у спортивних активностях, але, перш за все, надихнути та поширити олімпійський дух. НОА Португалії виходить з розуміння, що хоч більшість людей знайомі з Олімпійським символом та Олімпійськими іграми, багато з них не мають достатньо інформації про масштаб та історію олімпійського руху.

Португалія є однією з небагатьох країн, яка ще з 1948 року організовує Олімпійський день та продовжує це робити до нині, просуваючи олімпійські цінності «Дружба», «Досконалість» та «Повага» під гаслом «Рухайся, вчись та відкривай». НОА Португалії створена у 1986 році [224]. Академією реалізується масштабна освітня програма у 173 школах країни. За цією програмою підготовлено 500 фахівців, які забезпечили навчання 121809 учнів. Про активність діяльності НОА Португалії свідчить той факт, що у 2019 році протягом травня та червня було організовано низку заходів для залучення учасників до святкування дати народження сучасного олімпійського руху в межах святкування Олімпійського дня. Проведення Олімпійського дня було включено в традиційний національний фестиваль, який об'єднує тисячі учасників з усього світу, які відвідують острова

Терсейра в цей період. Цю історичну подію святкували і в інших португальських населених пунктах країни. Захід відбувався за підтримки НОК Португалії, муніципалітетів та шкіл. Захід охопив 7 332 учасника. Починаючи з 30 квітня в школах в рамках програми Олімпійського дня 2019 року було проведено зустрічі з 7 олімпійцями, щоб поділитися своїм досвідом у неформальному спілкуванні, запросити учасників взяти участь у спортивних активностях, але, перш за все, надихнути та поширити олімпійський дух. НОА Португалії виходить з розуміння, що хоч більшість людей знайомі з Олімпійським символом та Олімпійськими іграми, багато з них не мають достатньо інформації про масштаб та історію олімпійського руху.

У Російській Федерації НОА створена у 1987 році як радянська олімпійська академія, яку в 1991 році реформовано у Центральну олімпійську академію [227]. Значною мірою діяльність Академії реалізується у тісній співпраці з НОК країни.

У Румунії НОА створена у 1991 році [198]. Діяльність Академії відбувається у тісній співпраці з НОК Румунії. Велика увага в роботі НОА Румунії приділяється програмі «Чесна гра», у 2017 році нею було отримано відзнаку Міжнародного комітету з чесною грою у категорії «Просування чесною грою».

У Словаччині НОА створена у 1993 році [202], робота здійснюється у тісній співпраці з НОК Словаччини. Олімпійський музей Словаччини був створений, ще до створення НОА країни у 1987 році. На сайті академії розміщена інформація щодо олімпійської освіти, у вільному доступі є література, статті та інші друковані варіанти видань про олімпійську освіту та олімпійський рух загалом.

У Словенії НОА створена у 1995 році [202]. Реалізація роботи відбувається у тісній співпраці з НОК Словенії. Зокрема у Словенії з метою промоції олімпійського руху та цінностей був створений Словенський олімпійський освітній центр, на базі якого розташований олімпійський музей.

У олімпійському освітньому центрі окрім екскурсій, зазвичай відбуваються різноманітні освітні семінари, лекції та тренінги, як для спортсменів так і для шанувальників спорту. На сайті НОК Словенії знаходиться онлайн магазин, в якому є можливість купити різноманітну сувенірну продукцію НОК, а також друковані матеріали про олімпійський рух та спорт загалом (книги, плакати з різних видів спорту, журнали, брошури тощо).

НОА Турції створена у 1985 році [204], реалізація роботи відбувається спільно з НОК Туреччини в межах «Проекту розвитку для дітей та молоді». З метою реалізації олімпійської освіти НОК та НОА Туреччини створили популярний освітній проєкт «Olu», який успішно проводиться на території всієї країни.

У Фінляндії НОА створена у 1987 році [187], реалізація роботи відбувається за рахунок НОК Фінляндії та його проєктів з олімпійської освіти.

Французька НОА створена у 1994 році, але розпочала свою роботу у 2001 році [188]. Роль НОА Франції полягає в тому, щоб стимулювати до поширення олімпійських ідеалів та цінностей представників спортивної галузі. Олімпійська академія автономна організація, але тісно пов'язана та частково залежить від Національного олімпійського комітету Франції (у фінансовому відношенні). Зокрема одна з основних функцій НОА Франції надавати послуги НОК країни щодо освіти суспільства щодо олімпійського руху та його ідеалів, цінності та принципи.

НОА Чехії створена у 1993 році (у 1987 році була створена НОА Чехословаччини) [182]. НОА Чехії активно пропагує олімпійські ідеали, принципи та цінності, встановлюючи систему співпраці з чеськими науковими та навчальними закладами, що розширює та поглиблює наукову та навчальну роботу у сфері олімпізму, науки та досліджень у спорті та науково-методичної інформаційної служби. НОА Чехії поглиблює усвідомлення олімпійських питань та створює умови для діяльності тренерських організацій.

Першою НОА в регіоні Океанія була створена у 1985 році НОА Австралії [211], яка є структурним підрозділом НОК країни. Вся діяльність олімпійської академії реалізується НОК Австралії. З метою поширення та реалізації олімпійської освіти створені проекти для загальноосвітніх шкіл та олімпійців країни. Серед проектів олімпійської освіти в Австралії можна виділити створення онлайн запитів на запрошення олімпійців на заходи у школах з метою мотивації учасників та поширення олімпійських цінностей. Також існує програма «Олімпійський Юний лідер змін Австралії» для активної молоді (від 10 до 12 років), для участі в якій учасники мають зняти відео до 1 хвилини про олімпійський рух, що дає можливість виграти участь у Національному Саміті юних лідерів змін.

У Новій Зеландії НОА створена у 1997, розпочала роботу у 1998 [221]. Сьогодні НОК та НОА Нової Зеландії створили успішну програму олімпійської освіти – «Game On!». Програма надає безкоштовні онлайн-ресурси, ігри та інформацію для мотивації молоді бути активними, грати і жити згідно з олімпійськими цінностями дружби, досконалості і поваги.

На американському континенті 12 НОА висвітлюють свою діяльність у мережі інтернет. Так, НОА Аруби з 2004 року проводяться різноманітні презентації для всіх органів освіти Аруби, що спрямованні на сприяння включенню олімпізму в навчальні програми шкіл усіх рівнів. Крім того, НОА країни організувала успішний семінар на тему «Олімпізм». НОК Аруби активно співпрацює з НОА Аруби, відправляє учасників на різні семінари і тренінги з олімпійської проблематики, які проводяться в рамках світового олімпійського руху. Перші ініціативи НОА країни були зустрінуті з великим інтересом у суспільстві і запланована велика кількість заходів на майбутні роки [210].

НОА Барбадосу створено у 2005 році [177]. НОА Барбадосу відкрита в залі імені Френка Коллімора (відомий барбадський літературний редактор, автор, поет і живописець) 22 березня 2005 року, є освітнім підрозділом Барбадоська олімпійської асоціації. Також НОА Барбадосу створено

олімпійський музей країни, який користується великою популярністю у населення. НОА Барбадосу проводить екскурсії до Олімпійського музею, де школярі можуть активно вивчати експозиції виставок, експонати, знайомитися зі спортивними досягненнями країни. Експонати демонструють участь Барбадосу в Олімпійських, Панамериканських, Центральноамериканських, Карибських іграх та Іграх Співдружності. Окрім цього НОА Барбадосу запровадила серію освітніх програм, спрямованих на формування системи знань олімпійської проблематики спортсменів, тренерів, адміністраторів і представників національних федерацій з видів спорту. Серед цілого ряду освітніх програм, пропонованих для спортивної громадськості – теоретичний курс для тренерів в межах програми атестації тренерів в Карибському басейні, курс першої допомоги і серцево-легеневої реанімації, спеціальні технічні курси для тренерів зі спорту, базове управління спортом і програма «Розширений спортивний менеджмент». НОА Барбадосу також регулярно проводить спеціальні заходи, серед яких заходи з очищення пляжів, ярмарки здоров'я, а також спеціальні тематичні семінари і семінари для широкої громадськості. Така різноманітність програм і заходів гарантує, що Олімпійська академія залучає широкі верстви населення країни до олімпійської освіти.

Основним напрямом діяльності НОА Гватемали є публікації та випуск поліграфічної продукції. Підготовлено брошуру щодо створення, функції, організації та емблеми НОА країни та «Книгу відновлення Олімпійських ігор 2004 року» і «Олімпіади та олімпійський рух в Гватемалі».

Метою НОА країни :

- знання, збереження та розповсюдження олімпійського духу;
- дослідження, поширення і просування Олімпійського руху;
- розробка програм, спрямованих на розвиток олімпійського руху;
- організація виховної діяльності (семінари, курси, конференції, виступи і т.д);

- організація культурних заходів (виставки, конкурси, мистецькі заходи і т.д);
- розробка інформаційних матеріалів;
- організація олімпійського музею;
- організація Олімпійського центру документації;
- сприяння дослідженням різних аспектів олімпійського руху та олімпійського духу;
- підготовка щорічної наукової сесії;
- поширення програми МОА;
- сприяння відносинам та обміну досвідом з особами, які мають бажання співпрацювати з ОАГ;
- встановлення призів і нагород;
- вибір і рекомендація Виконавчому комітету НОК осіб, яким повинні бути надані стипендії для вивчення олімпізму і т.д. [216].

НОА Домініканської Республіки була офіційно відкрита 23 червня 2004 року, з великої виставки проведеної на тему «Олімпійські ігри через століття». Захід був запланований паралельно із відкриттям Олімпійських ігор в Афінах в 2004 р. В межах відкриття відбувся масовий пробіг на 5 км сотень людей різного віку, що попередньо домовились про участь на сайті. Учні початкової школи зіграли важливу роль в проведенні заходу, вони використали прапори всіх країн – членів олімпійського руху та підготували різні плакати, що ілюструють різні аспекти олімпійського руху.

Одним із заходів, який проводиться НОА Домініканської Республіки – є художній конкурс серед учнів початкових і середніх шкіл на теми, пов'язані з олімпійськими цінностями. Малюнки та картини, що були представлені будуть використовуватися для виробництва календарів в наступному році, які потім будуть продані з метою збору коштів для благодійних організацій [184].

НОА Еквадору створена у 1980 році, розпочала активно працювати у 1982 році [185]. Діяльність НОА Еквадору реалізується у тісній співпраці з НОК Еквадору. Основна діяльність НОА направлена на створення освітніх курсів для спортивного середовища країни.

НОА Ель Сальвадора створена у 1992 році [166]. Реалізація роботи НОА відбувається у тісній співпраці з НОК Ель Сальвадору та спрямована на просування олімпійських цінностей через спорт. Варто відмітити, що висвітлення діяльності НОА Ель Сальвадора відбувається у соціальній мережі фейсбук (<https://www.facebook.com/AcademiaOlimpicaSalvadorena/>).

НОА Канади створено у 1983 році [213]. Реалізація роботи НОА Канади відбувається у тісній співпраці з НОК Канади. Найбільш успішним освітнім проектом є «Програма канадської олімпійської школи», яка містить педагогічно обґрунтовані та зручні для реалізації в умовах школи завдання і заходи, що адаптуються до шкільних уроків. Запорукою зручності та ефективності цих програм є те, що вони написані вчителями для вчителів. Як в межах зазначеної програми, так і поза нею НОА та НОК Канади реалізують освітній проект – «Єдина команда», який спрямований на створення більш безпечної школи і спортивного середовища. Програма також передбачає сприяння включенню представників ЛГБТ-спільноти і формування поваги до них з боку суспільства, в школах, в спорті та по країні в цілому.

НОА Коста Ріки створено у 1989 році [181]. Її діяльність відбувається у тісній співпраці з НОК Коста Ріки. НОА Коста Ріки проводить освітні заходи для дітей та молоді країни, видають газетні видання з олімпійської тематики. НОА Коста Ріки створено онлайн бібліотеку літератури про олімпійський рух та спорт.

НОА Панами створена у 1995 році [222], реалізація її роботи відбувається за рахунок тісної співпраці з НОК Панами. НОА Панами не має значних проектів або інших форм реалізації олімпійської освіти. Разом з тим, успішною формою реалізації олімпійської освіти є проект «Одна країна - одна команда», в якій учасники дізнаються про повсякденне життя

спортсменів, їхні цілі та етапи розвитку спортивної кар'єри з метою досягнення мети, яка є не тільки індивідуальною метою спортсмена, а й метою цілої країни.

НОА Парагвая створена у 1990 році [223], проте вся діяльність відповідно до завдань НОА та реалізація роботи ведеться НОК країни. Більшість заходів відбуваються в формі конференцій, семінарів або тренінгів тощо.

НОА Пуерто-Ріко сприяє розвитку виховної програми, поширює та аналізує олімпійську історію та олімпійські ідеали. Академія бере участь і підтримує спортивні та культурні заходи, які допомагають вивчати істинні олімпійські постулати, через спорт як засіб освіти, розвивати почуття власної гідності і поняття справедливої гри. Академія допомагає зберегти історію спорту в Пуерто-Ріко за допомогою конференцій, досліджень і семінарів. Слід відмітити, що НОА Пуерто-Ріко активно веде сторінку у популярній соціальній мережі фейсбуці, де висвітлює свою діяльність та пропагує олімпійські ідеали та цінності [225].

Однією з перших створено НОА на американському континенті було створено в США. НОА Сполучених Штатів Америки створено у 1976 році, а діяльність розпочато у 1977 році [206]. Реалізація завдань з олімпійської освіти відбувається у тісній співпраці з НОК США. НОА США пропагує соціально-значущі принципи олімпізму в американському суспільстві, навчаючи і надаючи американським олімпійським і паролімпійським спортсменам можливість виступати в ролі послів олімпізму. Ця діяльність проводиться шляхом запровадження спеціальних програм академії, які знайомлять американців усіх вікових груп з захоплюючими історіями американських спортсменів, спонукаючи інших досягати високого рівня майстерності та поважати всіх.

Просування ідей олімпійської освіти на теперішньому етапі вимагає інтеграції зусиль багатьох країн, узгодженої діяльності відповідно до стратегічних планів МОК та МОА. Це, своєю чергою, спонукало до

створення об'єднаних організацій. Таким чином, окрім МОА та НОА різних країн для розвитку олімпійської освіти на міжнародному рівні, існують також асоціації олімпійських академій, такі як:

- Асоціація Африканських НОА (ААНОА)
- Асоціація Європейських НОА (АЄНОА)
- Асоціація паніберинканських НОА (АПНОА)
- Асоціація франкомовних НОА (АФНОА) [166]

Асоціацію Африканських НОА (ААНОА) було створено у 2008 році, штаб-квартира знаходиться у Тунісі. ААНОА ставить перед собою такі завдання:

- Поширення олімпійських ідеалів та цінностей в Африці, в тому числі за допомогою розвитку олімпійської освіти.
- Забезпечення виконання Національними олімпійськими академіями Африки цілей, поставлених МОК, АНОКА і МОА в галузі олімпійської освіти.
- Обмін інформацією, досвідом і знаннями між африканськими національними олімпійськими академіями, а також академіями інших континентів і всіма олімпійськими спортивними організаціями.
- Організація різноманітних заходів і зустрічей з метою пропаганди олімпізму.
- Стимулювання досліджень в галузі філософії і олімпійської освіти на африканському континенті.
- Створення сприятливих умов для спорту і фізичного виховання [242].

Асоціація Європейських НОА – наймолодша асоціація НОА, була утворена у 2018 році. Важливо відмітити, що віце-президентом було обрано президента НОА України – Булатову Марію, що свідчить про високу оцінку та визнання роботи Олімпійської Академії України. Штаб квартира АЄНОА знаходиться у Франкфурті (Німеччина). Діяльність АЄНОА відбувається під

егідою Європейських олімпійських комітетів. Метою її діяльності є створення умов для ефективного виконання завдань національними академіями країн Європи шляхом обміну досвідом та співпраці [166].

Асоціація панібериканських НОА створена у 1988 році, штаб-квартира знаходиться у Мадриді (Іспанія). Членами АПНОА (загальна кількість 27 НОА) є не тільки Національні академії Америки і Піренейського півострова, а й академії колишніх іспанських і португальських колоній в Африці. Місією Панібериканської асоціації олімпійських академій було створення і організація діяльності олімпійських академій в країнах іберійського регіону [166].

Асоціація франкомовних НОА (налічує 43 члена) була створена у 2009 році [144], штаб-квартира знаходиться за символічною адресою проспект Пера де Кубертена, 1 у м. Париж (Франція). Веде свою діяльність під егідою Асоціації франкомовних НОКів. Цю організацію було створено завдяки благодійній підтримці Національного олімпійського та спортивного комітету Франції, в партнерстві з Міжнародною організацією франкомовних країн. Завданнями організації є:

- об'єднання франкомовних національних олімпійських академій,
- створення простору для франкомовних публікацій чи іншої видавничої діяльності,
- покращення якості франкомовних ініціатив на сесіях МОА,
- зміцнення місця французької мови на міжнародному рівні [144].

Окрім Асоціацій НОА, було створено Комітет Пера де Кубертена, основоположними цілями якого є: вивчення особистості, життя і творчості Пера де Кубертена; просування «кубертенівського» гуманізму, його соціальних, культурних, освітніх і моральних принципів; надання підтримки і допомоги в проведенні досліджень спадщини Пера де Кубертена, які можуть бути доручені його членам або незалежним фахівцям Комітету; популяризація принципів і ідей олімпійського духу, дружби і взаєморозуміння між людьми, задекларованих Пером де Кубертеном;

мотивація та заохочення людей і організації або установи до реалізації олімпійських ідеалів П'єра де Кубертена; співпраця з іншими національними або міжнародними організаціями, які переслідують аналогічні цілі, такі як впровадження олімпійського духу і передача духовної спадщини П'єра де Кубертена [145].

Також до системи організацій, дотичних до поширення олімпійської освіти можна віднести мережу Олімпійських музеїв [231], яка була створена у 2006 році. До мережі Олімпійських музеїв входять:

1. Бразильський олімпійський музей, Ріо-де-Жанейро (Бразилія)
2. Естонський музей спорту, Тарту (Естонія)
3. Катарський олімпійський і спортивний музей, Доха (Катар)
4. Китайський музей спорту, Пекін (Китайська Народна Республіка)
5. Меморіал Самаранча, Тяньцзінь (Китайська Народна Республіка)
6. Музей ІРАН, Тегеран (Ісламська Республіка Іран)
7. Музей спорту «Спортимоніум» (Бельгія)
8. Музей спорту Гетеборг, Гетеборг (Швеція)
9. Музей спорту та олімпійських ігор Джоан Антоні Самаранча, Барселона (Іспанія)
10. Музей спорту та туризму у Варшаві (Польща)
11. Німецький олімпійський спортивний музей, Кельн (Німеччина)
12. Норвезький олімпійський музей, Ліллекхаммер (Норвегія)
13. Олімпійський досвід, Річмонд (Канада)

14. Олімпійський досвід, Тель-Авів (Ізраїль)
15. Олімпійський музей Афін, Афіни (Греція)
16. Олімпійський музей Нагано, Нагано (Японія)
17. Олімпійський музей Нанкін, Нанкін (Китайська Народна Республіка)
18. Олімпійський музей Салоніки, Салоніки (Греція)
19. Олімпійський музей Саппоро, Саппоро (Японія)
20. Олімпійський музей США, Колорадо-Спрингз (США)
21. Олімпійський музей Сямень, Сямень (Китайська Народна Республіка)
22. Олімпійський музей Тяньцзінь Дагон, Тяньцзінь (Китайська Народна Республіка)
23. Олімпійський музей у Лозанні (Швейцарія)
24. Перуанський олімпійський музей, Ліма (Перу)
25. Сеульський олімпійський музей, Сеул (Республіка Корея)
26. Сингапурський юнацький олімпійський музей, Сінгапур (Сінгапур)
27. Словацький олімпійський і спортивний музей, Братислава (Словаччина)
28. Фонд музею спорту Фінляндії, Гельсінкі (Фінляндія)

Головною метою мережі олімпійських музеїв є збільшення та посилення пропаганди цінностей спорту та олімпізму шляхом:

1. Обміну інформацією та передовою практикою.
2. Заохочення до співпраці з загальних питань, з якими стикаються члени організації.

3. Робота над спільними проєктами, зокрема стосовно виставок, освітніх програм, заходів, управління колекціями, комунікації та комерційного розвитку.

4. Пошук способів спільної роботи з метою підвищення ефективності та економічності діяльності членів мережі [158, 237].

Функціонування Олімпійських центрів дослідження сприяє науковій діяльності у сфері олімпійського руху та олімпійської освіти зокрема. Метою центрів олімпійської освіти є поширення та підтримка досліджень та професійних знань, що створюють світовий ресурс щодо наукових матеріалів про олімпізм.

Сьогодні у світі функціонують 42 Центри олімпійських досліджень у 23 країнах світу та 2 регіональних (континентальних) центри. Активне створення Центрів розвчалось у 2000-х роках, зараз Центри олімпійських досліджень існують у:

- Австралія (створено 2 центри; створені у 2000 році та 2005 році)
- Аргентині (створний у 2016 році)
- Бельгія (створний у 2008 році)
- Бразилія (створено 3 центри; у 2002 році, у 2006 році та у 2014 році)
- Ізраїль (створний у 2014 році)
- Іспанія (створно 8 центрів: у 1989 році, у 2001 році, у 2002 році, у 2005 році, у 2007 році, у 2001 році (створено 2 Центри) та у 2014 році)
- Італія (створний у 2001 році)
- Канада (створений у 1989 році)
- Корейська Південна Республіка (створно 2 центри: у 2015 році та у 2018 році)
- Мексика (створний у 2013 році)
- Нідерланди (створний у 2014 році)

- Німеччина (створно 2 центри: у 1992 році та у 2005 році)
- Нова Зеландія (створний у 2007 році)
- Норвегія (створний у 2016 році)
- Південна Африка (створний у 2014 році)
- Російська Федерація (створний у 2014 році)
- США (створно 3 Центри: у 2010 році, у 2011 році та у 2014 році)
- Україна (створний у 1992 році)
- Франція (створний у 2010 році)
- Чилі (створено 3 центри: у 1994 році, у 2000 році та у 2014 році)
- Швейцарія (створно 2 Центри: у 2000 році та у 2015 році)
- Японія (створний у 2010 році)

Регіональні Центри олімпійських досліджень представлено:

- Африканським Центром олімпійських досліджень (від 2016 року)
- Спортивним інформативним Центром Океанії (від 1997 року).

Варто зазначити, що всі існуючі Центри олімпійських досліджень працюють на базі існуючих університетів, інститутів, академій чи інших наукових закладів. Кожен Центр олімпійських досліджень має відповідний веб-сайт, який висвітлює всю інформацію щодо структури, діяльності та досліджень центрів [234].

Окрім узагальнення досліджень щодо олімпізму, Міжнародний центр олімпійських досліджень пропонує можливість отримати гранти на проведення наукових досліджень:

- Грантова програма для передових олімпійських досліджень для встановлених дослідників;
- Грантова програма для аспірантів та наукових працівників на здобуття наукових ступінів.

На рис. 3.1 представлено керівні організації, які відповідають за поширення, реалізацію та впровадження олімпійської освіти на міжнародному рівні.

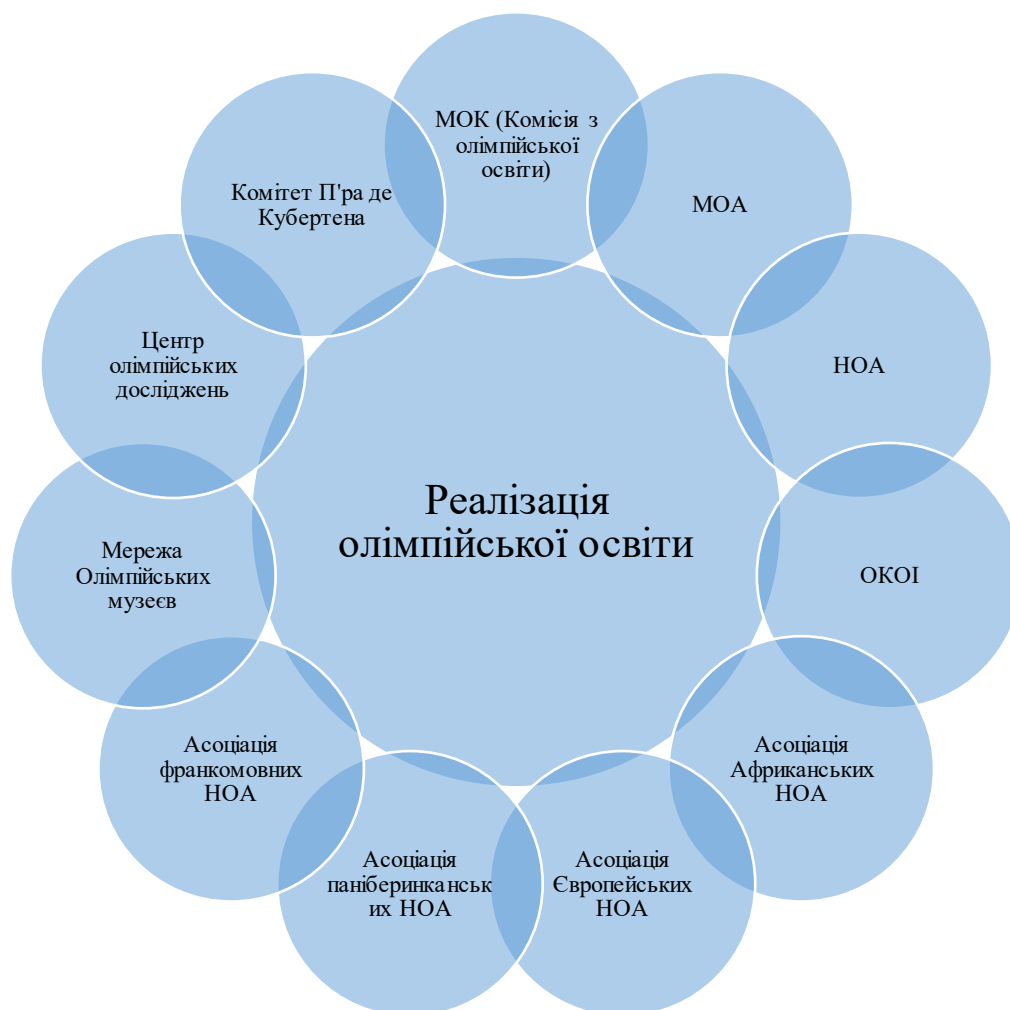


Рис. 3.1 Організації олімпійської освіти на міжнародному рівні

Слід відзначити, що представлені на рисунку 3.1 керівні організації олімпійської освіти можна поділити на дві групи. Переважна більшість з них належать до першої групи постійно діючих структур:

- МОК (Комісія з олімпійської освіти)
- МОА
- НОА
- Асоціація Африканських НОА
- Асоціація Європейських НОА

- Асоціація паніберинканських НОА
- Асоціація франкомовних НОА
- Мережа Олімпійських музеїв
- Центр олімпійських досліджень
- Комітет Пра де Кубертена

Другу групу складають організації, що створюються для проведення олімпійських змагань (Ігри Олімпіад, Зимові олімпійські ігри, Юнацькі олімпійські ігри та зимові Юнацькі олімпійські ігри) – відповідні організаційні комітети олімпійських ігор.

3.2. Форми олімпійської освіти на міжнародному рівні.

Реалізація завдань олімпійської освіти на міжнародному рівні забезпечується співпрацею Міжнародного олімпійського комітету, Міжнародної олімпійської академії, Організаційних комітетів олімпійських ігор, Організаційних комітетів Юнацьких олімпійських ігор. Для координації співпраці і взаємодії з МОА, Міжнародний олімпійський комітет у 1967 р. створив комісію з Міжнародної олімпійської академії та олімпійської освіти. Сьогодні ця комісія реформована в Комісію МОК з олімпійської освіти та Комісію МОК з культури та збереження олімпійської спадщини.

Своєю чергою Комісія з олімпійської освіти МОК консультує сесію МОК, Виконавчий комітет МОК та Президента МОК щодо сприяння розвитку освіти на основі олімпійських цінностей та забезпечує стратегічне керівництво програмами МОК та діяльність, пов'язану з освітою молоді через спорт [167].

Аналіз нормативних документів МОК дозволив виділити основні завдання Комісії з олімпійської освіти:

- розробка та впровадження стратегії освіти про олімпійські цінності;

- захист якісного фізичного виховання та інтеграція олімпійських цінностей у шкільні навчальні програми;
- розповсюдження олімпійських цінностей через різні канали зв'язку та заохочення до занять спортом і фізичною культурою для розвитку і освіти молоді;
- впровадження освітньої програми «Олімпійські цінності» та розробка ресурсів для вчителів з олімпійської освіти;
- інтеграція освіти про цінності МОК через власні та партнерські програми такі як: освітня платформа для атлетів та їх антуражу [146, 147], відкрита освітня платформа для всіх бажаючих (<http://mooc.org/>), Юнацькі олімпійські Ігри – реалізації освітніх програм в межах підготовки та в період проведення ігор [21, 82], Олімпійські Ігри - реалізації освітніх програм в межах підготовки до ігор, а також в період проведення ігор [167], освітня програма «Грай чесно», яка реалізується WADA [165].

Спільною характеристикою усіх зазначених програм розвитку освіти про олімпійські цінності є глобальність їх реалізації та масштабне залучення аудиторії. За даними МОК усі перелічені програми мають достатньо успішні результати та позитивні відгуки від учасників.

Аналіз наукові-методичної літератури та нормативних документів МОК дозволяє виокремити такі форми впровадження олімпійської освіти:

- Програми – широка форма олімпійської освіти, яка зазвичай реалізується у масштабах країни з метою проведення спеціальних запланованих подій/заходів з метою промоції олімпійського руху та олімпійської освіти.
- Активності – різноманітні заходи з олімпійської освіти, яка включає в себе дії (наприклад, руханки з видатними спортсменами-олімпійцями, зустрічі з видатними спортсменами-олімпійцями тощо) щодо промоції олімпійського руху та олімпійської освіти зокрема.
- Конкурси – форми олімпійської освіти, в яких є змагальний або конкурсний характер.

- Науково-дослідна робота – форми олімпійської освіти, робота за якими спрямована на отримання нових знань та їх практичне застосування при розробці нових програм або технологій.

- Видавництво літератури/журналів/плакатів тощо з проблематики олімпійської освіти та олімпійського руху.

- ТВ програми – як форма олімпійської освіти містять промоцію спорту, спортсменів, тренерів та інших спортивних функціонерів та олімпійського руху загалом у засобах масової інформації або в інтернет мережі.

- Веб-сайти – як форма олімпійської освіти містять загальну інформацію щодо олімпійського руху та/або з питань олімпійської освіти з метою ознайомлення з цією проблематикою широкої аудиторії.

- Тематичні ігри з олімпійської освіти – форма олімпійської освіти, в якій цільова аудиторія засобами гри ознайомлюється з олімпійським рухом.

- Музеї та тематичні виставки – форми олімпійської освіти, в межах яких відбувається створення музеїв або виставок за тематикою олімпійського руху або спорту загалом.

Однією з найбільш масштабних форм олімпійської освіти на міжнародному рівні є програми, що реалізовані Організаційними комітетами Олімпійських ігор, Юнацьких олімпійських ігор, Європейських юнацьких олімпійських фестивалів. Це передбачає організацію культурно-освітньої програми, яка включає поширення ідей олімпійської освіти, олімпійських цінностей та ідеалів впродовж усього періоду проведення олімпійських змагань. Яскравими прикладами реалізації програм олімпійської освіти присвячених проведенню Олімпійських ігор є перша освітня програма до Ігор XX Олімпіади у Мюнхені (Німеччина) у 1972 році; програма «Афіни 2004» - до Ігор XXVIII Олімпіади 2004 року в Афінах (Греція), «Olympic knowledge reader» - програма до Ігор XXIX Олімпіади 2008 року в Пекіні (Китай) [152, 164].

Спільною рисою всіх зазначених освітніх програм до олімпійських

змагань є співпраця організаційного комітету з загальноосвітніми закладами, в яких відбувається реалізація програм. Метою таких програм зазвичай є ознайомлення учнів з олімпійськими цінностями, олімпійським рухом та його історією.

Значним поштовхом у розвитку олімпійської освіти на міжнародному рівні було започаткування Юнацьких олімпійських ігор (від 2010 року) із обов'язковою реалізацією під час їх проведення культурно-освітніх програм. В період підготовки до Юнацьких олімпійських Ігор оргкомітети зазвичай проводять освітню програму для загальноосвітніх шкіл – «Споріднені школи». Зазначена форма олімпійської освіти має потужний результат, оскільки її реалізація відбувається за підтримки МОК та МОА.

Після успішної реалізації програми «Споріднені школи» на ЮОІ у 2010 році, її також почали впроваджувати і організаційні комітети в період перед Олімпійськими іграми та Європейськими олімпійськими фестивалями.

Загальна концепція програми «Споріднені школи» передбачає участь загальноосвітніх шкіл міста-організатора (іноді країни-організатора) у проведенні олімпійських змагань. Згідно з ідеєю програми, кожна загальноосвітня школа обирає одну з країн-учасниць Олімпійських ігор та за підтримки НОК цієї країни представляє її у зазначеній програмі. В рамках програми відбувається ознайомлення учасників із історичною, культурною та спортивною спадщиною країн, які вони представляють [167].

Реалізація програми «Споріднені школи» має масштабне охоплення різних країн світу, що є додатковим каналом промоції майбутніх олімпійських змагань загалом та олімпійської освіти зокрема.

На ЮОІ також реалізуються допоміжні програми, які МОК використовує з метою поширення олімпійських цінностей і які можна також вважати частиною освітньої діяльності, яку реалізує МОК. До додаткових освітніх програм на ЮОІ МОК відносить:

- «Юні лідери змін» - програма є новим етапом розвитку проєкту «Молоді послы». Проєкт «Молоді послы» успішно реалізується Міжнародним

Олімпійським Комітетом в межах культурно-освітньої програми Юнацьких Олімпійських ігор (ЮОІ). Головна місія відібраних юних лідерів змін – це підтримка молодих спортсменів на ЮОІ. Протягом Ігор лідери супроводжують свої команди, вболівають та підтримують їх, разом зі спортсменами беруть участь у культурно-освітніх заходах, зокрема, у лекціях і семінарах спортивно-орієнтованої проблематики: кар'єра в спорті, профілактика травм, антидопінгові програми, спілкування з засобами масової інформації тощо [167].

- «Атлети для наслідування» - програма також реалізується на ЮОІ. В програмі беруть участь топові спортсмени з усього світу, які представляють різні види спорту. Запрошені висококваліфіковані спортсмени грають ключову роль у підтримці та наставництві молодих спортсменів – учасників ЮОІ. Ці спортсмени присутні на різноманітних заходах, доступні для спілкування з учасниками ЮОІ на змаганнях та навчальних майданчиках, в Молодіжному олімпійському селищі та під час серії проведення навчальних заходів та семінарів. Основна мета програми полягає, з одного боку, в створенні можливостей для кращих спортсменів світу поділитися своїм досвідом, а з іншого – окреслити навчальні шляхи для молодих спортсменів та мотивувати їх на нові досягнення [167].

- «Юні репортери» - це молоді журналісти віком від 18 до 24 років, які залучаються до участі у ЮОІ з метою поширення результатів ЮОІ та новин спорту. Номінують на участь у програмі НОКи, а МОК обирає 15 найкращих, які беруть участь у програмі [167].

Також важливим напромом промоції олімпійської освіти в період проведення ЮОІ є реалізація культурно-освітньої програми, яка має такі компоненти:

- олімпізм;
- розвиток навичок;
- здоровий спосіб життя;
- соціальна відповідальність;

- експресія.

Окрім того, вирішенню завдань олімпійської освіти сприяє створення під час підготовки до Олімпійських ігор Олімпійських центрів дослідження та освіти при закладах освіти різного рівня. Так, в процесі підготовки до Ігор XXV Олімпіади 1992 року в Барселоні (Іспанія) було створено Олімпійський центр досліджень і освіти. Нині реалізується програма Олімпійської освіти до Ігор XXXII Олімпіади 2020 року (Токіо, Японія) у співпраці з університетом Цукуба, якому було надано право розробити освітню програму «Спорт для завтрашнього дня» («Sport for tomorrow») для студентів університету, які стануть лідерами майбутнього спорту у світі [194].

Форми олімпійської освіти комплексного характеру, що охоплюють підростаюче покоління від дітей дошкільного віку до молоді, що реалізуються центрами олімпійських досліджень й освіти – наукові дослідження, розповсюдження та впровадження їх результатів. Реалізують більшість олімпійських академій світу на різному рівні.

Також можна виділити форми олімпійської освіти, що впроваджені в загальноосвітніх навчальних закладах на основі створення методичних комплексів. Зазвичай реалізація таких проєктів або програм олімпійської освіти впроваджується для визначеної цільової аудиторії. Наприклад: Болгарія – «Альтернативна школа», Турція - «Oly», Франція – «Олімпійська майстерня» та інші.

Окрім, форм олімпійської освіти наукового характеру та форм, які реалізуються у закладах освіти, можна виокремити форми олімпійської освіти у вигляді не регулярному проведенні конкурсів на олімпійську тематику (Німеччина [190], Естонія [99, 186], Латвія [159, 202], Литва [94, 196], Білорусія [53, 178], Російська Федедрація [56, 57, 78, 85], Україна [229]) та форми, які засновані на проведенні спортивно-масових заходів – реалізація та поширення олімпійської освіти в межах «Олімпійських днів», «Олімпійських фестивалів», «Олімпійських уроків», програми «Ближче до спорту». Такі форми олімпійської освіти є популярними у Хорватія [166],

Чехія [182] та інших країнах. Реалізації завдань олімпійської освіти при проведенні подібних заходів розглядається як доповнення до основної програми спортивно-масового заходу. Хоча промоція олімпійської освіти не є головною метою таких заходів, вона є їх важливою складовою. Схожою є реалізація форми олімпійської освіти під час літніх канікул у молодіжних таборах, яка поширена у Словаччині [202], Франції [188] та Україні [229].

3.3. Тенденції розвитку олімпійської освіти

Ретроспективний аналіз розвитку олімпійської освіти та аналіз організаційних аспектів її функціонування в світі (табл. 3.2), вивчення діяльності керівних структур та змісту нормативних документів керівних організацій олімпійського руху, результати аналізу наукової та методичної літератури та результати документального аналізу дозволяють виокремити тенденції розвитку олімпійської освіти.

Таблиця 3.2.

Ретроспектива розвитку олімпійської освіти

Рік	Події
1897	Перша згадка про олімпійську освіту на III сесії МОК
1936	Ініціативи створення у Берліні Міжнародного олімпійського інституту, відкриття Олімпійського музею, створення журналу «Olympic Revue»

Продовження таблиці 3.2.

1938	Відкриття у Берліні Міжнародного олімпійського інституту
1945	Карл Дієм запропонував заснувати Міжнародну олімпійську академію в США
1948	Використання словосполучення «Олімпійська освіта» в доповіді президента НОК США К. Вільсона
1961	Створено Міжнародну олімпійську академію
1970	Створення перших Національних олімпійських академій (Італія, Японія, США, Корея)
1972	Впровадження першої програми олімпійської освіти з нагоди Ігор XX Олімпіади (Мюнхен)
1975	Офіційне введення поняття «олімпійська освіта» німецьким істориком Норбертом Мюллером
1980	Початок активного розвитку олімпійської освіти з обранням на пост президента МОК Хуана Антоніо Самаранча
1988	Створення Панібериканської асоціації олімпійських академій (27)
1991	Створено Національну олімпійську академію України
1992	Створено Олімпійський центр досліджень і освіти в Барселоні (Іспанія)
2008	Створення Асоціації Африканських НОА
2009	Створення Асоціації франкомовних НОА
2018	Створення Асоціації Європейських НОА

При визначенні тенденцій олімпійської освіти було використано підхід, що дозволяє розглядати її одночасно як складну цілісну систему та як соціальне явище, частину міжнародного олімпійського руху в контексті конкретних історичних подій та соціальних умов. Виокремлення тенденцій розвитку олімпійської освіти передбачало виявлення взаємозв'язків між її складовими, Міжнародним олімпійським рухом та зовнішніми соціальними

чинниками.

Отже, тенденціями розвитку олімпійської освіти є:

- Зростання кількісних показників розвитку олімпійської освіти: збільшення кількості країн, залучених до олімпійської освіти, збільшення кількості НОА, зростання кількості форм олімпійської освіти, збільшення учасників заходів з олімпійської освіти тощо.

Від створення у 1961 році Міжнародної олімпійської академії в 70-х роках минулого століття розпочалося активне формування національних структур олімпійської освіти. Нині їх кількість складає 149, зокрема 42 в Європі, 32 на американському континенті, 42 НОА в Африці, 30 на азійському континенті та 3 НОА Австралії та Океанії. Зростання кількісних показників розвитку олімпійської освіти в світі пов'язано також і з розробкою та впровадженням її нових форм. Якщо перші форми олімпійської освіти обмежувалися публікаціями з олімпійської проблематики, проведенням тематичних конференцій, то нині узагальнення та систематизація форм олімпійської освіти на національному та міжнародному рівнях є доволі складним завданням через їх значну кількість та різноманітність. Слід зазначити, що різке зростання кількості форм олімпійської освіти відзначається у 90-х роках минулого століття, що на нашу думку може бути обумовлено створенням у цей період значної кількості НОА, а також підвищеною увагою з боку суспільства до спортивної та олімпійської тематики, актуалізацією в суспільстві гуманістичних цінностей, що є основою філософії олімпізму. Крім того, кількісне зростання показників розвитку олімпійської освіти проявляється ще й у створенні різноманітних організаційних структур, керівних організацій, як то Панібериканська асоціація олімпійських академій (1988), Африканська асоціація національних олімпійських академій (2008), Асоціація французькомовних олімпійських академій (2009), Асоціація європейських олімпійських академій (2018). Утворення цих об'єднань відповідає зростаючому масштабу олімпійської освіти в світі. Важливо також, що

зростання масштабності олімпійської освіти характеризується глобальним зростання кількості учасників заходів. Нині «споживачами» олімпійської освіти є практично усі учасники та глядачі масових спортивних заходів (Олімпійських ігор, Юнацьких олімпійських ігор, Олімпійських фестивалів тощо), усі заходи з олімпійської освіти в різних країнах світу орієнтовані на різні цільові аудиторії та охоплюють переважну більшість населення. Зростання цільової аудиторії також обумовлено зростанням впливу засобів масової інформації на суспільство і, відповідно широким використанням їх з метою поширення олімпійської освіти. Нині переважна більшість НОА (чи НОК) мають власні телевізійні канали, освітньо-орієнтовані спеціальні програми та відео-проекти, що позитивно позначається на масштабах впровадження олімпійської освіти.

На перспективи подальшого розвитку і поширення вказую статистика даних щодо кількості НОА на кожному континенті виявив зміну співвідношення країн континенту до кількості країн на континенті, які мають НОА на користь останніх. Так у Азії існує 49 визнаних країн, з них 30 мають НОА, тобто 61% країн Азії мають діючі НОА. У Африці 55 країни, з них у 42 створені НОА, що становить 76%. З 50 країн Європи 42 мають НОА, що складає 84%. На американському континенті 35 країн, з них мають НОА 32 країни, що складає 91%. В Австралії та Океанії 5 країн, з них 3 країни мають НОА, це своєю чергою, складає 60% (рис. 3.2). Разом з тим, кількість країн, у яких ще не існує НОА, вказує на перспективи подальшого поширення олімпійської освіти в світі.

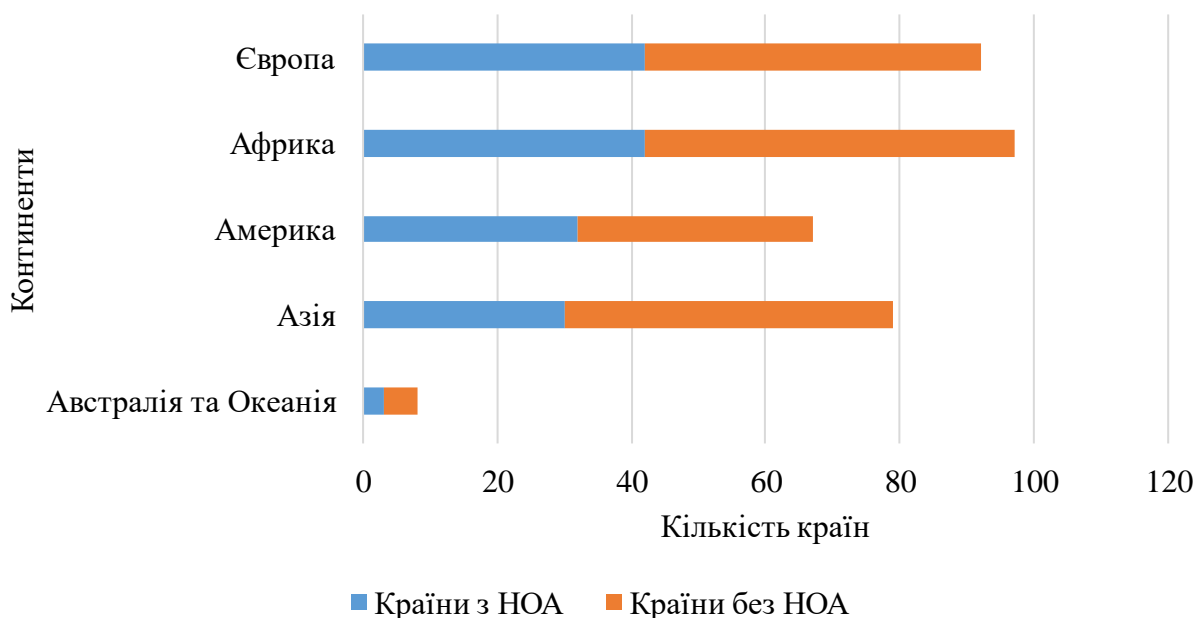


Рис. 3.2. Співвідношення країн з НОА та країн без НОА по континентам

- Діджиталізація форм олімпійської освіти – онлайн доступ до методичних матеріалів та розміщення результатів та новин щодо проведення заходів у інтернет мережі значно спрощує систему та робить її доступною і зручною для користування. Діджиталізація нині є глобальною тенденцією, що охоплює усі сфери суспільного життя. Під діджиталізацією прийнято розуміти трансформацію, проникнення цифрових технологій щодо оптимізації та автоматизації бізнес-процесів, підвищення продуктивності та покращення комунікаційної взаємодії зі споживачами. У відповідь на ці суспільні виклики інноваційні форми олімпійської освіти реалізуються як онлайн курси, онлайн вікторини, онлайн музеї (НОА Греції), онлайн енциклопедія (НОА Данії) тощо. Відображенням цієї тенденції є запровадження таких проєктів олімпійської освіти як OVER (Програма навчання олімпійським цінностям), курси для вчителів мережі шкіл олімпійської освіти (НОА Португалії) тощо. Проявом діджиталізації є створення web-сайтів НОА, їх сторінок в соціальних мережах (facebook,

Instagram тощо) з висвітленням інформації щодо діяльності з олімпійської освіти, поданням контенту освітніх проєктів тощо.

- Підвищення якісних вимог до форм олімпійської освіти – властивість як новостворених форм, так вже сталих проєктів з олімпійської освіти, які з однієї сторони мають власний бренд та впізнаваність, а з іншої – мають постійно оновлюватися та вдосконалюватися на вимогу часу. До прикладу реалізація міжнародної форми олімпійської освіти в Україні – «Олімпійський день» в останні роки постійно змінюється та вдосконалюється: збільшується увага до проведення цього заходу з боку засобів масової інформації, з боку видатних спортсменів-олімпійців, зміна локацій для проведення заходу, оптимізація кількості учасників тощо.

- Розширення пріоритетів олімпійської освіти від пропаганди ідеалів та принципів олімпізму до спектру питань щодо олімпійського руху та сучасних проблем суспільства – екологічних, гендерних, економічних тощо. Світ змінюється, змінюються вимоги суспільства та розвивається олімпійський рух, тим самим висуваючи вимоги до вдосконалення та адаптації олімпійської освіти. Інноваційні проєкти з олімпійської освіти висвітлюють зокрема проблематику гендерної рівності (Канада, форма олімпійської освіти #OneTeam), екологічної безпеки тощо.

- Інтеграція керівних структур олімпійського руху з метою реалізації програм олімпійської освіти. Нині реалізація завдань з олімпійської освіти здійснюється при тісній співпраці низки організацій міжнародного та національного рівнів: МОК (як керівна організація олімпійського руху, що розробляє різні стратегічні вектори його розвитку), Комісія МОК з олімпійської освіти (структурний підрозділ МОК, який безпосередньо відповідає за створення та реалізацію програм з олімпійської освіти), МОА, об'єднання МОА (Панібериканська асоціація олімпійських академій, французькомовних олімпійських академій, Асоціація європейських олімпійських академій), Олімпійський музей, Світова бібліотека [231], НОА, НОКи.

Свідченням визначених тенденцій є вимоги щодо актуалізації напрямів, форм та змісту олімпійської освіти на міжнародному рівні у стратегічному плані розвитку МОК «Поряд денний - 2020». Сучасна орієнтація на поширення олімпійської освіти у діяльності МОК стала основою для розвитку та посилення «Програми навчання олімпійським цінностям» (OVER – Olympic Values education program) для молоді, яку з 2005 року реалізує МОК. Важливо відмітити, що кожен НОК визнає основний керівний документ олімпійського руху – Олімпійську хартію, і, відповідно зобов'язаний поширювати фундаментальні принципи олімпійського руху, що є складовою олімпійської освіти [233].

За період існування (2005-2019 рр.) «Програми навчання олімпійським цінностям» понад 110 країн інтегрували її у діяльність освітніх закладів різного рівня. Зручність програми полягає у відкритості та доступності основних її методичних рекомендацій, що можуть бути отримані через різноманітні навчальні та змістові платформи.

3.3. Форми олімпійської освіти в Україні

Національна система олімпійської освіти в Україні почала формуватися у 90-х роках ХХ ст. В період з 1991 по 2006 рр. система олімпійської освіти дітей та учнівської молоді розвивалась за громадською моделлю, а з 2006 р. було сформовано громадсько-державну модель олімпійської освіти. Власне підписання договору про співробітництво між Національним олімпійським комітетом України та Міністерством освіти і науки України дозволило перейти від громадської до громадсько-державної моделі реалізації олімпійської освіти. Нині це визнана у світі фундаментальна система, що реалізується у двох відносно самостійних напрямках – загально- та спеціально-освітньому [39].

В свою чергу, кожен з напрямів допомагає розкрити особливості олімпійської освіти, поширити її у суспільстві та ознайомити із олімпійським рухом.

Розвиток олімпійської освіти в Україні має потужне наукове підґрунтя. Значна кількість досліджень вітчизняних фахівців присвячені проблемам олімпійської освіти, її концепції, формам та змісту: М.М. Булатова, В.М. Єрмолова, О.А. Томенко, С.Ф. Матвєєв, О.М. Вацеба, Ю. Юхимук, Я. С. Шербашин.

Провідна роль у розвитку олімпійської освіти в Україні належить Олімпійській Академії України, яку було створено 20 вересня 1991 року. ОАУ є самостійною громадською організацією і діє під егідою НОК України.

Основними завданнями ОАУ є:

- Всебічне вивчення, популяризацію, розвиток і розповсюдження олімпійських ідеалів і принципів, гуманістичних цінностей олімпізму, олімпійського руху та олімпійських ігор, сприяння розвитку спортивно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи серед населення України.
- Всебічне сприяння фізичному, моральному й духовному вдосконаленню особистості в міжнародному спортивному русі в ім'я зміцнення миру, дружби і співробітництва між народами всіх країн нашої планети.
- Підтримку дій усіх прогресивних сил, що ведуть боротьбу за єдність олімпійського руху, проти політичної, расової, національної, релігійної чи будь-якої іншої дискримінації в олімпійському спорті.
- Пропаганда ідей олімпізму, як одного із дійових засобів залучення громадян до ідеалів добра, миротворчості, здорового і щасливого способу життя.
- Сприяння участі фахівців України в діяльності Міжнародної Олімпійської Академії, в роботі наукових симпозіумів, конгресів і конференцій, у діяльності міжнародних спортивних федерацій, об'єднань і

асоціацій, олімпійських конгресів та інших заходів, які проводить Міжнародний олімпійський комітет.

- Участь в організації та проведенні науково-дослідних робіт та освітньої діяльності, поширенні наукової інформації за результатами наукових розробок щодо олімпійської тематики.
- Репрезентація Академії і захист її інтересів у МОА, а також здійснення міжнародних контактів та зовнішньоекономічних зв'язків зі спортивних питань.
- Участь в організації підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації фахівців галузі фізичної культури і спорту.
- Створення регіональних відділень Олімпійської Академії України [229].

Керівними органами ОАУ є сесія, виконком та Президент.

Для розвитку олімпійської освіти велике значення має співпраця різних організацій: Міжнародної Олімпійської Академії (МОА), Національного олімпійського комітету (НОК) України, національних федерацій з видів спорту, закладів освіти усіх рівнів, місцевих органів влади та оргкомітетів спортивних заходів різного рівня, зокрема Олімпійських ігор.

Однією з важливих організаційно-педагогічних умов впровадження олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів є науково-методичне забезпечення [41]. Подальший розвиток олімпійської освіти в Україні має ґрунтуватися на використанні усіх напрацьованих підходів щодо впровадження олімпійської освіти, але за умови інновації існуючих її форм на вимогу часу [39]. Тому, актуальним завданням наукового дослідження є детальний аналіз існуючих форм олімпійської освіти, виявлення їх характерних рис, співставлення та порівняння можливостей щодо ефективності розв'язання поставлених завдань, виявлення резервів вдосконалення різноманітних форм олімпійської освіти.

Враховуючи сучасний стан економічного та соціального розвитку України державою прийняті стратегічні рішення щодо реалізації реформ у

освітній галузі. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (розпорядження КМУ № 988-р від 14 грудня 2016 р.) вбачає у підростаючому поколінні цілісну всебічно розвинену особистість, здатну до критичного мислення, яка діє згідно з морально-етичними принципами. В програму «Нова українська школа» закладені 9 компонентів формули нової школи. Одним з компонентів є: «Наскрізний процес виховання, який формує цінності. Ключові компетентності й наскрізні вміння створюють «канву», яка є основою для успішної самореалізації учня як особистості, громадянина і фахівця [75].

Поняття «освіта», «освітній процес» у сучасному розумінні означають навчання, виховання і розвиток. Виховний процес – невід’ємна складова всього освітнього процесу, що орієнтується на загальнолюдські цінності, зокрема морально-етичні (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей) та соціально-політичні (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність).

Зокрема програма реалізується відповідно до принципів партнерства в педагогіці, таких як:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв’язків);
- соціальне партнерство (рівність сторін, добровільність взяття зобов’язань, обов’язковість виконання домовленостей).

Цілі, принципи та характерні риси запропонованої освітньої реформи «Нова українська школа» [75] частково перегукуються із фундаментальними

принципами та цінностями, які покладені в основу олімпійської освіти. Це в свою чергу свідчить, що новий варіант освіти вимагає врахування вимог та викликів сучасного суспільства, які покладені у зміст програми реформи.

З метою реалізації освітніх завдань в широкому розумінні та завдань олімпійської освіти зокрема в Україні використовуються такі найбільш поширені та найбільш масштабні форми олімпійської освіти:

- Олімпійський день – щорічний спортивно-видовищний захід, який проводиться за ініціативи Міжнародного олімпійського комітету Національним олімпійським комітетом України з метою святкування дня заснування Міжнародного олімпійського комітету. Орієнтовна кількість учасників заходу понад 500 тис. осіб щороку.

- Олімпійський урок – спортивно-виховний захід, який має різні види та форми і проводиться в закладах середньої освіти, закладах позашкільної освіти, інших закладах освіти. Традиційно олімпійський урок відбувається на центральних майданах міст і селищ на всій території України. Залучення понад 1 млн учасників щороку.

- Олімпійський тиждень – всеукраїнський спортивно-видовищний захід, спрямований на популяризацію спорту, здорового способу життя та розвиток олімпійського руху в Україні. Проводиться Олімпійський тиждень регіональними відділеннями НОК України у тісній співпраці з місцевими структурними підрозділами центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки, а також фізичної культури та спорту, федераціями з олімпійських видів спорту, фізкультурно-спортивними товариствами та відомствами, регіональними центрами фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» та регіональними центрами з фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт». Згідно з Положенням про «Олімпійський тиждень» основними формами його проведення є спортивно-видовищні дійства, обов'язковими елементами яких є проведення змагань з олімпійських видів спорту, семінарів, конференцій, форумів, конкурсів, пов'язаних з розвитком та

пропагандою олімпійського руху. Залучення понад 1,3 млн учасників щороку.

- Олімпійське лелеченя – метою проєкту є виховання учнів на гуманістичних цінностях олімпійського руху – дружбі, взаємоповазі, солідарності, благородстві, прагненні досконалості; формування в них навичок і культури здорового способу життя, залучення до активних занять фізичною культурою та спортом, підготовка до високопродуктивної праці. Відбір включає в себе змагання чотирьох видів для команд (естафета, спортивна гра, вікторина та презентація команди). Визначення переможців проєкту відбувається поетапно відповідно до рівнів: загальношкільний, районний (міський), обласний, всеукраїнський. Команди складаються з 12 дітей (6 хлопців і 6 дівчат) віком від 12 до 15 років. Залучення понад 70 тис. учасників щороку.

- Олімпійська книга – захід спрямований на розповсюдження та знайомство з книгами з олімпійської освіти на території всієї країни за допомогою регіональних відділень НОК та ОАУ. Щороку розповсюджується понад 200 примірників олімпійської літератури для користування у регіонах.

- «Do like Olympians» – це захід метою, якого є створення привабливого та видовищного дійства для дітей та молоді, який дозволить більше дізнатися від олімпійців про олімпійські види спорту, олімпійські принципи та цінності, здоровий спосіб життя. Реалізація проєкту відбувається у трьох різновидах: проведення руханки від олімпійця в межах спортивно-масових заходів; відкритий урок з фізичної культури з метою ознайомлення з видом спорту запрошеного олімпійця; в межах заходу знайомства з цінностями олімпійського руху за допомогою тематичних роликів НОК України. Залучення майже 1,5 млн учасників щороку. Цікавою є статистика реалізації цієї форми олімпійської освіти: понад: 637 000 переглядів на youtube каналі НОК України завантажених роликів про олімпійську освіту, 6000 вподобань та 2000 поширень відеороликів.

- Конкурс на кращий малюнок / твір на олімпійську тему – реалізується на регіональному та міському рівнях регіональними відділеннями НОК та ОАУ у співпраці із закладами середньої освіти з метою заохочення молоді до ознайомлення з олімпійським рухом.
- Олімпійська вікторина – проведення тестувань щодо олімпійського руху серед учнів закладів середньої освіти, що проводиться ОАУ її регіональними відділеннями та регіональними відділеннями НОК або за ініціативи вчителів чи волонтерів.
- Зустрічі з чемпіонами та призерами – в межах заходу відбувається спілкування із запрошеним чемпіоном або призерами Олімпійських Ігор. Такі заходи зазвичай реалізуються на міському та регіональному рівні.
- Олімпійська перерва – заходи, які проводяться на міському рівні, за ініціативи вчителів у закладах середньої освіти під час перерви між уроками.
- Олімпійський фестиваль – спортивно-видовищний захід, який відбувається на регіональному рівні з метою поширення олімпійських ідеалів та принципів.
- Лист олімпійцям та Інтернет урок «Олімпійський міст» – захід, який відбувається за ініціативи вчителів у закладах середньої освіти на міському рівні з метою ознайомлення дітей із відомими олімпійцями регіону.
- Всеукраїнська мережа шкіл олімпійської освіти – сьогодні налічується 276 навчальних закладів, які входять до Всеукраїнської мережі шкіл олімпійської освіти [229].
- Музеї та виставки на олімпійську тематику
- Видавництво літератури, журналів, плакатів на олімпійську тематику
- Проведення наукових конференцій та лекцій на олімпійську тематику
- Науково-дослідна робота на олімпійську тематику

3.4. Мапінг існуючих форм олімпійської освіти в Україні.

З метою систематизації та характеристики основних проєктів олімпійської освіти в Україні було використано мапінг (*англ. data mapping, частіше maping* – визначення відповідності даних між потенційно різними характеристиками одного об'єкта або різних об'єктів) [83] проєктів, за допомогою якого було візуалізовано співставлення таких характеристик проєктів як: вікові групи учасників проєктів, контент, формат проєктів, відповідальні організації та масштабність заходів (табл. 3.3).

Для проведення порівняльного аналізу основних форм олімпійської освіти в Україні виділено її значущі характеристики:

- Вікові групи проєктів (цільова аудиторія). Виявлено 3 вікових групи проєктів: I група – без вікових обмежень тобто для всіх бажаючих; II група – від 6 до 18 років (учні закладів середньої освіти); III група – від 14 до 16 років (виокремлено для проєкту «Олімпійське лелечення»); IV група – від 18 до 99+.
- Формати проєктів (відкриті уроки, заходи на відкритій площі міста/селища, активності, конкурси/змагання, поширення атрибутики, науково-видавнича діяльність).
- Організації, відповідальні за реалізацію проєктів (Міністерство молоді та спорту України, Міністерство освіти і науки (МОН) України, НОК України, регіональні відділення НОК України, Олімпійська академія України (ОАУ), регіональні відділення ОАУ, заклади освіти);
- Масштаб проєктів (міжнародні, національні, регіональні, місцеві).

Таблиця 3.3

Характеристика проєктів олімпійської освіти

Назва проєкту	Вікова група	Формат проєкту	Відповідальна організація	Масштаб проєкту
Олімпійський день	Без вікових обмежень	Захід на відкритих площах міста/селища	НОК України, РВ НОК, Мінмолодьспорт, МОН	Міжнародні
Олімпійській урок	від 6 до 18; без вікових обмежень	Відкриті уроки / Захід на відкритих площах міста/селища	НОК України, РВ НОК, Мінмолодьспорт, МОН	Національні
Олімпійський тиждень	від 6 до 18	Відкриті уроки	НОК України, РВ НОК, Мінмолодьспорт, МОН	Національні
Олімпійське лелечення	від 14 до 16	Конкурс / Змагання	НОК України, РВ НОК, Мінмолодьспорт, МОН	Національні
Олімпійська книга	без вікових обмежень	Поширення атрибутики	ОАУ, НОК України, РВ НОК та ОАУ	Національні
Do like Olympians	без вікових обмежень	Активність	Регіональні відділення НОК України	Національні
Всеукраїнська мережа шкіл олімпійської освіти	від 6 до 18	Програма/наукова робота	МОН, ОАУ, НОК	Національні
Музеї та виставки на олімпійську тематику	без вікових обмежень	Програма/наукова робота	МОН, ОАУ, НОК	Національні
Видавництво літератури, журналів, плакатів на олімпійську тематику	без вікових обмежень	Програма/наукова робота	МОН, ОАУ, НОК	Національні
Проведення наукових конференцій/лекцій на олімпійську тематику	Від 18 до 99+	Програма/наукова робота	МОН, ОАУ, НОК	Національні
Науково-дослідна робота на олімпійську тематику	Від 18 до 99+	Програма/наукова робота	МОН, ОАУ, НОК	Національні
Конкурси малюнків /творів на олімпійську тематику	від 6 до 18	Конкурс / Змагання	ОАУ, РВ ОАУ та НОК	Регіональні
Олімпійські вікторини	без вікових обмежень	Конкурс / Змагання	ОАУ, РВ ОАУ та НОК	Регіональні
Зустрічі з чемпіонами і призерами ОІ	без вікових обмежень	Активність	ОАУ, НОК України, РВ НОК та ОАУ	Регіональні
Олімпійська перерви	від 6 до 18	Активність	Заклади освіти	Місцеві
Олімпійські фестивали	від 6 до 18	Активність	Заклади освіти	Місцеві
Лист олімпійцям	від 6 до 18	Конкурс/ Змагання	Заклади освіти	Місцеві
Інтернет уроки "Олімпійський міст"	від 6 до 18	Активність	Заклади освіти	Місцеві

Своєю чергою до міжнародних заходів олімпійської освіти, які реалізуються в Україні, можна віднести проєкт «Олімпійський день», який

щорічно проводиться всіма Національними олімпійськими комітетами у своїх країнах з метою святкування річниці створення МОК. Однією із основних обов'язкових та об'єднуючих заходів активностей є символічний легкоатлетичний забіг для всіх бажаючих. В Україні цей захід щорічно збирає понад 300 тис. учасників. Зокрема слід звернути увагу, що проєкт має програмно-нормативне забезпечення та державну підтримку у реалізації, що сприяє якісному проведенню заходів на всій території України за допомогою регіональних відділень НОК України.

До національних заходів можна віднести:

- «Олімпійський урок»;
- «Олімпійський тиждень» ;
- «Олімпійське лелеченя» ;
- «Олімпійська книга»;
- «Do like Olympians»;
- Всеукраїнська мережа шкіл олімпійської освіти;
- Музеї та виставки на олімпійську тематику;
- Видавництво літератури, журналів, плакатів на олімпійську тематику;
- Проведення наукових конференцій та лекцій на олімпійську тематику;
- Науково-дослідна робота на олімпійську тематику.

Усі ці заходи мають бюджетне фінансування, програмно-нормативне забезпечення та державну підтримку. Спільним для них є те, що організаціями, відповідальними за їх проведення є НОК України, ОАУ, регіональні відділення НОК України та ОАУ, Міністерство молоді та спорту України, Міністерство освіти і науки України (рис. 3.3).

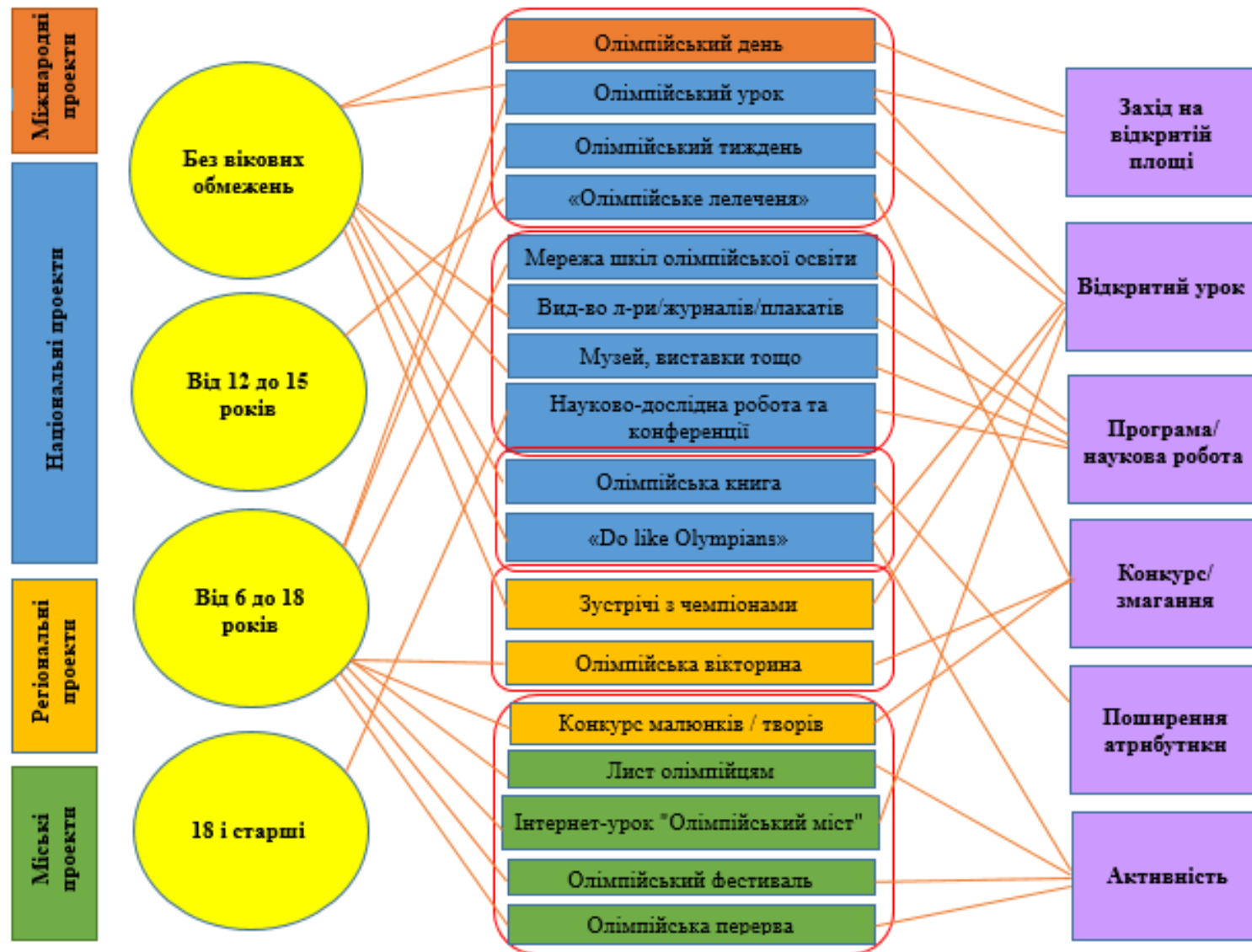


Рис. 3.3. Форми олімпійської освіти України

До регіональних заходів можна віднести «Конкурси малюнків/творів на олімпійську тематику», «Олімпійські вікторини» та «Зустрічі з чемпіонами та призерами Олімпійських Ігор». Такі заходи зазвичай реалізують регіональні відділення НОК України та ОАУ у своїх областях у співпраці з навчальними закладами регіону.

Також існують проекти, які реалізуються за ініціативи вчителів у закладах освіти або регіональних відділеннях ОАУ. Такі заходи зазвичай не мають програмно-нормативного забезпечення та загальнодержавної популярності. Ці проекти було об'єднано у групу – місцеві.

Групування у червоні рамки (рис. 3.3) демонструє форми олімпійської освіти об'єднані за ознакою «організації, які відповідають за їх реалізацію». Так до першої групи, увійшли організації:

- Міністерство молоді та спорту України
- Міністерство освіти та науки України
- НОК України
- Регіональні відділення НОК України

Ця група відповідальна за проведення:

- Олімпійський день
- Олімпійський урок
- Олімпійський тиждень
- Олімпійське лелеченя

До другої групи належать організації наукової спрямованості, відповідальні за реалізацію форм олімпійської освіти:

- Міністерство освіти та науки України
- Олімпійська Академія України
- НОК України

Ця група відповідає за проведення таких форм олімпійської освіти:

- Мережа шкіл олімпійської освіти

- Музей та виставки про спорт та олімпійську історію
- Видавництво літератури, журналів, плакатів на олімпійську тематику
- Наукові конференції, лекції на олімпійську тематику
- Науково-дослідна робота щодо олімпійської тематики

До третьої групи увійшли такі організації: НОК України та його регіональні відділення, Олімпійська академія та її регіональні відділення, які відповідають за реалізацію проєктів Олімпійська книга та Do like Olympians

До четвертої групи належать виключно регіональні відділення як НОК України так і ОАУ, які забезпечують проведення зустрічей з чемпіонами та призерами та олімпійських вікторин.

До п'ятої групи проєктів можна віднести власні ініціативи шкільних вчителів або інших волонтерів. Крім цього слід зазначити, що ці проєкти не мають нормативно-правової бази та фінансової підтримки в реалізації. Найбільш поширеними з них є:

- Конкурс на кращий малюнок/ твір на олімпійську тему
- Олімпійська перерва
- Олімпійський фестиваль
- Лист олімпійцям та Інтернет урок «Олімпійський міст».

Стрілками кожна форма олімпійської освіти пов'язана із віком її учасників та форматом.

Систематизація існуючих форм олімпійської освіти, виявлення їх переваг та недоліків дозволили сформуванню сучасні вимоги до реалізації форм олімпійської освіти. Підкреслимо, що незважаючи на різноманітність форм олімпійської освіти в Україні, вони є змістово стереотипними і переважно зорієнтовані на філософсько-історичну інформаційну складову.

Таким чином, узагальнюючи існуючі форми олімпійської освіти можна припустити, що інноваційні форми повинні відповідати таким характеристикам:

- багатоаспектний характер проєкту;

- гнучкість проєкту;
- зручність користування;
- використання останніх тенденцій олімпійської освіти;
- співпраця з МОК, НОК, ОАУ та регіональними відділеннями НОК України;
- наявність методичних рекомендацій щодо проведення проєкту.

На основі вищезазначених вимог було сформовано гіпотезу про структуру та зміст, що повинен містити інформацію про найбільш актуальні теми сьогодення, такі як: здоровий спосіб життя, волонтерський рух, гуманістичні та демократичні цінності, лідерство, кар'єра тощо.

Висновки до Розділу 3.

В результаті аналізу науково-методичної літератури виявлено неоднозначність тлумаченням дефініції «олімпійська». Спираючись на визначення В.М. Платонова, олімпійську освіту слід розглядати як невід'ємну частину олімпійського руху у світі, метою якої є залучення дітей і молоді до ідеалів і цінностей олімпізму, які орієнтовані на загальнолюдські, гуманістичні, морально-етичні цінності, пов'язані зі спортом. Разом з тим, низка авторів (Єрмолова В.М., Тимо Є.В., Афонькин С.Ю., Ашанин В.С.) наголошують, що олімпійська освіта є педагогічним процесом, який повинен керуватися базовими принципами навчання і виховання особистості. освіта». Розгляд організаційної структури олімпійської освіти на різних рівнях її функціонування (міжнародному чи національному), конституював провідну роль МОА.

Узагальнюючи роль олімпійської освіти в системі суспільних цінностей, враховуючи еволюцію підходів до її реалізації, МОА вирішує низку завдань, виступає координатором роботи НОА, які за допомогою національних програм олімпійської освіти реалізують її завдання. Першою в 1968 році було

створено НОА Іспанії. Нині в світі існує 149 національних олімпійських академій. Аналіз передумов створення НОА у світі показує, що активніший період їх створення академій припадає на 80-ті роки – початок діяльності на посту президента МОК Хуана Антоніо Самаранча. Важливим також була позиція МОК щодо підтримки, яку надавали країнам при створенні академій.

Аналіз діяльності керівних структур олімпійського руху в цілому, та олімпійської освіти зокрема, дозволив виокремити організації, відповідальні за її розвиток та поширення: МОК (в т.ч. Комісія з олімпійської освіти МОК), МОА, НОА, Асоціації НОА, Мережа олімпійських музеїв.

Основними формами впровадження олімпійської освіти на міжнародному рівні є програми з олімпійської освіти МОК, активності та конкурси, науково-дослідна робота, видавництво літератури/журналів/плакатів, телевізійні програми, веб-сайти, тематичні ігри з олімпійської освіти, музеї або тематичні виставки.

В результаті дослідження встановлено тенденції розвитку олімпійської освіти: зростання кількісних показників розвитку олімпійської освіти: збільшення кількості країн, залучених до олімпійської освіти, збільшення кількості НОА, зростання кількості форм олімпійської освіти, збільшення учасників заходів з олімпійської освіти тощо; діджиталізація форм олімпійської освіти; підвищення якісних вимог до форм олімпійської освіти; розширення пріоритетів олімпійської освіти від пропаганди ідеалів та принципів олімпізму до спектру питань щодо олімпійського руху та сучасних проблем суспільства – екологічних, гендерних, економічних тощо; інтеграція керівних структур олімпійського руху з метою реалізації програм олімпійської освіти.

Національна система олімпійської освіти в Україні почала формуватися у 90-х роках ХХ ст. і нині є однією з найбільш розвинених у світі. Основними формами реалізації олімпійської освіти в Україні є: олімпійський урок, олімпійський тиждень, олімпійське лелеченя, олімпійська книга, «Do like

Olympians», конкурс на кращий малюнок/ твір на олімпійську тему, олімпійська вікторина, зустрічі з чемпіонами та призерами, олімпійська перерва, олімпійський фестиваль, лист олімпійцям, Інтернет урок «Олімпійський міст», всеукраїнська мережа шкіл олімпійської освіти, Музеї та виставки на олімпійську тематику, видавництво літератури, журналів, плакатів на олімпійську тематику, проведення наукових конференцій та лекцій на олімпійську тематику та науково-дослідна робота на олімпійську тематику.

Систематизацію різноманітних форм олімпійської освіти в Україні було проведено шляхом мапінгу при співставленні таких їх характеристик: вікові групи учасників проєктів, контент, формат проєктів, відповідальні організації та масштабність заходів. Проведена систематизація є основою порівняльного аналізу форм олімпійської освіти в Україні, дозволяє виявити їх переваги та недоліки, що можна вважати підґрунтям вдосконалення системи олімпійської освіти в Україні. Важливим висновком щодо наявних в Україні форм олімпійської освіти є їх переважна орієнтація на філософсько-історичну інформаційну складову олімпійського руху.

Основні положення, викладені у третьому розділі дисертаційного дослідження, представлено у наукових працях:

1. Передерій В. Напрями освітньої діяльності Міжнародного олімпійського комітету /Віра Передерій// Фізична активність, здоров'я і спорт, - Л. – 2017, - №4 (30), - С. 3-9 (*Видання внесене до міжнародної наукометричної бази даних Index Copernicus Journals Master List (ISSN 2221-1217)*)

2. Передерій В. Мапінг проєктів Олімпійської освіти /Віра Передерій// Український журнал медицини, біології та спорту, - Миколаїв, - 2019, том4 №1 (17), - С.307 – 311 (*Журнал включений до міжнародних наукометричних баз даних: CrossRef, Ulrichs Web, Google Scholar, WorldCat, ResearchBib, World Catalogue of Science Journals*)

3. Передерій В. Експертний аналіз інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab /Віра Передерій, Юрій Бріскін// Український журнал медицини, біології та спорту, - Миколаїв, - 2019, том4 №4 (20), - С.307 – 311 (*Журнал включений до міжнародних наукометричних баз даних: CrossRef, Ulrichs Web, Google Scholar, WorldCat, ResearchBib, World Catalogue of Science Journals*)

4. Передерій В. Впровадження інноваційних форм олімпійської освіти /Віра Передерій, Юрій Бріскін// Теорія і методика фізичного виховання і спорту, - К., - №4, 2018, - С. 91 – 95 (*Видання внесено до міжнародної наукометричної бази даних Index Copernicus*)

РОЗДІЛ 4. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ФОРМИ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ #OlympicLab

4.1. Структура і зміст інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab

На основі вищезазначених вимог (див. розд. 3, с.122) було сформовано гіпотезу про структуру та зміст інноваційної форми олімпійської освіти, що повиненна містити інформацію про найбільш актуальні теми сьогодення, такі як: здоровий спосіб життя, волонтерський рух, гуманістичні та демократичні цінності, лідерство, кар'єра тощо [79, 80, 81].

Саме ці вимоги було покладено в основу нових форм олімпійської освіти для створення інноваційної форми олімпійської освіти під назвою - #OlympicLab. При розробці структури та змісту проєкту враховувалася необхідність відповідати сучасним вимогам реалізації форм олімпійської освіти, зручність впровадження, комплексний характер у вирішенні завдань олімпійської освіти. Метою авторської форми олімпійської освіти є поширення олімпійських ідеалів та принципів, залучення молоді до олімпійського руху, пропагування здорового способу життя, знайомство учасників проєкту з зірками українського та світового спорту та надбання корисних життєвих навичок і формування лідерських якостей за допомогою різноспрямованих модулів проєкту.

Створення інноваційної форми олімпійської освіти відбувалося у 8 етапів (рис. 4.1).

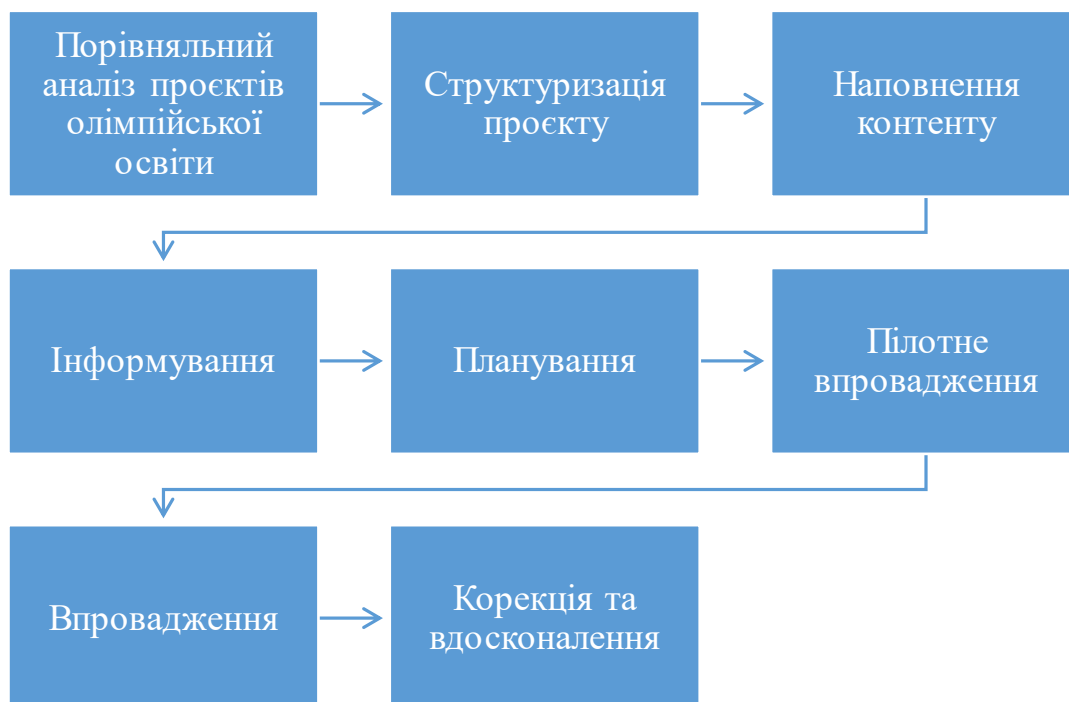


Рис. 4.1 Етапи створення інноваційної форми олімпійської освіти

Кожен з етапів був присвячений вирішенню відповідних завдань, що забезпечило розробку, становлення, реалізацію та вдосконалення проєкту #OlympicLab (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

**Етапи впровадження інноваційної форми олімпійської освіти
#OlympicLab**

ЕТАП	ЗАВДАННЯ
1. Порівняльний аналіз	<ul style="list-style-type: none"> • Огляд існуючих проєктів олімпійської освіти в Україні;
2. Структуризація проєкту	<ul style="list-style-type: none"> • Розробка модулів • Розподіл повноважень по реалізації проєкту

Продовження таблиці 4.1.

3. Наповнення контенту	<ul style="list-style-type: none"> • Наповнення модулів відповідно до потреб цільової аудиторії та вимог часу • Розробка рекомендацій та методичних матеріалів для реалізації модулів регіональними відділеннями
4. Інформування	<ul style="list-style-type: none"> • Ознайомлення з інноваційною формою олімпійської освіти – проектом #OlympicLab в рамках семінару-наради з представниками регіональних відділень • Сесія питань та відповідей щодо реалізації проекту
5. Планування	<ul style="list-style-type: none"> • Підготовка плану роботи за проектом • Визначення контрольних дат для звітування
6. Пілотне впровадження	<ul style="list-style-type: none"> • Розробка дизайну та атрибутики проекту • Підготовка відео матеріалів з модельним проведенням кожного модулю
7. Впровадження	<ul style="list-style-type: none"> • Реалізація модулів проекту регіональними відділеннями НОК України на місцях
8. Корекція та вдосконалення	<ul style="list-style-type: none"> • Виявлення недоліків реалізацій проекту • Врахування побажання та рекомендацій представників регіональних відділень НОК України

Проект #OlympicLab містить 6 змістових модулів, які відповідають вимогам часу та суспільним викликам. Кожен з модулів демонструє тісний взаємозв'язок спорту, олімпійської освіти та актуальними питаннями, з якими стикається молодь в повсякденному житті:

- Модуль 1. Ментальне тренування. Наявність модуля даної спрямованості в структурі проекту олімпійської освіти викликано надзвичайною актуальністю проблеми боротьби зі стресом у сучасному світі. Важливим трендом сучасної освіти є формування емоційно-сприятливого до дитини середовища, що забезпечує психічне здоров'я молоді («Mental Health»). Модуль надає учасникам інформацію про корисні методики, що напрацьовані у спорті, для боротьби зі стресом та покращення власного

психологічного стану. Для ознайомлення з цими методиками до проведення модуля залучають спеціалістів галузі психології, спортсменів та тренерів, які використовують психологічну підготовку у загальній системі спортивної підготовки.

Для зручності реалізації модулю було розроблено базовий варіант сценарного плану для проведення заходу (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Базовий сценарій модулю «Ментальне тренування»

№	Зміст	Тривалість	Примітки
1	Збір гостей заходу	10 хв.	
2	Відео про Олімпійський рух	5 хв.	Відео
3	Вступне слово модератора (щодо #OlympicLab)	5 хв.	Презентація
4	Представлення гостей (олімпієць, тренер/психолог/лікар)	5 хв.	Презентація
5	Лекція з проблем психологічної підготовки в спорті та ментального тренування	20 хв.	Презентація
6	Приклади допомоги ментального тренування в спортивній практиці (від спортсменів)	10 хв.	
7	Тренінг (використання одного з методів/варіантів/методик/практик ментального тренування)	10 хв.	
8	Питання-відповіді	7 хв.	
9	Загальне фото учасників заходу	4 хв.	

• Модуль 2. Здоровий спосіб життя. Представлення даної проблематики в структурі інноваційного проєкту олімпійської освіти також обумовлено

важливістю та актуальністю формування навичок здорового способу життя у сучасному суспільстві. Модуль спрямований на створення розуміння в учнівської молоді щодо оптимальних режимів рухової активності, вивчення можливостей організму щодо перенесення фізичних навантажень та їх позитивний вплив на здоров'я людини, формує систему знань про раціональне харчування. Модуль надає можливість учасникам дізнатися про особливості здорового способу життя шляхом ознайомлення з тим чи іншим видом спорту. Традиційно, з цією метою відомий спортсмен або тренер проводить майстер-клас, пояснює переваги виду спорту. Знайомство із здоровим харчуванням також проходить у вигляді майстер-класу, який проводить спеціаліст з харчування. Обидва напрями містять теоретичну та практичну складові: знайомство з видом спорту – надання теоретичної інформації про вид спорту та участь у тренуванні; здорове харчування – надання теоретичної інформації про раціональне харчування та, власне, приготування їжі.

Для зручності реалізації модулю було розроблено базові варіанти сценарного плану для проведення заходу (табл. 4.3-4.4).

Таблиця 4.3

**Базовий сценарій модулю «Здоровий спосіб життя
варіант №1: Майстер клас та ознайомлення з видом спорту»**

№	Зміст	Тривалість	Примітки
1	Збір гостей заходу	5 хв.	
2	Переодягання	20 хв	Передбачити наявність тренувальної форми та місць для переодягання
3	Відкрите тренування від олімпійця	30 хв.	

Продовження таблиці 4.3.

4	Екскурсія спортивним комплексом	20 хв.	Екскурсія з супроводжуючим
5	Майстер клас від олімпійця	20 хв.	
6	Подарунки учасникам	2 хв.	
7	Загальне фото учасників заходу	3 хв.	
8	Автограф сесія	5 хв.	
9	Душ, переодягання	20 хв.	в свій одяг

Таблиця 4.4

Базовий сценарій модулю «Здоровий спосіб життя»

варіант №2: Здорове харчування

№	Зміст	Тривалість	Примітки
1	Збір гостей заходу	10 хв.	
2	Вступне слово модератора (щодо #OlympicLab)	2 хв.	Презентація
3	Знайомство з гостями (олімпієць, шеф-кухар)	3 хв.	Презентація
4	Лекція щодо здорового харчування (шеф-кухар)	15 хв.	Презентація
5	Інструктаж за рецептами (шеф-кухар)	5 хв.	Презентація
6	Питання-відповіді	5 хв.	

Продовження таблиці 4.4.

7	Розподіл на команди (при необхідності)	2 хв.	Олімпійці та шеф-кухар обирають членів у команди
8	Практична частина (приготування їжі)	Орієнтовно 30 хв.	за рецептами
9	Сервірування столів для їжі	5 хв.	
10	Куштування приготовлених страв	15 хв.	
11	Загальне фото учасників заходу	2 хв.	
12	Автограф сесія	3 хв.	

• Модуль 3. Загальнолюдські та олімпійські цінності. Включення модуля даної проблематики до структури інноваційного проекту олімпійської освіти відображає спільність сучасних соціальних трендів демократизації та гуманізації та цінностей олімпійського спорту, що декларуються Олімпійською Хартією. Модуль надає можливість учасникам ознайомитись із історією олімпійського руху та інформацією щодо олімпізму, олімпійських цінностей та олімпійської освіти. Досконалість, повага та дружба – це три ключові цінності Олімпізму [132], які є центральним фокусом на Олімпійських Іграх та Юнацьких олімпійських іграх.

Досконалість – це цінність, яка означає самовідданість як на спортивній арені так і в житті, боротьба за досягнення поставлених цілей, подолання себе.

Дружба – також є однією з основних загальнолюдських цінностей. Спорт допомагає знайти взаєморозуміння між людьми і цілими народами. А дружба в команді допомагає досягти кращого результату.

Повага – це повага до себе, до свого тіла, до інших, до навколишнього середовища. У спорті повага – це дотримання правил змагань, засіб боротьби проти використання допінгу та інших зловживань. Повага до суперника виключає використання неспортивних засобів досягнення мети.

Для зручності реалізації модулю було розроблено базовий варіант сценарного плану для проведення заходу (табл. 4.5).

Таблиця 4.5

**Базовий сценарій план модулю
«Загальнолюдські та олімпійські цінності»**

№	Зміст	Тривалість	Примітки
1.	Збір гостей заходу	15 хв.	
2.	Вступне слово модератора (щодо #OlympicLab)	5 хв.	Презентація
3.	Знайомство з гостями (олімпієць, представник ОАУ або регіонального відділення ОАУ)	5 хв.	Презентація
4.	Лекція про історію олімпійського руху та загальнолюдські і олімпійські цінності	20 хв.	Презентація
5.	Слово олімпійцю	10 хв.	
6.	Питання до олімпійця та лектора	10 хв.	
7.	Розподіл на команди	1 хв.	
8.	Правила гри «Брейн ринг»	3 хв.	Презентація
9.	Брейн ринг (використання питань за темою лекції)	15 хв.	Презентація
10.	Загальне фото учасників заходу	2 хв.	
11.	Автограф сесія	3 хв.	

• Модуль 4. Чат з чемпіонами та лідерські якості. Формування психології переможця, конкурентоспроможності як основи успіху - одне з пріоритетних завдань сучасної системи освіти. Модуль надає можливість учасникам отримати мотивацію та перейняти досвід провідних спортсменів та тренерів, які діляться особистими секретами успіху та самовдосконалення, досягнення поставлених цілей, розповідають про особливості лідерства та використання навичок лідерства на практиці. З іншого боку, модуль популяризує досягнення видатних спортсменів України. Для зручності реалізації модулю було розроблено базовий варіант сценарного плану для проведення заходу (табл. 4.6).

Таблиця 4.6

**Базовий сценарій план модулю
«Чат з чемпіонами та лідерські якості»**

№	Зміст	Тривалість	Примітки
1.	Збір гостей заходу	10 хв.	
2.	Вступне слово модератора (щодо #OlympicLab)	5 хв.	Презентація
3.	Знайомство з гостями (олімпійці)	3 хв.	Відео
4.	Слово гостям (Ким я був? Ким став? Що дає спорт? Який досвід отримав? тощо)	10 хв.	Презентація
5.	Питання	10 хв.	
6.	Розподіл на 2 команди (чемпіони обирають собі членів у команду)	2 хв.	Обирають найактивніших
7.	Приклади активностей для команд: - «Олімпійський крокодил» - Скласти олімпійські цінності з карток з окремими буквами (Friendship. Excellence. Respect.)	10 хв.	Роз'яснення правил, проведення активностей
8.	Загальне фото учасників заходу	2 хв.	
9.	Автограф сесія	3 хв.	

• Модуль 5. Волонтерство. Представлення цього модуля в структурі авторського інноваційного проєкту олімпійської освіти обумовлено тим, що волонтерський рух нині відіграє визначальну роль у розвитку спорту зокрема та суттєво впливає на процеси гуманізації суспільства в цілому. Волонтерство має статус соціально-культурного феномену, який характеризує цивілізоване суспільство. Як свідчить світовий досвід, волонтери, в тому числі і спортивні, є прикладом солідарності та самовідданої праці як під час організації та проведення Олімпійських ігор та інших змагань, так і при вирішенні багатьох соціальних, політичних та економічних завдань [55]. Модуль містить теоретичну частину, де учасники отримують загальну інформацію про волонтерський рух та його особливості, а також практичну частину, в процесі якої є можливість долучитися до волонтерства, взяти участь в організації спортивного заходу та вдосконалити практичні навички.

Для зручності реалізації модулю було розроблено базовий варіант сценарного плану для проведення заходу (табл. 4.7).

Таблиця 4.7

**Базовий сценарій план модулю
«Волонтерство» (Теоретична частина)**

№	Зміст	Тривалість	Примітки
1.	Збір гостей заходу	5 хв.	
2.	Вступна слово модератора (щодо #OlympicLab)	5 хв.	
3.	Теоретична частина щодо становлення та розвитку руху волонтерства (від гостей: волонтер з досвідом, олімпієць)	20 хв.	Презентація
4.	Питання	5 хв.	

Продовження таблиці 4.7.

5.	Тренінг для тимбілдінгу (використання тренінгу з метою згрупування учасників для практичної частини)	20 хв.	
6.	Ознайомлення із завданнями по практичній частині модулю «Волонтерство»	10 хв.	Презентація
7.	Розподіл обов'язків на практичну частину модулю «Волонтерство»	10 хв.	
8.	Загальне фото учасників заходу	5 хв.	

• Модуль 6. Основи бізнесу та кар'єри. Реалізація модуля здійснюється на основі співпраці із партнерами або спонсорами Національного олімпійського комітету України та його регіональних відділень. Учасники мають можливість отримати інформацію про створення успішної організації/компанії. Модуль також може проводитися із залученням спортсменів, які створили успішну кар'єру після спорту.

Для зручності реалізації модулю було розроблено базовий варіант сценарного плану для проведення заходу (табл. 4.8).

Таблиця 4.8

Базовий сценарій план модулю «Основи бізнесу та кар'єри»

№	Зміст	Тривалість	Примітки
1.	Збір гостей заходу	5 хв.	
2.	Екскурсія приміщенням заводу/компанії/організації	15 хв.	З представником компанії
3.	Розміщення учасників заходу в аудиторії	5 хв.	

Продовження таблиці 4.8.

4.	Вступне слово модератора (щодо #OlympicLab)	5 хв.	Презентація
5.	Олімпієць про спортивну та після спортивну освіту, кар'єру і бізнес навички	10 хв.	
6.	Представник компанії про свою кар'єру	10 хв.	
7.	Питання від учасників та спілкування	10 хв.	
8.	Загальне фото учасників заходу	5 хв.	

Реалізацію проєкту #OlympicLab спрямовано на розв'язання таких загальних завдань:

- поширення ідей олімпізму;
- поширення інформації про досягнення українських спортсменів-олімпійців;
- спілкування з олімпійцями;
- формування системи знань про олімпійський рух;
- ознайомлення з олімпійськими та загальнолюдськими цінностями;
- залучення до занять спортом;
- виховання молоді на олімпійських цінностях;
- оновлення форм олімпійської освіти.

Проєкт #OlympicLab має нову систему реалізації: вся методична інформація щодо проєкту розміщена у відкритому доступі на сторінці проєкту на сайті НОК України [229]. Також для зручності та наочності реалізації модулів на сайті розміщені відеоматеріали з прикладами проведення кожного з модулів. Крім цього у розділі проєкту на сайті розміщені новини щодо

проведення заходів регіональними відділеннями НОК України на місцях за проектом #OlympicLab, представлено фото- та відеоматеріалами з проведених заходів.

Реалізується інноваційна форма олімпійської освіти в Україні під патронатом МОК та за підтримки НОК України. Заходи проекту #OlympicLab безпосередньо проводять 26 регіональних відділень НОК України:

- | | |
|-----------------------|-------------------|
| 1. Вінницьке | 14. Львівське |
| 2. Волинське | 15. Миколаївське |
| 3. м. Горішні Плавні | 16. Одеське |
| 4. Дніпропетровське | 17. Полтавське |
| 5. Донецьке | 18. Рівненське |
| 6. Житомирське | 19. Сумське |
| 7. Закарпатське | 20. Тернопільське |
| 8. Запорізьке | 21. Харківське |
| 9. Івано-Франківське | 22. Херсонське |
| 10. м.Київ | 23. Хмельницьке |
| 11. Київської області | 24. Черкаське |
| 12. Кропивницьке | 25. Чернівецьке |
| 13. Луганське | 26. Чернігівське. |

Кожне регіональне відділення має вільний доступ до методичних рекомендацій щодо проведення проекту, а також отримує брендову сувенірну атрибутику проекту для подарунків учасникам.

За форматом модулі проекту #OlympicLab переважно реалізуються як:

- Відкриті уроки з теоретичним наповненням;
- Практичні заходи: спортивні/ кулінарні/ психологічні/ бізнес тренінги.

Варто зазначити, що проєкт є дуже гнучким та зручним для адаптації проведення у будь-якому місці [84]. Досвід впровадження проєкту довів можливість його проведення проєкту на різних об'єктах:

- Клас/навчальна аудиторія/спортивний зали/актовий зал/бібліотека у закладах освіти;
- Спортивні споруди (стадіон, басейн, спортивний зал тощо);
- Ресторани;
- Музеї;
- Конференц зали;
- Виробництво/фабрики/бізнес установи тощо.

Основними характерними рисами інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab є:

- різноманітність контенту;
- наявність змістового наповнення проєкту;
- зручність користування розробленим контентом для кожного модуля;
- можливість адаптації проєкту до різної аудиторії та місця проведення проєкту;
- інноваційність модулів проєкту.

Слід підкреслити, що в період 2016-2017 рр. проєкт реалізовувався за підтримки гранту МОК за програмою «Young Change Makers+» («Юний лідер змін»). Програма передбачала надання представникам програми «Young Change Makers+» фінансової допомоги на реалізацію власного проєкту. Відзначимо, що за результатами презентації проєкту #OlympicLab та ефекту його впровадження в Україні, на Самітах юних лідерів змін (листопад 2016 р. Лозанна (Швейцарія) та листопад 2017 р. Лозанна (Швейцарія) його було визнано одним з найкращих проєктів програми «Young Change Makers+».

У перший рік реалізації (2016) до проведення інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab долучилось 17 регіональних відділень НОК

України. Для реалізації модулів у регіонах НОК України поширив розроблені нами методичні рекомендації, в яких було відображено загальний опис проєкту, сценарні плани модулів та відеоматеріали із зразками проведення кожного модуля (табл. 4.9).

Таблиця 4.9

**Результати впровадження регіональними відділеннями НОК
України інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab у 2016 році**

№	Відділення НОК	Кількість	I	II	III	IV	V	VI	ВСЬОГО
1	Вінниця	учасники	70	93			34		197
		заклади освіти	1	1			1		3
		олімпійці	3	2			2		7
2	Житомир	учасники	45		50	25	65	90	275
		заклади освіти	2		2	1	2	2	9
		олімпійці	1		1	1	1	1	5
3	Закарпаття	учасники		50			50		100
		заклади освіти		1			1		2
		олімпійці		1			1		2
4	Запоріжжя	учасники		196			96		292
		заклади освіти		9			2		11
		олімпійці		2			1		3
5	Івано-Франківськ	учасники		26	25				51
		заклади освіти		1	1				2
		олімпійці		1	1				2
6	Кіровоград	учасники	35	100		18			153
		заклади освіти	1	1		1			3
		олімпійці	1	4		2			7
7	Львів	учасники	45	75			80		200
		заклади освіти	1	2			1		4
		олімпійці	1	7			2		10
8	Одеса	учасники		150			150		300
		заклади освіти		1			1		2
		олімпійці		5			5		10

Продовження таблиці 4.9.

9	Полтава	учасники		60	50			50	160
		заклади освіти		1	1			1	3
		олімпійці		1	0			0	1
10	Рівне	учасники	250	510					760
		заклади освіти	1	3					4
		олімпійці	1	2					3
11	Суми	учасники	300				300		600
		заклади освіти	1				1		2
		олімпійці	1				1		2
12	Харків	учасники	110	200	15		380		705
		заклади освіти	4	1	1		2		8
		олімпійці	2	1	1		4		8
13	Херсон	учасники		250					250
		заклади освіти		3					3
		олімпійці		2					2
14	Хмельницький	учасники	280		64				344
		заклади освіти	1		3				4
		олімпійці	2		1				3
15	Черкаси	учасники	77						77
		заклади освіти	2						2
		олімпійці	3						3
16	Чернівці	учасники					60	40	100
		заклади освіти					1	1	2
		олімпійці і					1	1	2
17	Чернігів	учасники		31			65	30	126
		заклади освіти		1			2	1	4
		олімпійці		1			0	1	2
18	НОК України	учасники	30	80	25	16	60		211
		заклади освіти	2	3	3	1	1		10
		олімпійці	5	4	5	5	4		23
ВСЬОГО:		учасники	1242	1821	229	59	1340	210	4901
		заклади освіти	16	28	11	3	15	5	78
		олімпійці	20	33	9	8	22	3	95

Примітка: I – модуль «Ментальне тренування», II – модуль «Олімпійський чат», III – модуль «Здоровий спосіб життя», IV – модуль «Eat smart» (їж розумно), V – модуль «Історія олімпійського руху», VI – модуль «Волонтерський рух».

За підсумками 2016 року, найбільшу кількість учасників, закладів освіти та олімпійців було залучено до участі в модулі «Олімпійський чат». В рамках зазначеного модуля було проведено 13 заходів у 13 регіонах країни. Загалом регіональні відділення та НОК України провели 47 заходів в рамках проєкту за рік.

У 2017 році до реалізації проєкту було залучено так само як і в 2016 році 17 регіональних відділень НОК України. Проте показники по проведенню проєкту збільшились, не дивлячись на те що було проведено 41 захід за рік (табл. 4.10). Найактивнішим відділенням у 2017 році було відділення НОК України у Харківській області – 9 заходів інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab, в рамках якої було залучено 1678 учасників із 9 закладів освіти. Найпопулярнішим по проведенню модулем проєкту був модуль «Здоровий спосіб життя», в рамках якого було проведено 10 заходів та залучено 1245 учасників. Активність відділення НОК України у Харківській області, можна пов'язати з співпрацею з Управлінням фізичної культури та спорту Харківської обласної державної адміністрації.

Вважаємо, що однією з причин проведення інноваційної форми #OlympicLab не усіма регіональними відділеннями НОК України у 2016 та 2017 року пов'язано із відсутністю нормативно-правової бази проєкту (Положення про про (Додаток В).

Таблиця 4.10

Результати впровадження #OlympicLab у 2017 році

№	Відділення НОК	Кількість	I	II	III	IV	V	VI	Всього:
1	Дніпропетровськ	учасники	400	300		1000			1700
		заклади освіти	24	8		27			59
		олімпійці	1	5		3			9
2	Закарпаття	учасники			90				90
		заклади освіти			1				1
		олімпійці			1				1
3	Запоріжжя	учасники			110	30			140
		заклади освіти			1	3			4
		олімпійці			1	3			4
4	Івано-Франківськ	учасники				170			170
		заклади освіти				9			9
		олімпійці				1			1
5	Кіровоград	учасники						195	195
		заклади освіти						1	1
		олімпійці						2	2
6	Київ	учасники			27				27
		заклади освіти			3				3
		олімпійці			3				3
7	Львів	учасники		120	75				195
		заклади освіти		3	30				33
		олімпійці		1	12				13
8	Миколаїв	учасники			300				300
		заклади освіти			1				1
		олімпійці			3				3
9	Одеса	учасники	200	150		12			362
		заклади освіти	1	1		4			6
		олімпійці	3	3		2			8
10	Полтава	учасники	100	50	250	40		25	465
		заклади освіти	25	5	15	1		2	48
		олімпійці	1	1	1	2		0	5
11	Рівне	учасники	90						90
		заклади освіти	3						3
		олімпійці	3						3
12	Суми	учасники	105		120				225
		заклади освіти	1		1				2
		олімпійці	1		2				3
13	Харків	учасники	337	300	273	63	250	455	1678
		заклади освіти	3	5	20	20	8	5	61
		олімпійці	0	10	1	2	13	0	26

Продовження таблиці 4.10.

14	Херсон	учасники					30	100	130
		заклади освіти					3	7	10
		олімпійці					3	1	4
15	Хмельницький	учасники	30						30
		заклади освіти	1						1
		олімпійці	1						1
16	Черкаси	учасники		45			33		78
		заклади освіти		1			1		2
		олімпійці		1			1		2
17	Чернігів	учасники	90			20			110
		заклади освіти	9			1			10
		олімпійці	1			1			2
ВСЬОГО:		учасники	1352	965	1245	1335	313	775	5985
		заклади освіти	67	23	72	65	12	15	254
		олімпійці	11	21	24	14	17	3	90

Примітка: I – модуль «Ментальне тренування», II – модуль «Олімпійський чат», III – модуль «Здоровий спосіб життя», IV – модуль «Eat smart» (їж розумно), V – модуль «Історія олімпійського руху», VI – модуль «Волонтерський рух».

У 2018 році проєкт отримав спонсорську допомогу на реалізацію від провідного спонсора МОК – «Coca Cola Foundation», що дозволило вдосконалити контент проєкту, адаптувати його до потреб цільової аудиторії, оновити концепцію проєкту і створити нову брендову атрибутику проєкту та залучити більшу кількість учасників (табл. 4.11).

З метою покращення контролю за проведенням заходів був створений онлайн календар реалізації модулів проєкту кожним з регіональних відділень, що надало можливість отримати оперативну інформацію про перебіг проєкту та своєчасно надавати додаткову методичну та організаційну допомогу.

Таблиця 4.11

Результати впровадження #OlympicLab у 2018 році

№	Відділення НОК	Кількість	I	II	III	IV	V	VI	Всього
1	Вінниця	учасники	38	199	732	44	449	112	1574

Продовження таблиці 4.11.

		заклади освіти	1	2	12	1	8	3	27
		олімпійці	1	1	4	1	2	3	12
2	Волинь	учасники	123	102	250	144	266	80	965
		заклади освіти	5	1	15	1	1	1	24
		олімпійці	0	1	0	0	0	0	1
3	Горішні Плавні	учасники	55	734	682	31	152	322	1976
		заклади освіти	1	2	8	2	6	12	31
		олімпійці	1	4	0	1	0	0	6
4	Дніпропетровськ	учасники	341	226	1228	135	845	1047	3822
		заклади освіти	22	14	33	2	22	21	114
		олімпійці	3	4	5	1	5	8	26
5	Донецьк	учасники	104	176	840	381	715	104	2320
		заклади освіти	4	4	2	12	8	3	33
		олімпійці	0	5	0	2	0	0	7
6	Житомир	учасники	124	70	247	22	240	21	724
		заклади освіти	1	1	6	1	12	1	22
		олімпійці	0	1	0	0	0	0	1
7	Закарпаття	учасники	53	85	1200	38	105	301	1782
		заклади освіти	5	1	5	1	1	4	17
		олімпійці	0	1	2	1	0	0	4
8	Запоріжжя	учасники	90	223	77	53	108	45	596
		заклади освіти	6	8	1	7	2	1	25
		олімпійці	0	2	1	1	0	0	4
9	Івано-Франківськ	учасники	133	118	341	10	210	125	937
		заклади освіти	14	14	19	1	14	22	84
		олімпійці	1	1	2	1	1	1	7
10	Київ місто	учасники	127	93	674	39	840	25	1798
		заклади освіти	3	8	1	1	32	1	46
		олімпійці	3	6	0	1	12	0	22
11	Київ область	учасники	32	55	26	42	312	125	592
		заклади освіти	0	2	0	0	1	12	15
		олімпійці	0	1	0	0	0	0	1
12	Кропивницький	учасники	73	335	515	36	720	207	1886
		заклади освіти	5	6	13	1	7	1	33
		олімпійці	0	4	1	0	1	0	6
13	Луганськ	учасники	239	90	615	48	593	77	1662
		заклади освіти	4	1	17	1	6	1	30
		олімпійці	1	1	2	0	1	0	5
14	Львів	учасники	77	128	563	33	171	66	1038
		заклади освіти	1	1	7	1	1	1	12
		олімпійці	1	4	3	0	2	1	11
15	Миколаїв	учасники	69	279	842	117	285	25	1617
		заклади освіти	2	1	8	2	18	0	31
		олімпійці	0	0	2	1	1	0	4
16	Одеса	учасники	134	295	455	80	350	25	1339
		заклади освіти	23	7	30	6	10	15	91

Продовження таблиці 4.11.

		олімпійці	1	0	0	1	0	1	3
17	Полтава	учасники	779	132	1690	54	835	201	3691
		заклади освіти	2	1	11	1	7	5	27
		олімпійці	0	0	1	0	0	1	2
18	Рівне	учасники	482	256	1011	55	165	117	2086
		заклади освіти	2	3	3	5	1	1	15
		олімпійці	0	1	1	1	1	0	4
19	Суми	учасники	155	450	1779	44	688	111	3227
		заклади освіти	7	4	21	1	1	1	35
		олімпійці	1	2	2	0	0	0	5
20	Тернопіль	учасники	37	162	40	37	171	75	522
		заклади освіти	1	1	3	1	9	1	16
		олімпійці	0	1	0	0	0	0	1
21	Харків	учасники	225	1426	1210	36	564	363	3824
		заклади освіти	4	3	37	1	12	1	58
		олімпійці	1	4	0	0	2	0	7
22	Херсон	учасники	66	832	1184	71	1013	14	3180
		заклади освіти	2	3	22	1	22	1	51
		олімпійці	2	0	2	0	1	0	5
23	Хмельницький	учасники	49	1078	1265	20	873	91	3376
		заклади освіти	1	16	28	1	33	1	80
		олімпійці	0	0	1	0	0	0	1
24	Черкаси	учасники	75	173	453	29	229	76	1035
		заклади освіти	2	2	5	1	28	1	39
		олімпійці	0	2	0	0	1	0	3
25	Чернівці	учасники	274	412	60	55	685	95	1581
		заклади освіти	2	5	3	1	22	21	52
		олімпійці	1	0	1	0	1	1	4
26	Чернігів	учасники	588	575	1128	124	408	100	2923
		заклади освіти	10	62	43	3	14	4	136
		олімпійці	0	4	1	0	2	2	9
27	НОК України	учасники		305		18			323
		заклади освіти		38		1			39
		олімпійці		3		2			5
ВСЬОГО		учасники	4542	9009	19107	1796	11992	3950	50396
		заклади освіти	123	207	332	56	297	135	1150
		олімпійці	17	50	31	12	33	18	161

Примітка: I – модуль «Ментальне тренування», II – модуль «Олімпійський чат», III – модуль «Здоровий спосіб життя», IV – модуль «Основи бізнесу та кар'єри», V – модуль «Загальнолюдські та олімпійські цінності», VI – модуль «Волонтерський рух».

За період впровадження проєкту впродовж 2016 – 2018 років було проведено понад 280 заходів за участі понад 60 000 учасників, які представляють 1 482 навчальних закладів на території всієї країни. Також слід відзначити, що учасниками заходів інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab стали 342 олімпійців (рис. 4.2).

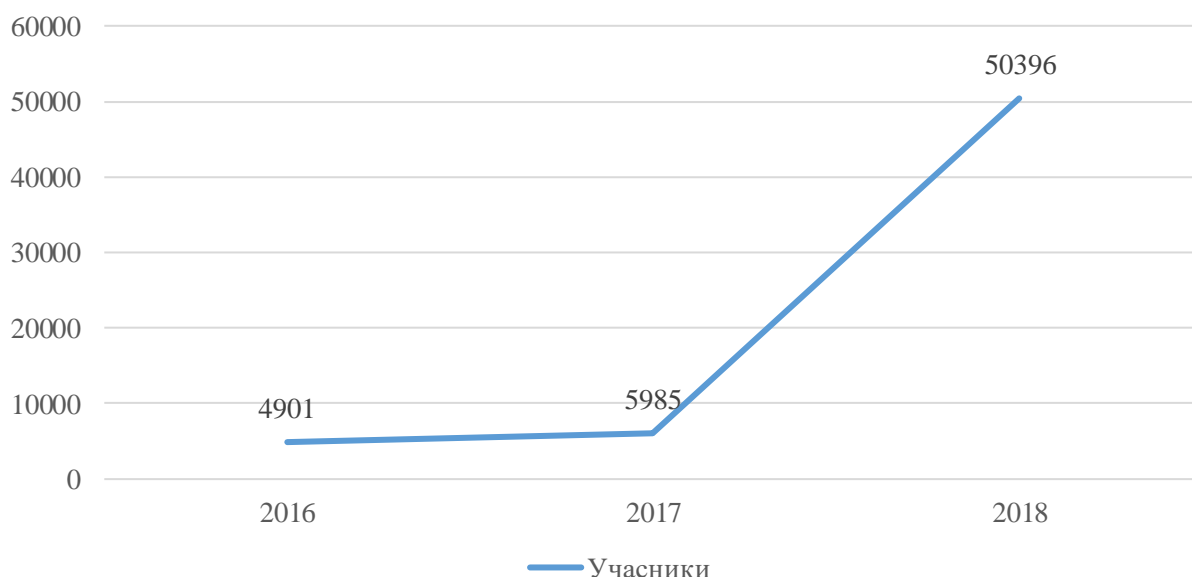


Рис. 4.2 Динаміка кількості учасників проєкту #OlympicLab у період 2016-2018 рр.

За період реалізації проєкту з 2016 року по 2018 рік кількість учасників зросла більш ніж у 10 разів, що свідчить про відповідність структури і змісту проєкту потребам цільової аудиторії, його популярність та перспективність (табл. 4.12) [79, 80, 81].

Варто відмітити, що у 2018 році у модуль «Здоровий спосіб життя» окрім минулорічного наповнення (ознайомлення з видами спорту), було поєднано з модулем «Eat smart» (їж розумно), що надолало можливість оновити контент та включити модуль «Основи бізнесу та кар'єри».

Також модуль присвячений «Історії олімпійського руху» розширений, завдяки включення матеріалів щодо олімпійських та загальнолюдських

цінностей. У зв'язку із зміною наповнення також була зміна назви модулю на «Загальнолюдські та олімпійські цінності».

Важливо, що у 2018 році кожне регіональне відділення НОК України провели всі 6 модулів #OlympicLab. Це було однією з вимог спонсорів проєкту «Coca-Cola Fondation».

Таблиця 4.12

**Динаміка кількісних показників впровадження учасників проєкту
#OlympicLab у період 2016-2018 рр.**

Показник	Роки		
	2016	2017	2018
Кількість учасників	4901	5985	50386
Кількість закладів освіти/організацій/установ	78	263	1150
Кількість олімпійців	95	92	161
Кількість заходів #OlympicLab	47	41	193

4.2. Ефективність впровадження інноваційної форми олімпійської освіти - #OlympicLab

З метою оцінки результатів впровадження інноваційної форми олімпійської освіти – проєкту #OlympicLab було проведено онлайн опитування представників 26 регіональних відділень НОК України (Вінницьке, Волинське, м. Горішні Плавні, Дніпропетровське, Донецьке, Житомирське, Закарпатське, Запорізьке, Івано-Франківське, м.Київ, Київської області, Кропивницьке, Луганське, Львівське, Миколаївське, Одеське,

Полтавське, Рівненське, Сумське, Тернопільське, Харківське, Херсонське, Хмельницьке, Черкаське, Чернівецьке, Чернігівське), які надали згоду щодо участі в дослідженні (Додаток Г).

Опитування складалося з питань щодо оцінювання ефективності впровадження проєкту загалом та ефективності впровадження його окремих модулів. Метою опитування також було виявлення ефективності вирішення завдань проєкту та оцінка характерних рис інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab.

Так, загальна оцінка ефективності впровадження проєкту на думку представників регіональних відділень НОК України складає 8,9 балів (при максимальній оцінці 10) (табл. 4.13). Зокрема слід зазначити, що половина регіональних відділень оцінили ефективність проєкту на 10 балів. Відповідно до коефіцієнту варіації зазначений показник відповідає 12%, що свідчить про середню однорідність відповідей респондентів [80].

Найефективнішими модулями відповідно до результатів опитування стали модуль «Чат з чемпіонами та лідерські навички» та модуль «Загальнолюдські та олімпійські цінності» із оцінкою 9,19 балів. Найнижчу оцінку – 8,19 балів – отримав модуль «Основи бізнесу та кар'єри». Узагальнюючи результати опитування щодо ефективності окремих модулів проєкту #OlympicLab встановлено, що при певній відмінності в оцінках з боку різних регіональних відділень, виявлено незначне їх коливання (табл. 4.13).

Таблиця 4.13

Оцінка ефективності проєкту #OlympicLab та його модулів

Відділення НОК України	Загальна оцінка проєкту #OlympicLab	Модулі					
		«Здоровий спосіб життя»	«Загальнолюдські та олімпійські цінності»	«Ментальне тренування»	«Чат з чемпіонами та лідерські навички»	«Основи бізнесу та кар'єри»	«Волонтерство»
Вінницьке	10	10	10	10	10	10	10

Продовження таблиці 4.12.

Волинське	10	9	9	8	9	8	9
м. Горішні Плавні	10	10	10	10	10	10	10
Дніпропетровське	10	9	7	7	9	8	6
Донецьке	10	8	9	8	9	8	8
Житомирське	10	10	10	10	10	10	10
Закарпатське	10	9	9	8	8	8	8
Запорізьке	10	10	10	10	10	10	10
Івано-Франківське	10	7	7	7	8	9	8
м. Київ	10	10	10	10	10	10	10
Київська область	10	10	10	10	10	10	10
Кропивницьке	10	8	10	9	7	5	7
Луганське	9	10	10	8	10	8	8
Львівське	9	10	9	9	10	9	9
Миколаївське	8	10	10	10	10	9	10
Одеське	8	7	6	6	6	6	6
Полтавське	10	10	10	10	10	8	7
Рівненське	8	8	8	9	9	6	7
Сумське	8	10	10	10	10	10	10
Тернопільське	8	7	7	7	8	6	8
Харківське	8	10	10	9	10	8	10
Херсонське	7	8	10	6	10	5	8
Хмельницьке	8	9	9	9	9	9	9
Черкаське	8	10	10	10	10	10	8
Чернівецьке	7	7	9	8	7	9	8
Чернігівське	6	10	10	6	10	4	5
Середня оцінка, $\bar{x} \pm S$	8,92 $\pm 1,09$	9,04 $\pm 1,00$	9,19 $\pm 0,93$	8,62 $\pm 1,21$	9,19 $\pm 0,93$	8,19 $\pm 1,42$	8,42 $\pm 1,22$

З метою визначення однорідності відповідей експертів ми використовували коефіцієнт варіації, який відображає ступінь розкиданості значень незалежно від їх масштабу і одиниць виміру. Коефіцієнт варіації вимірюється у відсотках і вважається, якщо коефіцієнт варіації не перевищує 10%, то вибірку можна вважати однорідною, при значеннях 11 – 20% вибірка має середню однорідності та при значеннях більше 21% вибірка вважається неоднорідною.

Аналіз відповідей респондентів за коефіцієнтом варіації дозволив розділити їх на 2 групи (табл. 4.14).

Таблиця 4.14

**Групування показників ефективності проєкту залежно від
однорідності відповідей респондентів**

Група	Показник
Коефіцієнт варіації до 10% (вибірку можна вважати однорідною)	Ефективність проведення модулю «Загальнолюдські та олімпійські цінності»
	Ефективність проведення модулю «Чат з чемпіонами та лідерські навички»
	Спрямованість проєкту #OlympicLab на поширення інформації про досягнення українських спортсменів-олімпійців, на спілкування з олімпійцями
	Спрямованість проєкту #OlympicLab на формування системи знань про олімпійський рух
	Спрямованість проєкту #OlympicLab на ознайомлення з олімпійськими та загальнолюдськими цінностями
	Спрямованість проєкту #OlympicLab на виховання молоді на олімпійських цінностях
Коефіцієнт варіації від 11% до 20% (вибірка має середню однорідності)	Ефективність проведення заходів #OlympicLab
	Ефективність проведення модулю «Здоровий спосіб життя»
	Ефективність проведення модулю «Ментальне тренування»
	Ефективність проведення модулю «Основи бізнесу та кар'єри»
	Ефективність проведення модулю «Волонтерство»
	Спрямованість проєкту #OlympicLab на поширення ідей олімпізму
	Спрямованість проєкту #OlympicLab на залучення до занять спортом
	Спрямованість проєкту #OlympicLab на оновлення форм олімпійської освіти
	Значущість різноманітності контенту як характерної риси проєкту #OlympicLab
	Значущість наявності змістового наповнення проєкту #OlympicLab
	Рівень зручності користування розробленим контентом для кожного модуля #OlympicLab
	Значущість можливості адаптації проєкту до різної аудиторії та місця проведення проєкту #OlympicLab
Значущість інноваційності модулів #OlympicLab	

Відповідно до результатів коефіцієнту варіації у першу групу увійшли відповіді респондентів, які мають коефіцієнт варіації до 10%, що дає підґрунтя вважати, що відповіді першої групи мають повну однорідність. Зокрема до другої групи увійшли відповіді респондентів, по яким коефіцієнт варіації склав від 11% до 20%, що означає середню однорідність відповідей на питання цієї групи. Зокрема слід зазначити, найвищим показником коефіцієнту варіації є 17% (у двох випадках), що свідчить про високий рівень середньої однорідності відповідей.

Найбільш ефективним завданням, що вирішується в межах проєкту, регіональними відділеннями НОК України визначено спрямованість на ознайомлення з олімпійськими та загальнолюдськими цінностями, яке за результатами опитування отримало оцінку 9,35 бали. Загалом, слід відмітити невелику розбіжність в оцінюванні ефективності вирішення завдань проєкту – в середньому від 8,73 до 9,35 бали (рис.4.3).

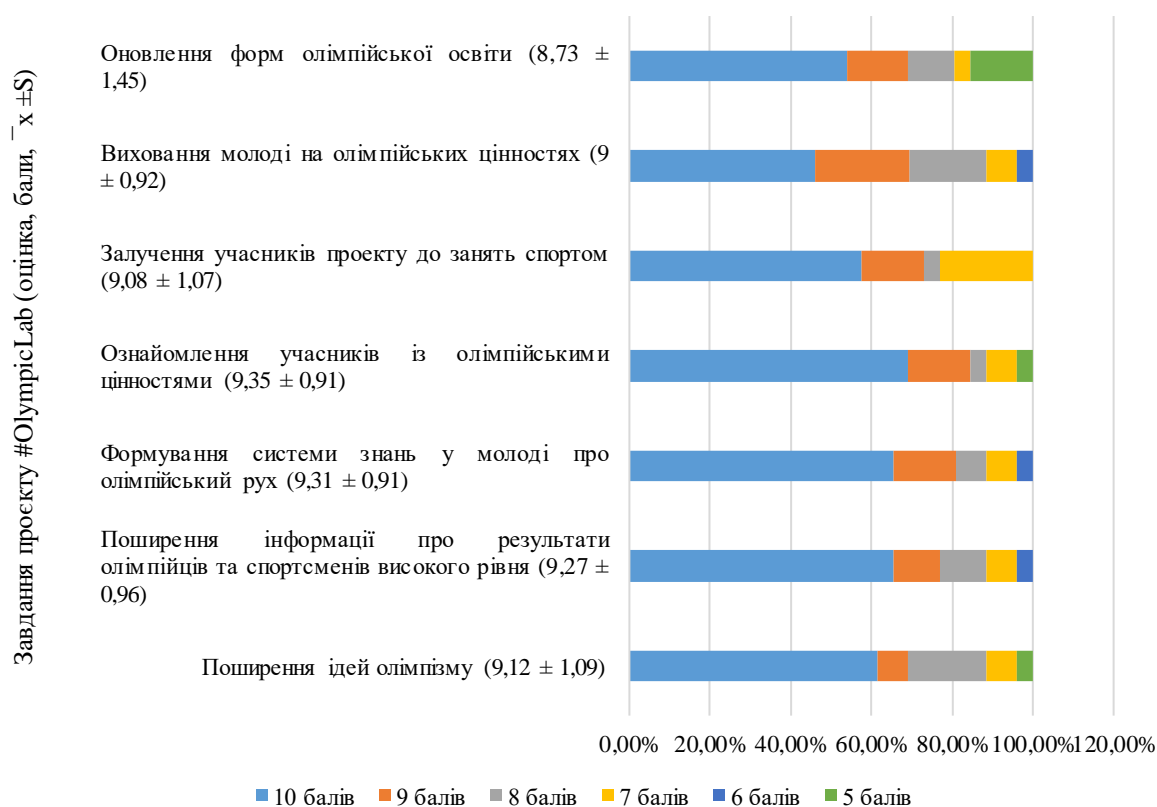


Рис. 4.3 Оцінювання ефективності завдань проєкту #OlympicLab

Також в межах опитування було проведено оцінювання характерних рис проєкту #OlympicLab. Так, найважливішою з них, на думку представників регіональних відділень НОК України, є інноваційність модулів проєкту. Такі характерні риси як «різноманітність контенту» та «змістове наповнення проєкту» отримали середній бал $8,81 \pm 1,07$. В свою чергу, «зручність користування контентом» оцінено у $8,77 \pm 1,3$ бала, а «можливість адаптації проведення проєкту у різних аудиторіях або містах» – у $8,62 \pm 1,21$ бала (рис. 4.4).

Отримані в процесі опитування результати доводять високу ефективність проєкту #OlympicLab, що підтверджено як високими абсолютними балами, так і незначним розкидом результатів оцінювання (середнє відхилення $< 1,4$). Зокрема найвища узгодженість (середнє відхилення становить $0,91$) була у відповідях відділень щодо оцінювання ефективності модуля «Ознайомлення з олімпійськими та загальнолюдськими цінностями», який отримав і найвищу оцінку – $9,35$ бала.

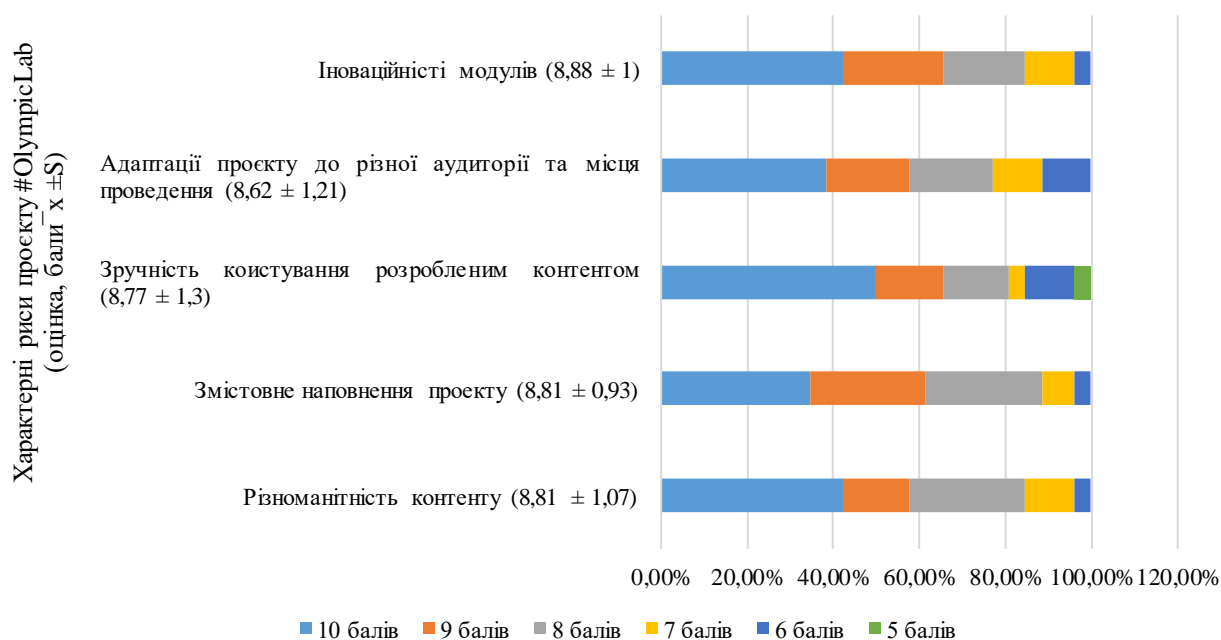


Рис. 4.4 Оцінювання характерних рис проєкту #OlympicLab»

Узагальнена думка представників регіональних відділень НОК України свідчить про відповідність проєкту #OlympicLab потребам практики та вимогам часу. Впровадження інноваційних модулів проєкту #OlympicLab допомагає у поширенні олімпійської освіти та на високому рівні вирішує її основні завдання.

Слід підкреслити, що перед початком опитування представників регіональних відділень НОК України скеровували на оцінювання власне структури та контенту проєкту #OlympicLab, а не оцінювання регіональних особливостей впровадження та успішності проєкту в регіоні. Таким чином, отримані в результаті опитування показники ефективності інноваційного проєкту олімпійської освіти #OlympicLab є безпосередньо оцінками проєкту, а не самооцінкою регіональних відділень власних зусиль з впровадження проєкту в цілому чи його окремих модулів. При цьому представниками 5 регіональних відділень НОК України (Вінницької, Житомирської та Київської областей, а також відділення міста Києва та м. Горішні Плавні) усі показники ефективності проєкту #OlympicLab оцінено на найвищий бал – 10,00. Представники 9 регіональних відділень НОК України оцінили ефективність та переваги проєкту, вирішення ним завдань олімпійської освіти в межах від 9,00 до 9,95 бала. Нижчу оцінку – 6,16 бала – проєкт #OlympicLab отримав з боку представників Одеського регіонального відділення НОК України, яку обґрунтовано недостатньою тривалістю та необхідністю напрацювання більшого досвіду у впровадженні окремих змістових модулів проєкту.

Перспективами вдосконалення проєкту олімпійської освіти #OlympicLab за результатами опитування можна вважати:

- Включення проєкту у факультативний розклад занять закладів освіти різного рівня
- Розробка методичних рекомендацій (друковане видання) із деталізованим описом основних завдань та змісту кожного модулю проєкту

- Розробка модуля про надання першої медичної допомоги
- Зменшення кількості модулів до 4

Аналізуючи отримані дані можна зробити висновок, що проєкт є успішним, вирішує основні завдання щодо промоції олімпійського руху та олімпійської освіти, а також має інноваційний контент модулів, які відрізняють #OlympicLab від інших аналогічних проєктів.

4.3. Експертне оцінювання інноваційної форми олімпійської освіти - #OlympicLab.

В процесі дослідження проводилося експертне оцінювання інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab. До експертизи проєкту були залучені провідні фахівці галузі олімпійської освіти національного та міжнародного рівнів, які представляли усі її ієрархічні рівні – від регіонального відділення Олімпійської академії України до Комісії з олімпійської освіти МОК [80].

Таким чином в експертну групу було включено 5 провідних фахівців сфери олімпійської освіти в світі та в Україні: Беррі Майстер – Голова Комісії з олімпійської освіти МОК, Костас Георгіадіс – декан Міжнародної олімпійської академії, Валентина Єрмолова – директор Олімпійської академії України, Лідія Радченко – член вченої ради міжнародного центру олімпійських досліджень та олімпійської освіти та Оксана Вацеба – голова регіонального відділення Олімпійської академії у Львівській області.

Для ознайомлення з проєктом усім експертам була надана довідка про проєкт та результати його впровадження (Додаток Д). Експертне опитування передбачало відповіді кожного експерта на 14 питань про проєкт. Опитування містило 12 питань, в яких необхідно було оцінити певний показник в балах від 1 до 10 та 2 відкритих питання.

На думку 4 експертів інноваційність проєкту #OlympicLab складає 10,0 балів (при максимальній оцінці 10) і лише 1 експерт оцінив інноваційність

проєкту в 9 балів. Таким чином середня оцінка цього показника складає $9,8 \pm 0,4$ балів (табл. 4.15).

Таблиця 4.15

Результати експертного оцінювання проєкту #OlympicLab (бали)

№	Показник	Костас Георгіадіс	Беррі Майстер	Валентина Єрмолова	Лідія Радченко	Оксана Вацеба	Середня оцінка, бал $\bar{x} \pm S$
1	Інноваційність #OlympicLab	9,0	10,0	10,0	10,0	10,0	$9,8 \pm 0,4$
2	Перспективність #OlympicLab	9,0	9,0	10,0	9,0	10,0	$9,4 \pm 0,4$
3	Змістовість #OlympicLab	9,0	10	9,0	9,0	10,0	$9,4 \pm 0,4$
4	Значущість модулю «Загальнолюдські та олімпійські цінності»	9,0	10,0	10,0	10,0	10,0	$9,8 \pm 0,4$
5	Значущість модулю «Чат з чемпіонами та лідерські навички»	9,0	8,0	9,0	10,0	10,0	$9,2 \pm 0,7$
6	Значущість модулю «Здоровий спосіб життя»	9,0	8,0	10,0	10,0	10,0	$9,4 \pm 0,7$
7	Значущість модулю «Волонтерство»	9,0	7,0	9,0	10,0	10,0	$9,0 \pm 1,0$
8	Значущість модулю «Базові бізнес навички та кар'єра»	8,0	8,0	9,0	9,0	10,0	$8,8 \pm 0,7$
9	Значущість модулю «Ментальне тренування»	9,0	8,0	10,0	9,0	10,0	$9,2 \pm 0,7$
10	Кількість модулів	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
11	Спрямованість модулів	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
12	Якість контенту	9,0	10,0	9,0	10,0	10,0	$9,6 \pm 0,4$

У свою чергу, середня оцінка перспективності реалізації проєкту у майбутньому та змістовість проєкту експерти в середньому оцінили у $9,4 \pm 0,4$ бала [80].

Щодо визначення ефективності модулів, експерти оцінили як найефективніший модуль «Загальнолюдські та олімпійські цінності» - $9,8 \pm 0,4$ бала. Модуль «Здоровий спосіб життя» отримав $9,4 \pm 0,7$ бала. Оцінку $9,2 \pm 0,7$ бала отримали модулі «Ментальне тренування» та «Чат з чемпіонами та лідерські навички».

Разом з тим, слід зазначити, що при опитуванні регіональних відділень НОК України модуль «Чат з чемпіонами та лідерські навички» отримав найвищу оцінку за показником «Ефективність впровадження».

Модуль «Волонтерство» отримав середню оцінку $9,0 \pm 1,0$ балів, а модуль «Базові бізнес навички та кар'єра» експерти оцінили у $8,8 \pm 0,7$ бала.

Зокрема для визначення однорідності відповідей експертів було прораховано коефіцієнт варіації (табл. 4.16)

Таблиця 4.16

Коефіцієнт варіації відповідей експертів

№	Показник	Коефіцієнт варіації (%)
1	Інноваційність проекту #OlympicLab	4
2	Перспективність проекту #OlympicLab	5
3	Змістовість проекту #OlympicLa	5
4	Значущість модулю «Загальнолюдські та олімпійські цінності»	4
5	Значущість модулю «Чат з чемпіонами та лідерські навички»	7
6	Значущість модулю «Здоровий спосіб життя»	8
7	Значущість модулю «Волонтерство»	11
8	Значущість модулю «Базові бізнес навички та кар'єра»	8
9	Значущість модулю «Ментальне тренування»	7
10	Кількість модулів	0
11	Спрямованість модулів	0
12	Якість контенту	5

Результати коефіцієнту варіації відповідей експертів свідчать про високий рівень їх однорідності.

Інформативним є співставлення результатів експертного опитування із результатами анкетування представників регіональних відділень НОК України, які впроваджують проєкт на місцях (рис. 4.5) [84].

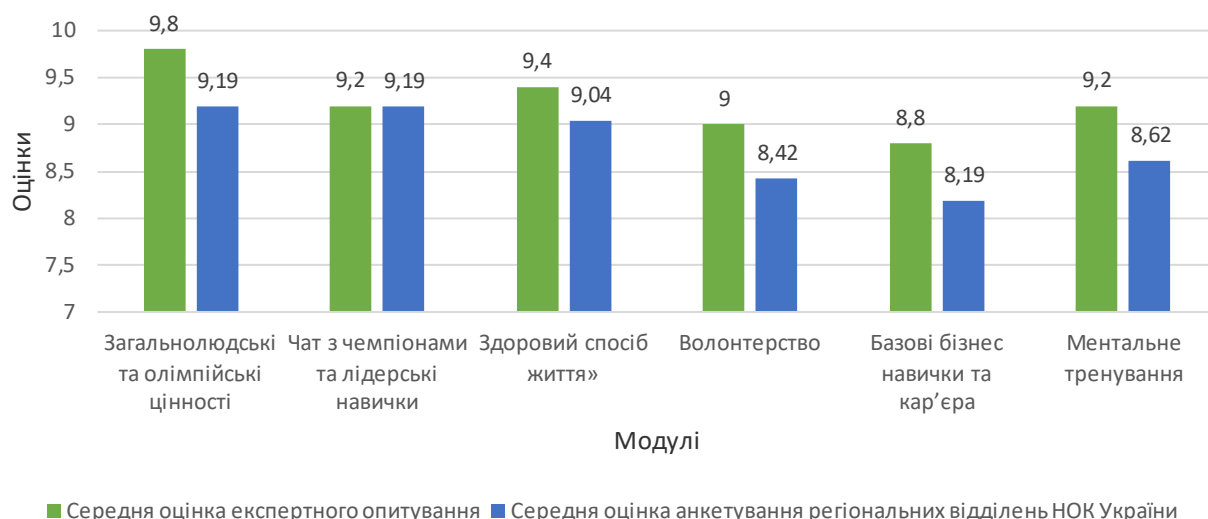


Рис. 4.5. Оцінювання ефективності модулів проєкту #OlympicLab експертами та представниками регіональних відділень.

Загальний рівень оцінок представників регіональних відділень нижче ніж у експертів, що скоріше за все пов'язано з відмінностями впровадження проєкту, обумовленими особливостями тих чи інших регіонів України.

При опитуванні представників регіональних відділень НОК України найвищу оцінку отримали модулі «Чат з чемпіонами та лідерські навички» та «Загальнолюдські та олімпійські цінності». Найвищу оцінку експертів також отримав модуль «Загальнолюдські та олімпійські цінності», проте модуль «Чат з чемпіонами та лідерські навички» за думкою експертів посів 3 місце.

Другий за результатами оцінювання, як на думку представників регіональних відділень НОК України, так і на думку експертів, модуль «Здоровий спосіб життя», що пов'язано із підвищенням в наш час цікавості суспільства до здорового способу життя.

Думка експертів була узгодженою щодо останнього місця модулю «Базові бізнес навички та кар'єра». Модулі «Волонтерство» та «Ментальне

тренування» за середнім балом також посіли однакові місця, що свідчить про узгодженість думок експертів.

Також відзначимо, що експерти оцінили у 10 балів з 10 можливих кількість модулів та їх спрямованість. Загальний контент проєкту оцінено у $9,6 \pm 0,4$ бала, що свідчить про загальну високу оцінку проєкту.

Також експерти отримали 2 відкритих питання щодо зауважень до проєкту та пропозицій щодо його вдосконалення. До зауважень двоє з п'яти експертів віднесли:

- Відсутність змістового наповнення модулів відповідно до вікових особливостей учасників проєкту;
- Відсутність модулю, що інформував би про поєднання спорту з культурою;
- На сьогодні проєкт змістовий, ґрунтовний, своєчасний, проте через кілька років вимагатиме доповнення (нові приклади, доповнення матеріалу тощо) у зв'язку з об'єктивними змінами, що відбуваються у суспільстві. Тобто перспективний проєкт, за умови постійного змістового наповнення та доповнення.

Щодо пропозицій з вдосконалення проєкту експерти рекомендували:

- Створити зворотній зв'язок з учасниками для врахування їх побажань щодо покращення;
- Розробити змістове наповнення модулів відповідно до вікових особливостей учасників проєкту;
- Розробити окремі методичні рекомендації для осіб, що мають реалізувати проєкт;
- Доповнити проєкт модулем, який би ніс інформацію про єдність спорту з культурою;
- Особливу увагу приділити роботі з тими, хто реалізує / проводить заняття за освітніми модулями;

- До початку заходу окреслити з організаторами/ педагогами/ тренерами/ лекторами» (в т.ч. і спортсменами) загальну концепцію заходу;
- Додати модуль тематики мистецького характеру й залучити провідних українських митців (співаків, танцюристів, театральних артистів, малярів, письменників, музейників, скульпторів, архітекторів, кіносценаристів, працівників цирку, диригентів, хореографів, декораторів, фотографів духовних і релігійних діячів тощо).

Висновки до Розділу 4.

Інноваційний проєкт олімпійської освіти #OlympicLab розроблено відповідно до сучасних вимог – за структурою, змістом та механізмом впровадження він відповідає потребам практики та актуальним суспільним викликам. Модулі проєкту розкривають взаємозв'язок спорту з важливими аспектами життя суспільства, відображають єдність ціннісних орієнтацій, демонструють універсальність спорту як засобу виховання дітей та молоді. Змістово в проєкті представлено такі соціальні тренди як здоровий спосіб життя, ментальне здоров'я, лідерство, волонтерство, гуманістичні та демократичні цінності. Перевагами проєкту є також його орієнтація на учнівську молодь, відповідність сучасним освітнім тенденціям в Україні, що зумовлює його перспективність. Реалізація проєкту відбувалася вісьма етапами: порівняльний аналіз, структуризація проєкту, наповнення контенту, інформування, пілотне впровадження, планування, впровадження, корекція та вдосконалення. Проєкт #OlympicLab містить 6 змістових модулів: «Ментальне тренування», «Здоровий спосіб життя», «Загальнолюдські та олімпійські цінності», «Чат з чемпіонами та лідерські якості», «Волонтерство», «Основи бізнесу та кар'єри». Реалізацію проєкту #OlympicLab спрямовано на розв'язання таких загальних завдань: поширення ідей олімпізму, поширення інформації про досягнення українських спортсменів-олімпійців, спілкування з

олімпійцями, формування системи знань про олімпійський рух, ознайомлення з олімпійськими та загальнолюдськими цінностями, залучення до занять спортом, виховання молоді на олімпійських цінностях, оновлення форм олімпійської освіти.

Інноваційна форма олімпійської освіти #OlympicLab має такі характерні риси: різноманітність контенту, наявність змістового наповнення проєкту, зручність користування розробленим для кожного модуля контентом, можливість адаптації проєкту до різної аудиторії та місця проведення проєкту, інноваційність модулів проєкту.

За період впровадження проєкту #OlympicLab (2016 - 2018 рр.) кількість його учасників зростає більш ніж в 10 разів, а кількість організацій та установ, залучених до проведення – понад як у 20 разів.

З метою оцінки результатів впровадження інноваційної форми олімпійської освіти проєкту #OlympicLab було проведено онлайн опитування представників 26 регіональних відділень НОК України. Відповіді респондентів мали високий та середній рівень однорідності. Загальна оцінка ефективності впровадження проєкту на думку представників регіональних відділень НОК України складає 8,9 балів (при максимальній оцінці 10). Найвищу середню оцінку 9,19 балів отримали модулі «Чат з чемпіонами та лідерські навички» та «Загальнолюдські та олімпійські цінності». Найбільш ефективним завданням, що вирішується в межах проєкту, регіональними відділеннями НОК України визначено спрямованість на ознайомлення з олімпійськими та загальнолюдськими цінностями, яке за результатами опитування отримало оцінку 9,35 бали. Найважливішою характерною рисою проєкту #OlympicLab, на думку представників регіональних відділень НОК України, є інноваційність модулів проєкту (середня оцінка $8,88 \pm 1,0$). Узагальнена думка представників регіональних відділень НОК України свідчить про відповідність проєкту #OlympicLab потребам практики та вимогам часу. Впровадження інноваційних модулів проєкту #OlympicLab

допомагає у поширенні олімпійської освіти та на високому рівні вирішує її основні завдання.

Високу оцінку проєкт #OlympicLab отримав і в результаті експертного оцінювання, до якого було залучено провідних фахівців галузі олімпійської освіти в Україні та в світі. Оцінки експертів за різними показниками коливалися в діапазоні від 8,8 до 10,0 бала. Сформульовані експертами та представниками регіональних відділень НОК України пропозиції можуть бути покладені в основу вдосконалення проєкту в майбутньому.

Основні положення, викладені у четвертому розділі дисертаційного дослідження, представлено у наукових працях:

1. Передерій В. Маппінг проєктів Олімпійської освіти /Віра Передерій// Український журнал медицини, біології та спорту, - Миколаїв, - 2019, том4 №1 (17), - С.307 – 311

2. Передерій В. Експертний аналіз інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab /Віра Передерій, Юрій Бріскін// Український журнал медицини, біології та спорту, - Миколаїв, - 2019, том4 №4 (20), - С.307 – 311

3. Передерій В. #OlympicLab результати та перспективи /Віра Передерій// Наука в олімпійском спортe, - К. №4, 2018, - С. 28 - 31

4. Передерій В. Впровадження інноваційних форм олімпійської освіти /Віра Передерій, Юрій Бріскін// Теорія і методика фізичного виховання і спорту, - К., - №4, 2018, - С. 91 - 95

5. Передерій В. Перспективи впровадження інноваційної форми олімпійської освіти в Україні / Віра Передерій // тези XII Міжнародної конференції молодих вчених «Молодь та олімпійський рух» 2019, - К., - С.66

РОЗДІЛ 5. АНАЛІЗ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Велика кількість вітчизняних та закордонних літературних джерел вказує на те, що феноменом теперішнього часу є популярність спорту в суспільстві та глобальність олімпійського руху [90]. Виражена гуманістична орієнтація суспільних цінностей починаючи з другої половини ХХ століття [55], зумовили потужний та масштабний розвиток міжнародної системи олімпійської освіти, витoki якої пов'язуються із діяльністю П'єра де Кубертена, філософією олімпізму та відродженням олімпійських ігор сучасності наприкінці ХІХ століття.

Відроджуючи олімпійські ігри П'єр де Кубертен мав на меті реформування системи освіти в цілому. Особливе значення він приділяв поширенню цінностей спорту не тільки для фізичної підготовленості та здоров'я, а також для вдосконалення інтелектуальних, моральних, естетичних та інших здібностей особистості. Аналіз праць фундатора олімпійських ігор сучасності та окремих публікацій сучасних науковців [14, 60, 111, 153, 154, 175] нашо вхує на припущення про те, що ідея реформування освіти передувала ідеї проведення олімпійських змагань. Змагання розглядалися як засіб розв'язання глобальної мети – реформування суспільства, поширення демократичних цінностей, забезпечення «миру між націями», виховання гармонійної особистості.

Термін «олімпійська освіта» запроваджений Мюллером, з'являється в науковому обігу в середині минулого століття [111]. Важливим результатом проведеного в процесі дисертаційного дослідження аналізу є співставлення поглядів науковців щодо тлумачення самого поняття «олімпійська освіта», поєднання в його трактуванні філософського та педагогічного аспектів. Так, у наукових працях В.М. Єрмолової [42], Є.В. Тимо [115] олімпійська освіта

тракується, перш за все, як педагогічний процес. Її основним завданням є виховання гармонійно-розвиненої особистості. В інших дослідженнях [108] олімпійська освіта подається як частина олімпійського руху, соціальне явище. Її метою є поширення філософії олімпізму, популяризація олімпійських цінностей та олімпійського руху загалом. В даному дисертаційному дослідженні ми дотримуємося дуального тлумачення поняття «олімпійська освіта», що поєднує як ідеологічний так і освітній компоненти, що підтверджує погляди В.М. Платонова, М.М. Булатової [17], у фундаментальних дослідженнях яких олімпійська освіта визначається «...як невід'ємна частина олімпійського руху у світі, метою якої є залучення дітей і молоді до ідеалів і цінностей олімпізму, які орієнтовані на загальнолюдські, гуманістичні, морально-етичні цінності, пов'язані зі спортом...».

Ретроспективний аналіз розвитку олімпійської освіти дозволив встановити, що її стрімкий розвиток в світі відзначається в 80-х роках минулого століття, що співпадає з етапом реформування олімпійського руху з приходом на пост президента МОК Хуана Антоніо Самаранча.

Разом з тим, проведений нами аналіз діяльності значної кількості Національних олімпійських академій, аналіз форм олімпійської освіти, що реалізуються в різних країнах світу («Альтернативна школа» (Болгарія), Олімпійський урок (Україна, Білоруська Республіка, Російська Федерація), Олімпійська майстерня (Франція) тощо) показав їх стереотипний характер, тиражування ідей та формату проведення, використання як основи контенту заходів олімпійської освіти загальної інформації про олімпійський рух, його історію, принципи, олімпійські ігри тощо. При усій важливості для реалізації завдань олімпійської освіти поширення такої інформації, в сучасному світі її орієнтація та подача мають змінюватися. Це узгоджується із думкою М.М.Булатової про те, що «...більшість ініціатив і освітніх ресурсів, що реалізуються в системі сучасної олімпійської освіти, орієнтовані лише на отримання загальних уявлень про Олімпійські ігри і олімпійський рух і на

активну пропаганду ідеалів і цінностей олімпізму, філософії олімпізму, що протягом вже кількох десятиліть характерно для політики МОК і МОА в цій царині. Історично сформована концепція олімпійської освіти, характерна для більшості країн, відстає від вимог сучасності, відрізняється слабким соціокультурним змістом та обмеженою критичністю...» [17, 170].

Нашими дослідженнями підтверджується наукове положення, висвітлене в працях М.М.Булатової [15, 18, 19, 20] щодо необхідності переходу від традиційних підходів, пов'язаних з ідеалізацією олімпійського руху та цінностей олімпізму, до стратегічних та практично значущих в освітньому та культурному відношенні ініціатив і проєктів, що відображають реальні потреби і інтереси людей.

Основними тенденціями розвитку олімпійської освіти на теперішньому етапі є: зростання кількісних показників розвитку олімпійської освіти; діджиталізація форм олімпійської освіти; підвищення якісних вимог до форм олімпійської освіти; розширення пріоритетів олімпійської освіти від пропаганди ідеалів та принципів олімпізму до спектру питань щодо олімпійського руху та сучасних проблем суспільства – екологічних, гендерних, економічних тощо; інтеграція керівних структур олімпійського руху з метою реалізації програм олімпійської освіти.

Встановлені тенденції розвитку олімпійської освіти є відзеркаленням загальних тенденцій розвитку олімпійського руху, що висвітлено у працях С.Н. Бубки [11, 12], В.М. Платонова [87, 90].

Аналіз організаційної структури системи олімпійської освіти на міжнародному рівні дозволив визначити ієрархію її керівних організацій. Так, вищими керівними організаціями є МОК та Міжнародна олімпійська академія (створена у 1961 році). Для координації їхньої співпраці і взаємодії Міжнародний олімпійський комітет у 1967 році створив комісію з Міжнародної олімпійської академії та олімпійської освіти. Сьогодні ця комісія реформована в Комісію МОК з олімпійської освіти та Комісію МОК з

культури та збереження олімпійської спадщини. Наступним – регіональним – рівнем організаційної структури системи олімпійської освіти є об'єднані організації: Асоціація Африканських НОА, Асоціація Європейських НОА, Асоціація паніберинканських НОА, Асоціація франкомовних НОА. На національному рівні розвиток олімпійської освіти здійснюється національними олімпійськими академіями. Також до системи олімпійської освіти належать Мережа Олімпійських музеїв, Центр олімпійських досліджень, Комітет П'єра де Кубертена. Окремо слід відзначити організації, що створюються для проведення глобальних олімпійських змагань (ОКОІ) і також, в межах своєї діяльності, вирішують завдання олімпійської освіти [58, 166].

Синтез наявних наукових знань та аналіз нормативних документів МОК дозволив виділити такі форми впровадження олімпійської освіти на міжнародному рівні як програми, активності, конкурси, науково-дослідна робота, видавництво літератури/журналів/плакатів тощо з проблематики олімпійської освіти та олімпійського руху, телевізійні програми, веб-сайти, тематичні ігри з олімпійської освіти, музеї або тематичні виставки.

Разом з тим, на теперішньому етапі розвитку олімпійської освіти виявлене протиріччя між великою кількістю напрацьованих різноманітних форм та сталими (часто консервативними) підходами до їх реалізації, що знижує інтерес цільової аудиторії заходів. Незважаючи на високий рівень теоретичного обґрунтування та практичного впровадження різноманітних форм олімпійської освіти, існує потреба їх оновлення враховуючи сучасні міжнародні тенденції у розвитку спорту як виду соціальної практики, олімпійського руху, сучасний стан розвитку суспільства

В процесі дисертаційного дослідження нами проведений детальний аналіз діяльності національних олімпійських академій різних країн світу. Результати цього аналізу підтверджують наукові положення, висвітлені в працях В.М. Єрмолової [37, 39, 41, 42], Л.О. Радченко [30, 95, 98], щодо

високого, порівняно з іншими країнами, рівня розвитку системи олімпійської освіти в Україні. Важливо, що впровадження олімпійської освіти відповідає Концепції реалізації державної політики у сфері реформування освіти «Нова українська школа», що зорієнтоване на цілісну всебічно розвинену особистість, здатну до критичного мислення, яка діє згідно з морально-етичними принципами. Мета, завдання, принципи та характерні риси запропонованої освітньої реформи «Нова українська школа» перегукуються із фундаментальними принципами та цінностями, які покладені в основу олімпійської освіти [75].

Нашими дослідженнями узагальнено інформацію щодо наявних в Україні форм олімпійської освіти, до яких належать олімпійський тиждень, олімпійське лелеченя, олімпійська книга, «Do like Olympians», конкурс на кращий малюнок / твір на олімпійську тему, олімпійська вікторина, зустрічі з чемпіонами та призерами, олімпійська перерва, олімпійський фестиваль, лист олімпійцям та Інтернет урок «Олімпійський міст», всеукраїнська мережа шкіл олімпійської освіти, музеї та виставки на олімпійську тематику, видавництво літератури, журналів, плакатів на олімпійську тематику, проведення наукових конференцій та лекцій на олімпійську тематику, науково-дослідна робота на олімпійську тематику [229].

На відміну від наявної в науковій та методичній літературі інформації, де переважно перелічуються чи описуються окремі форми олімпійської освіти [44, 123, 136, 140], в нашому дослідженні здійснено їх систематизацію із застосуванням мапінгу – сучасного підходу визначення відповідності даних між потенційно різними характеристиками одного об'єкта або різних об'єктів. При аналізі співставлено такі характеристики форм олімпійської освіти як вікові групи учасників проєктів, контент, формат проєктів, відповідальні організації та масштабність заходів. Проведена систематизація дозволяє виявити переваги та недоліки форм олімпійської освіти, що можна вважати підґрунтям вдосконалення системи олімпійської освіти в Україні.

Проведений аналіз існуючих в світі та в Україні форм олімпійської освіти, а також сучасних вимог до нових форм олімпійської освіти став основою для створення інноваційної форми олімпійської освіти під назвою - #OlympicLab. При розробці структури та змісту проєкту враховувалася необхідність відповідати сучасним вимогам реалізації форм олімпійської освіти, враховувалася потреба у зручності впровадження, необхідність у комплексному характері вирішення завдань олімпійської освіти. Проєкт #OlympicLab містить 6 змістових модулів, які відповідають сучасним суспільним викликам: «Ментальне тренування», «Здоровий спосіб життя», «Загальнолюдські та олімпійські цінності», «Чат з чемпіонами та лідерські якості», «Волонтерство», «Основи бізнесу та кар'єри». Кожен з модулів демонструє тісний взаємозв'язок спорту, олімпійської освіти та актуальними проблемами, з якими стикається молодь в повсякденному житті. Так, наявність модуля «Ментальне тренування» викликано надзвичайною актуальністю проблеми боротьби зі стресом у сучасному світі. Важливим трендом сучасної освіти є формування емоційно-сприятливого до дитини середовища, що забезпечує психічне здоров'я молоді («Mental Health»). Модуль надає учасникам інформацію про корисні методики, що напрацьовані у спорті, для боротьби зі стресом та покращення власного психологічного стану. Представлення проблематики модуля «Здоровий спосіб життя» обумовлено важливістю та актуальністю формування навичок здорового способу життя у сучасному суспільстві. Модуль спрямований на створення розуміння в учнівської молоді оптимальних режимів рухової активності, вивчення можливостей організму щодо перенесення фізичних навантажень та їх позитивний вплив на здоров'я людини, формування системи знань про раціональне харчування. Модуль надає можливість учасникам дізнатися про особливості здорового способу життя шляхом ознайомлення з тим чи іншим видом спорту. Модуль «Загальнолюдські та олімпійські цінності» відображає спільність сучасних соціальних трендів демократизації та гуманізації та

цінностей олімпійського спорту, що декларуються Олімпійською Хартією. Модуль надає можливість учасникам ознайомитись із історією олімпійського руху та інформацією щодо олімпізму, олімпійських цінностей (досконалість, повага та дружба) та олімпійської освіти. Модуль «Чат з чемпіонами та лідерські якості» надає можливість учасникам отримати мотивацію та перейняти досвід провідних спортсменів та тренерів, які діляться особистими секретами успіху та самовдосконалення, досягнення поставлених цілей, розповідають про особливості лідерства та використання навичок лідерства на практиці. Формування психології переможця, конкурентоспроможності як основи успіху - одне з пріоритетних завдань сучасної системи освіти. Важливо, що модуль популяризує досягнення видатних спортсменів України. Модуль «Волонтерство» включений в інноваційний проєкт олімпійської освіти #OlympicLab в зв'язку з тим, що волонтерський рух нині відіграє визначальну роль у розвитку спорту зокрема та суттєво впливає на процеси гуманізації суспільства в цілому. Волонтерство має статус соціально-культурного феномену, який характеризує цивілізоване суспільство. Нині волонтери, в тому числі і спортивні, є прикладом солідарності та самовідданої праці як під час організації та проведення Олімпійських ігор та інших змагань, так і при вирішенні багатьох соціальних, політичних та економічних завдань. Реалізація модуля «Основи бізнесу та кар'єри» здійснюється на основі співпраці із партнерами або спонсорами Національного олімпійського комітету України та його регіональних відділень.

Основними характерними рисами інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab є комплексність та різноманітність контенту, наявність змістового наповнення проєкту, зручність користування розробленим для кожного модуля контентом, можливість адаптації проєкту до різної аудиторії та місця проведення проєкту, інноваційність модулів проєкту. Ефективність впровадження проєкту #OlympicLab підтверджується зростанням кількості його учасників з 2016 року (4901 учасників) по 2018 рік (50396 учасники)

більш ніж у 10 разів, що свідчить про відповідність структури і змісту проєкту потребам цільової аудиторії, про його популярність та перспективність. В процесі дослідження визначення ефективності проєкту #OlympicLab здійснювалося також за допомогою онлайн анкетування представників 26 регіональних відділень НОК України та експертного оцінювання. Ці методи дозволили підтвердити високий рівень ефективності впровадження проєкту. На думку представників регіональних відділень НОК України загальна оцінка ефективності складає 8,9 балів, а ефективність окремих модулів («Чат з чемпіонами та лідерські навички» та «Загальнолюдські та олімпійські цінності») – 9,19 балів. Високу оцінку проєкт #OlympicLab отримав і в результаті експертного оцінювання, до якого було залучено провідних фахівців галузі олімпійської освіти в Україні та в світі. Оцінки експертів за різними показниками коливалися в діапазоні від 8,8 до 10,0 бала. Зокрема, максимально оцінено структуру проєкту: кількість модулів та їх спрямованість.

Таким чином, вищезазначене доводить актуальність дисертаційного дослідження та розв'язання в процесі його проведення важливого науково-практичного завдання – розробки, обґрунтування та впровадження інноваційних форм олімпійської освіти. Аналіз та узагальнення результатів дослідження, зіставлення їх з існуючою науковою інформацією, дали нам змогу стверджувати про отримання наукових даних трьох рівнів новизни, ті які набули подальшого розвитку, удосконалили існуючі наукові положення та нові наукові дані.

Набули подальшого розвитку:

- наукові положення щодо функціонування системи олімпійської освіти в Україні, що відображені у працях Савченка В.Г., Бугуйчук В.В., Москаленко Н.В. 2005, Вацеби О.М., Юхимук В.П. 2008, Єрмолової В.М. 2011, Степанюк С.І. 2018, присвячених інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес шкільної молоді у закладах загальної середньої

освіти; що представлені у працях, присвячених виховному потенціалу олімпійської освіти, що розглядається в роботах Матвеева С.Ф., Щербашина Я.С. 2008, Щербашина Я.С. 2010, Томенка О.А. 2013, Галана Я.П. 2017; що розкриваються в наукових публікаціях з проблематики впровадження олімпійської освіти у підготовку фахівців сфери фізичної культури та спорту (Шиян Б.М. 2005, Дудкін В.Ю. 2010, Матвеев С.Ф., Радченко Л.А. 2010, Гончарюк М.А., Фоменко Л.А., Петричук П.А. 2017).

Вдосконалено:

- систему знань щодо історичних та організаційних аспектів виникнення, формування та сучасного стану олімпійської освіти, що представлено у працях Столбова В.В. 1996, Булатової М.М. 2005, 2016, Олейник Н.А., Ашанина В.С., Кудиненко В.Н. 2008, Матвеева С.М., Радченко Л.А., Щербашина Я.С. 2007, Бубки С.Н. 2012, Binder D. 2012, Chatziefstathiou D, Müller N. 2014);

- наукові положення щодо тенденцій розвитку олімпійської освіти України та на міжнародному рівні, які було представлено в роботах Георгіадіса К. 2007, Єрмолової В.М. 2011, Флатау Дж., Chatziefstathiou Д., Мюллера Н. 2014, Булатової М.М. 2018).

Вперше:

- обґрунтовано впровадження інноваційного проєкту #OlympicLab та здійснене змістове наповнення його модулів.

- здійснено систематизацію та створено мапінг існуючих форм олімпійської освіти в Україні.

ВИСНОВКИ

1. Олімпійська освіта є невід'ємною частиною олімпійського руху у світі, її метою є залучення дітей і молоді до ідеалів і цінностей олімпізму, які орієнтовані на загальнолюдські, гуманістичні, морально-етичні цінності, пов'язані зі спортом. В наш час вона займає все більш важливе місце в системі освіти та поширенні олімпійського руху загалом. Фундатором олімпійської освіти є засновник сучасного олімпізму П'єр де Кубертен, яким було сформульовано філософію олімпізму, що є основою олімпійської освіти. Інтенсивний розвиток олімпійської освіти припадає на початок 80-х років минулого століття, що пов'язано зі стратегічними змінами в діяльності МОК з приходом на пост президента Хуана Антоніо Самаранча. Аналіз проблемного поля виявив протиріччя між ортодоксальним, традиційним змістом олімпійської освіти, зумовленим її концептуальними засадами, що ґрунтуються на філософії олімпізму, та сучасними соціальними трендами, що диктує необхідність розробки інноваційних форм олімпійської освіти. Незважаючи на високий рівень теоретичного обґрунтування та практичного впровадження різноманітних форм олімпійської освіти в Україні, існує потреба їх оновлення враховуючи сучасні міжнародні тенденції у розвитку спорту як виду соціальної практики, олімпійського руху, сучасний стан розвитку суспільства.

2. Основними тенденціями розвитку олімпійської освіти на теперішньому етапі є: зростання кількісних показників розвитку олімпійської освіти; діджиталізація форм олімпійської освіти; підвищення якісних вимог до форм олімпійської освіти; розширення пріоритетів олімпійської освіти від пропаганди ідеалів та принципів олімпізму до спектру питань щодо олімпійського руху та сучасних проблем суспільства – екологічних, гендерних, економічних тощо; інтеграція керівних структур олімпійського руху з метою реалізації програм олімпійської освіти.

3. Діяльність з олімпійської освіти на міжнародному рівні забезпечується низкою ієрархічно-підпорядкованих організацій міжнародного, регіонального та національного рівнів, частина з яких діє на постійній основі, а частина створюється для підготовки глобальних спортивних заходів олімпійського руху та має на меті, в тому числі реалізацію завдань з олімпійської освіти. До першої групи належать МОК (Комісія з олімпійської освіти), МОА, НОА, Асоціація Африканських НОА, Асоціація Європейських НОА, Асоціація паніберинканських НОА, Асоціація франкомовних НОА, Мережа Олімпійських музеїв, Центр олімпійських досліджень, Комітет П'єр де Кубертена. Другу групу складають організації, що створюються для проведення олімпійських змагань (Ігор Олімпіад, Зимових олімпійських ігор, Юнацьких олімпійських ігор та зимових Юнацьких олімпійських ігор) – відповідні організаційні комітети олімпійських ігор.

4. Основними формами олімпійської освіти на міжнародному рівні є програми з олімпійської освіти МОК, активності та конкурси, науково-дослідна робота, видавництво літератури/журналів/плакатів, телевізійні програми, веб-сайти, тематичні ігри з олімпійської освіти, музеї або тематичні виставки, які реалізуються МОК. Також на міжнародному рівні на базі МОА проводяться міжнародні сесії з олімпійської освіти для різних цільових аудиторій. На національному рівні в різних країнах світу діяльність з олімпійської освіти здійснюється Національними олімпійськими академіями, що створені нині у 149 країнах світу.

5. Національна система олімпійської освіти в Україні почала формуватися у 90-х роках ХХ ст. і нині є однією з найбільш розвинених у світі. Основними формами реалізації олімпійської освіти в Україні є: олімпійський урок, олімпійський тиждень, олімпійське лелечення, олімпійська книга, «Do like Olympians», конкурс на кращий малюнок/ твір на олімпійську тему, олімпійська вікторина, зустрічі з чемпіонами та призерами, олімпійська перерва, олімпійський фестиваль, лист олімпійцям, Інтернет урок

«Олімпійський міст», всеукраїнська мережа шкіл олімпійської освіти, Музеї та виставки на олімпійську тематику, видавництво літератури, журналів, плакатів на олімпійську тематику, проведення наукових конференцій та лекцій на олімпійську тематику та науково-дослідна робота на олімпійську тематику

6. Систематизацію різноманітних форм олімпійської освіти в Україні було проведено шляхом мапінгу при співставленні таких їх характеристик: вікові групи учасників проєктів, контент, формат проєктів, відповідальні організації та масштабність заходів. Проведена систематизація є основою порівняльного аналізу форм олімпійської освіти в Україні, дозволяє виявити їх переваги та недоліки, що можна вважати підґрунтям вдосконалення системи олімпійської освіти в Україні. Існуючі нині форми олімпійської освіти в Україні є змістово стереотипними і переважно зорієнтовані на філософсько-історичну інформаційну складову.

7. При розробці авторської інноваційної форми олімпійської освіти під назвою - #OlympicLab враховувалася необхідність відповідати сучасним вимогам реалізації форм олімпійської освіти, зручність впровадження, комплексний характер у вирішенні завдань олімпійської освіти. Метою авторської форми олімпійської освіти є поширення олімпійських ідеалів та принципів, залучення молоді до олімпійського руху, пропагування здорового способу життя, знайомство учасників проєкту з зірками українського та світового спорту та надбання корисних життєвих навичок і формування лідерських якостей за допомогою різноспрямованих модулів проєкту. Проєкт #OlympicLab містить 6 змістових модулів, які відповідають вимогам часу: ментальне тренування; здоровий спосіб життя; загальнолюдські та олімпійські цінності; чат з чемпіонами та лідерські якості; волонтерство; основи бізнесу та кар'єри.

8. Загальна оцінка ефективності впровадження інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab на думку представників регіональних відділень НОК України складає 8,9 балів. Найефективнішими модулями

визначено модуль «Чат з чемпіонами та лідерські навички» ($9,19 \pm 0,93$ бала) та модуль «Загальнолюдські та олімпійські цінності» ($9,19 \pm 0,93$ бала). Найбільш ефективним завданням, що вирішується в межах проєкту, визначено спрямованість на ознайомлення з олімпійськими та загальнолюдськими цінностями, яке за результатами опитування отримало оцінку $9,35 \pm 0,91$ бала, найбільш важливою особливістю проєкту є інноваційність його модулів ($8,88 \pm 1,0$).

9. В результаті експертного оцінювання, до якого було залучено провідних фахівців галузі олімпійської освіти в Україні та в світі проєкт #OlympicLab отримав високу оцінку. Оцінки експертів за різними показниками коливалися в діапазоні від 8,8 до 10,0 бала. Одноголосно найвищу оцінку експертів (10,0 балів) отримали показники проєкту #OlympicLab, що відображають його структуру і зміст – «кількість модулів» та «спрямованість модулів». Також експертами високо оцінено «інноваційність проєкту» $9,8 \pm 0,4$. Найбільш значущим модулем проєкту #OlympicLab експертами визначено модуль «Загальнолюдські та олімпійські цінності» із оцінкою $9,8 \pm 0,4$.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з впровадженням авторської інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab на міжнародному рівні, вдосконаленням структури проєкту із запровадженням додаткових актуальних модулів (наприклад «ECOlympic», «Мотивація» тощо) та максимальним його впровадженням в Україні для різних цільових аудиторій.

ПОСИЛАННЯ

1. Антипова Е, Антипова М. Культурологические проблемы олимпийского образования. В: Молодежь – наука – олимпизм. Материалы междунар. форума. Москва; 1998, с. 37–9.
2. Антипова М, Овсянко В. Игровые методы в олимпийском образовании школьников. В: Современный олимпийский и паралимпийский спорт и спорт для всех. Тез. докл. XII Междунар. науч. конгр. Москва; 2008;1, с. 96–7.
3. Антипова МВ. Олимпийское образование как фактор формирования общественного мнения [диссертация]. Санкт-Петербург; 1998. 214 с.
4. Антипова МВ. Современные формы организации олимпийского образования школьников. В: Олімпійський спорт і спорт для всіх. Тези доп. IX Міжнар. наук. конгр. Київ; 2005, с. 3.
5. Афонькин СЮ. История Олимпийских игр. Школьный путеводитель. Москва: Тимошка (Балтийская книжн. комп.); 2015, с. 12–9.
6. Ашанин ВС, Кудиненко ВН, Олейник НА. Олимпийское образование: проблемы обобщения современного опыта в странах СНГ. В: Олімпійський спорт і спорт для всіх. Тези доп. IX Міжнар. наук, конгр. Київ; 2005, с. 5.
7. Барина ИВ. Состояние и пути совершенствования олимпийского образования и воспитания учащейся молодежи [автореферат]. Москва; 1994. 26 с.
8. Бойко ІА. Олімпійська освіта в стратегії розвитку сучасного олімпійського руху. Молодь та олімпійський рух. Тези доп. X Міжнар. конф. Київ; 2017. с. 18–9.
9. Борисова О, Матвеев С. Олимпийское образование в структуре магистерской подготовки. Наука в олимпийском спорте. 2007;2:74–81.

10. Бріскін Ю, Пітин М. Проблеми реалізації олімпійської освіти в умовах загальноосвітніх навчальних закладів. В: Фізична культура, спорт та здоров'я нації. Зб. наук. пр. Вінниця; 2011;1, с. 13–7.
11. Бубка С. Олимпийский спорт в обществе: история развития и современное состояние. Киев: Олимп. лит.; 2012. 238 с.
12. Бубка СН. Современный олимпийский спорт: экономический механизм саморазвития. Педагогика психология. 2011;17–24.
13. Булатова М., Георгіадіс К. Міжнародна олімпійська академія в системі освіти і виховання, Наука в олимпийском спорте. 2016;3:4-13
14. Булатова М. Олімпізм як універсальна концепція виховання та освіти молоді. Фізичне виховання в школі. 2008;1(51):40–3.
15. Булатова ММ. Система олімпійської освіти в Україні та нові форми її впровадження. В: Олімпійський спорт і спорт для всіх. Тези доп. ІХ Міжнар. наук, конгр. Київ; 2005, с. 7.
16. Булатова ММ. Система олімпійської освіти в Україні. В: Олімпійський спорт і спорт для всіх. Тези доп. XIV Міжнар. наук. конгр. Київ; 2010, с. 6.
17. Булатова М., Плантонов В. Олимпизм и олимпийское образование: история, современность, будущее. Наука в олимпийском спорте. 2018;4:5-27
18. Булатова М. Олимпийская академия Украины: приоритетные направления деятельности. Наука в олимпийском спорте. 2007;2:5–12.
19. Булатова М. Олімпійській академії України – 25 років: сторінки історії та сьогодення. Наука в олимпийском спорте. 2016;3:14–40.
20. Булатова М. Система олимпийского образования в Украине (1991–2006): методология и практические результаты. В: Современный олимпийский спорт и спорт для всех. Материалы X Междунар. науч. конгр. Гданск; 2006, с. 38–40.
21. Булатова ММ, Єрмолова ВМ, Белокуров ДВ, Касьяненко ОГ. Юнацькі Олімпійські ігри. Сінгапур 2010. Київ; 2010. 68 с.

22. Булатова ММ, редактор. Олімпійська освіта: метод. реком. Київ; 2002. 23 с.
23. Вацеба ОМ, Юхимук ВП. Актуальні проблеми олімпійської освіти в загальноосвітніх навчальних закладах України. В: Олімпійський спорт і спорт для всіх. Тези доп. ІХ Міжнар. наук. конгр. Київ; 2005, с. 8.
24. Вацеба О, Юхымук В. Актуальные вопросы олимпийского образования в учебно-воспитательном процессе учеников общеобразовательных школ (на примере г. Львова). Наука в олимпийском спорте. 2007;2:87–92.
25. Вацеба О, Юхымук В. Формы олимпийского образования учеников общеобразовательных школ Украины. В: Современный олимпийский спорт и спорт для всех. Тез. докл. XI Междунар. науч. конгр. Минск; 2007, с. 114–7.
26. Галан ЯП, Олімпійська освіта: навч. посіб. Чернівці: Рута; 2017. 87 с.
27. Георгиадис К. Теоретические основы олимпийского образования. Наука в олимпийском спорте. 2007;2:13–6.
28. Гончарюк МА, Фоменко ЛА, Петричук ПА. Сьогодення олімпійської освіти у навчальному процесі з підготовки фахівців фізичної культури та спорту. Young. 2017;43;3.1.
29. Городинський СІ, Ібрагімова ЛС. Особливості впровадження олімпійської освіти у навчальний процес в Україні. Молодий вчений. 2017;3.1(43.1):99–102.
30. Дудкин ВЮ, Радченко ЛА. Олимпийская образованность киевских школьников 12–13 лет. В: Современный олимпийский спорт и спорт для всех. Материалы XI Междунар. науч. конгр. Минск; 2007;1, с. 23–5.
31. Дудкін ВЮ. Шляхи вдосконалення інтеграції олімпійської освіти в процес підготовки фахівців сфери „Фізичне виховання і спорт” в Україні. В: Вісник Запорізького нац. ун-ту. Серія: Фізичне виховання та спорт. Зб. наук.

пр. Запоріжжя; 2010;1(3):85–8.

32. Ермолова В. Деятельность международных организаций и вопросы олимпийского образования. Наука в олимпийском спорте. 2009;2:116–21.

33. Ефимов А, Платонов В, Булатова М. Организационно-методические основы олимпийского образования в Украине. В: Молодежь – наука – олимпизм. Материалы междунар. форума. Москва; 1998, с. 104–5.

34. Ермолова В. Олімпійська освіта в загальноосвітніх навчальних закладах України. Фізичне виховання в школі. 2008;2:46–9.

35. Ермолова В. Всеукраїнський науково-практичний семінар „Олімпійська освіта в школі: проблеми і перспективи”. Фізичне виховання в школі. 2008;3(53):48.

36. Ермолова В. Всеукраїнський олімпійський урок 2007. Фізичне виховання в школі. 2007;5/6:17–8.

37. Ермолова В. Всеукраїнський семінар „Олімпійська педагогіка у системі навчально-виховної роботи загальноосвітніх шкіл України”. Фізичне виховання в школі. 2008;1:44–5.

38. Ермолова ВМ. Інтеграція олімпійської освіти в навчально-виховний процес українських шкіл. Основи здоров'я та фізична культура. 2008;1/2:12–3.

39. Ермолова ВМ. Олімпійська освіта: теорія і практика. Навч. посіб. К; 2011. 335 р..

40. Ермолова ВМ. Програма спеціального курсу для загальноосвітніх навчальних закладів 5–12 класи „Основи олімпійських знань”. Фізичне виховання в школі. 2010;1:36–40.

41. Ермолова ВМ. Роль олімпійської освіти в системі навчально-виховної роботи школи. В: Олімпійський спорт і спорт для всіх. Тези доп. XIV Міжнар. наук. конгр. Київ; 2010, с. 11.

42. Єрмолова ВМ. Теоретико-методичні засади інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів [автореферат]. Київ: Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України; 2010. 20 с.
43. Єрмолова ВМ. Витоки олімпійської освіти, її місце у напрямках діяльності Міжнародного олімпійського комітету та інших міждержавних організацій. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2009;1:35–9.
44. Єрмолова ВМ. Навчально-розвивальна гра „Олімпійська висота” Фізичне виховання в школі. 2008;4/5:60–4.
45. Єрмолова ВМ. Олімпійська освіта: теорія і практика: навч. посіб. Київ; 2011. 335 с.
46. Закон України "Про вищу освіту" [Інтернет]. 2014 [цитовано травень 2019]. Доступно: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu>.
47. Иванова ЕС. Состояние и перспективы олимпийского образования в общеобразовательных учреждениях г. Ижевска: (на примере школ и ПФФК). Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. 2006;5:18–21.
48. Казимиров В, Булатова М. Достукатися до кожного! Олімпійська арена. 2007;3:42–6.
49. Канунников В, Шамиголов Р. Деятельность региональных отделений ОАУ в распространении олимпийского образования (на примере Донецкого региона). Наука в олимпийском спорте. 2007;2:115–20.
50. Касьяненко О. Шляхи практичної реалізації олімпійської освіти. В: Молода спортивна наука України. Зб. наук. пр. з галузі фіз. культури і спорту. Львів; 2008;12;1:146–9.
51. Касьяненко ОГ. Повышение эффективности олимпийского образования как педагогической деятельности за счет поиска новых форм ее организации. В: Ермаков СС, редактор. Физическое воспитание студентов творческих специальностей. Сб. науч. тр. Харьков; 2008;3, с. 31–4.
52. Коефіцієнт варіації [інтернет]. 2019 [травень 2018] Доступно

https://studopedia.com.ua/1_341561_koeffitsient-variatsii-tehnika-obchislennya-ekonomichniy-zmist.html

53. Кобринский МЕ. Развитие олимпийского образования в Республике Беларусь. *Wyśliowanie fizyczne i sport*. 2002;46;1:8–9.

54. Коваль В, Ткачук В, Степанюк С, Руденко В, Чемерис М. Роль олімпійської освіти у формуванні національної самосвідомості учнівської молоді. *Вісник Прикарпатського університету. Фізична культура*. – Івано-Франківськ, 2017. – Вип. 27-28. – С. 300-303.

55. Когут ИА, Матвеев СФ, Радченко ЛА, Данько ТГ, Проблемы гуманизма в современном спорте, Теория и методика физического воспитания и спорта; 2009;2: 33–38

56. Контанистов А. Организационно-управленческая деятельность Олимпийского комитета России по формированию системы олимпийского образования школьников. В: *Молодежь – наука – олимпизм. Материалы междунар. форума*. Москва; 1998, с. 125–7.

57. Контанистов Л. Олимпийское образование в системе физического воспитания российских школьников. *Наука в олимпийском спорте*. 2007;2:41–5.

58. Континентальний семінар МОК з олімпійської освіти: погляд у третє тисячоліття. *Олімпійська арена*. 2007;5:12–4.

59. Кострікова КС. Механізми імплементації олімпійської освіти в освітній процес школярів. В: *Вісник Чернігів. нац. пед ун-ту. Серія: Педагогічні науки*. Чернігів; 2016;1, с. 96–9.

60. Кубертен П. Олимпийские мемуары. Киев: Олимп. лит.; 1997. 179 с.

61. Кудратов РК. Олимпийское образование в Узбекистане. В: *Олімпійський спорт і спорт для всіх. Тези доп. ІХ Міжнар. наук. конгр.* Київ; 2005, с. 19.

62. Кун Л. Всеобщая история физической культуры. Москва: Радуга;

1982. 399 с.

63. Максименко И. Олимпийское образование в Луганском регионе. Наука в олимпийском спорте. 2007;2:100–3.

64. Мандюк М. Шляхи реалізації олімпійської освіти у навчально-виховному процесі учнів загальноосвітніх шкіл. Теорія та методика фізичного виховання. 2007;7:21–3.

65. Матвеев С, Когут И, Кропивницкая Т. Социальная адаптация детей групп риска – одна из задач олимпийского образования. Наука в олимпийском спорте. 2007;2, с. 145–52.

66. Матвеев С, Радченко Л, Щербашин Я. Олимпийское образование от Древней Греции до современности. Наука в олимпийском спорте. 2007;2:46–52.

67. Матвеев СФ, Радченко ЛА, Щербашин ЯС. Олімпійська освіта – пріоритетний напрям в діяльності Олімпійської академії України. В: Олімпійський спорт і спорт для всіх. Тези доп. ІХ Міжнар. наук, конгр. Київ; 2005, с. 22.

68. Матвеев СФ, Радченко ЛА. Олимпийское образование: проблемы и перспективы научных исследований. В: Вісник Запорізького нац. ун-ту. Серія: Фізичне виховання та спорт. Зб. наук. пр. Запоріжжя; 2010;1(3). С. 165–9.

69. Матвеев С, Щербашин Я. Ідеї олімпізму в процесі виховання дітей і молоді. В: Молода спортивна наука України. Зб. наук. пр. з галузі фіз. культури і спорту. Львів; 2008;12;1, с. 187–92.

70. Методичні рекомендації щодо впровадження олімпійської освіти в освітніх закладах Київської області [Інтернет]. 2016 [цитовано грудень 2017]. Доступно: [static.klasnaocinka.com.ua metod_rek_olimpijska_osvita](http://static.klasnaocinka.com.ua/metod_rek_olimpijska_osvita)

71. Мичуда Ю. Экономический компонент системы современного олимпийского образования: структура и содержание. Наука в олимпийском спорте. 2007;2:53–9.

72. Мут'єв АВ. Рівень знань учнів загальноосвітніх закладів Криму про олімпійський рух. В: Слобожанський науково-спортивний вісник. Зб. наук. ст. Харків; 2008;1/2, с. 191–4.

73. Навтіков О, Мут'єв А, Сишко Д. Модель навчально-інформаційного засобу олімпійської освіти шшартеколярів. В: Приступа Є, редактор. Молода спортивна наука України. Зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. Львів; 2010;14;1, с. 200–3.

74. Нерода НВ. Олімпійська освіта осіб з особливими потребами: проблема та напрямок дослідження. В: Приступа Є, редактор. Молода спортивна наука України. Зб. наук. пр. з галузі фізичного виховання, спорту і здоров'я людини. Львів; 2013;17, с. 130–4.

75. Нова українська школа. Сайт МОН України [Інтернет]. 2018 [цитовано червень 2018]. Доступно: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

76. Олейник НА, Ашанин ВС, Кудиненко ВН. Олимпийское образование: обобщение отечественного и зарубежного опыта. Актуальные вопросы реализации в спортивном вузе. В: Слобожанський науково-спортивний вісник. Зб. наук. ст. Харків; 2008;1/2, с. 211–4.

77. Олимпийское образование [Інтернет]. 2019 [травень 2019]
Доступно:
<https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:PZobcqzQOSgJ:https://74322s001.edusite.ru/DswMedia/olimpiada.doc+&cd=12&hl=ru&ct=clnk&gl=ua>

78. Орлов АН, Калачев ГА, Куликова ЛГ, Титова ОВ. Управление учебно-воспитательным процессом в высшем педагогическом учебном заведении. Сибирский педагогический журнал. 2009;10:334–43.

79. Передерій В, Бріскін Ю. Впровадження інноваційних форм олімпійської освіти. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2018;4:91–5.

80. Передерій В, Бріскін Ю. Експертний аналіз інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab. В: Український журнал медицини, біології та спорту. Зб. наук. пр. Миколаїв; 2019;4;4(20), с. 307–11.

81. Передерій В. #OlympicLab результати та перспективи. Наука в олімпійському спорті. 2018;4:28–31.

82. Передерій В. Напрями освітньої діяльності Міжнародного олімпійського комітету. Фізична активність, здоров'я і спорт. 2017;4(30):3–9.

83. Передерій В. Маппінг проектів олімпійської освіти. В: Український журнал медицини, біології та спорту. Зб. наук. пр. Миколаїв; 2019;4;1 (17), с. 307–11.

84. Передерій В. Перспективи впровадження інноваційної форми олімпійської освіти в Україні / Віра Передерій // тези XII Міжнародної конференції молодих вчених «Молодь та олімпійський рух» 2019, - К., - С.66

85. Пирожников Р. Региональные системы олимпийского образования России. В: Молодежь – наука – олимпизм. Материалы междунар. форума. Москва; 1998, с. 184–6.

86. Платонов ВН, Гуськов СИ. Олимпийский спорт: в 2 кн. Киев: Олимпийская литература; 1994. Книга 1. 496 с.

87. Платонов В. Система знаний об олимпийском спорте и проблема олимпийского образования. В: Молодежь – наука – олимпизм. Материалы междунар. форума. Москва; 1998, с. 186–8.

88. Платонов ВМ, редактор. Енциклопедія олімпійського спорту України. Київ: Олімпійська література; 2005, с. 388–93.

89. Платонов ВМ, редактор. Энциклопедия олимпийского спорта: в 5 т. Киев: Олимпийская литература; 2002. Том 1. 495 с.

90. Платонов ВН, Булатова ММ, Бубка СН. Олимпийский спорт: в 2 т. Киев: Олимпийская литература; 2009. Том 1. 736 с.

91. Поликарпова ГМ. Олимпийская образованность и воспитанность: критерии эффективности. В: Олімпійський спорт і спорт для всіх. Тези доп. ІХ

Міжнар. наук. конгр. Київ; 2005, с. 26.

92. Поняття і сутність змісту освіти [Інтернет]. 2008 [цитовано травень 2019]. Доступно:

https://pidruchniki.com/12580426/pedagogika/zmist_zagalnoyi_osviti

93. Про вищу освіту: Закон України [Інтернет]. 2019 [цитовано травень 2019]. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

94. Пуйшиенс Э. Принципы интегрирующей программы олимпийского образования детей и молодежи Литвы. *Wychowanie fizyczne i sport*. 2002;46;1;2:21–2.

95. Радченко Л. Освітні програми міжнародної олімпійської академії: зміст, спрямованість, організація та проведення. В: Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Зб. наук. пр. Київ; 2015;1, с. 61–4.

96. Радченко ЛО, Апалькова ОС. Олімпійська освіта в навчальних закладах України. В: Олімпійський спорт і спорт для всіх. Тези доп. ІХ Міжнар. наук. конгр. Київ; 2005, с. 27.

97. Радченко ЛО, Матвеев СФ, Щербашин ЯС. Дисципліна „Олімпійський спорт” як складова впровадження олімпійської освіти. В: Олімпійський спорт і спорт для всіх. Тези доп. ІХ Міжнар. наук. конгр. Київ; 2005, с. 28.

98. Радченко ЛО. Олімпійська освіта в навчально-виховному процесі: педагогічна цінність та соціальна значущість. Молодіжний науковий вісник Східноєвроп. ун-ту ім. Лесі Українки. 2014;14:11–4.

99. Реммелькоор Р. Новые идеи в Эстонском олимпийском образовании. В: Молодежь – наука – олимпизм. Материалы междунар. форума. Москва; 1998, с. 298.

100. Родиченко В. Олимпийское образование: российская модель. В: Олимпийский спорт и спорт для всех. Тез. докл. V Междунар. науч. конгр.

Минск; 2001, с. 90.

101. Родиченко В. Российская система олимпийского образования (авторский анализ выполнения организационно-методической концепции). Наука в олимпийском спорте. 2007;2:17–21.

102. Родиченко ВС, Контанистов АТ. Учебно-методическое обеспечение олимпийского образования. В: Олімпійський спорт і спорт для всіх. Тези доп. ІХ Міжнар. наук. конгр. Київ; 2005, с. 29.

103. Савченко В, Москаленко Н. Олимпийское образование детей младшего школьного возраста. Наука в олимпийском спорте. 2007;2:96–9.

104. Степанюк СІ, Кедровський БГ, Кольцова ОС, Ткачук ВП, З діяльності херсонського обласного відділення олімпійської академії України.: Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. - Випуск 3 (84) Київ; 2017, с. 103-105.

105. Сейсенбеков ЕК, Дауленбаев МТ, Тугелбаев НЕ. Мамандарды даярлаудағы оқу үдерісінде «Олимпиадалық білім беру» пәнін енгізудің педагогикалық маңызы. Павлодар мемлекеттік университеті Жаршысы. 2016;3:257–63.

106. Сейсенбеков Э, Тастанов А. Жумадилханов А, Жокчилмович М. Олимпийское образование в педагогическом процессе, направленное на воспитание подрастающего поколения. Теория и методика физического воспитания и спорта. 2018;2:110–4.

107. Сергеев В. Роль средств массовой информации в олимпийском образовании населения. В: Молодежь – наука – олимпизм. Материалы междунар. форума. Москва; 1998, с. 218–9.

108. Сергеев ВН. Олимпийское образование: определение сущности и перспективные направления научных исследований. Теория и практика физической культуры. 2001;7:48–9.

109. Стань в ряди олімпійців! Олімпійський урок. Олімпійська арена.

2007;8/9:4–7.

110. Столбов ВВ. Эволюция олимпийских идей от Пьера де Кубертена до Хуана Антонио Самаранча. В: Олимпийское движение и социальные процессы. Материалы V Всерос. науч.-практ. конф., посвящ. 100-летию Междунар. олимп. комитета. Москва; 1996, с. 22–8.

111. Столяров В. Идеи Кубертена, имеют ли они ценность в настоящее время? Наука в олимпийском спорте. 2013;3:16.

112. Столяров В. Концепция олимпийского образования (многолетний опыт разработки и внедрения в практику). Наука в олимпийском спорте. 2007;2:30–5.

113. Столяров ВИ, Баринов СЮ. Обсуждение проблем олимпийского образования в Международной олимпийской академии: аналит. обзор. Спортивные, духовные ценности и культура. Москва; 1997;6, с. 63–70.

114. Столяров ВИ, Максимов АС. Олимпийское образование и воспитание спортсменов. Теория и практика физической культуры. 2008;5:53–4.

115. Тимо ЄВ. Соціальне значення впровадження олімпійської освіти в навчально-виховний процес. Тези доп. VIII Міжнар. наук. конф. Молодь та олімпійський рух; Київ; 2015, с. 26

116. Тимчак ЯВ. Поступ гуманістичних ідей і олімпізм. В: Олімпійський спорт і спорт для всіх. Тези доп. XIV Міжнар. наук. конгр. Київ; 2010, с. 49.

117. Томенко А. Особенности становления и развития олимпийского образования в современной практике. Наука в олимпийском спорте. 2007;2:133–6.

118. Томенко АА. Эффективность проекта „Познай ценности олимпизма” в процессе неспециального физкультурного образования школьников. Наука в олимпийском спорте. 2011;1/2:122–4.

119. Томенко О. Особливості олімпійської освіти у КНР напередодні Ігор XXIX Олімпіади у Пекіні. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2008;3:36–40.

120. Томенко ОА. Реализация программ по олимпийскому образованию в КНР накануне Олимпийских игр в Пекине. В: Ермаков СС, редактор. Физическое воспитание студентов творческих специальностей. Сб. науч. тр. Харьков; 2008;3, с. 124–132.

121. Томенко ОА. Сессии и программы международной олимпийской академии как средство олимпийского образования. Слобожанський науково-спортивний вісник. 2013;2:55–7.

122. Цибадзе А. Олимпийская академии Грузии и некоторые проблемы олимпийского образования. В: Молодежь – наука – олимпизм. Материалы междунар. форума. Москва; 1998, с. 262–3.

123. Чернецкий Ю. Использование элементов народных праздников и игр в практике олимпийского образования. В: Молодежь – наука – олимпизм. Материалы междунар. форума. Москва; 1998, с. 268.

124. Шиян БМ, Папуша ВГ. Методика викладання спортивно-педагогічних дисциплін у вищих навчальних закладах фізичного виховання і спорту: навч. посіб. Харків: ОВС; 2005. 208 с.

125. Щербашин Я. Олімпійська освіта як складова освітнього процесу у вищих навчальних закладах України. Спортивний вісник Придніпров'я. 2004;6:24.

126. Щербашин Я. Особливості впровадження олімпійської освіти в навчальних закладах України. В: Молода спортивна наука України. Зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. Львів; 2006;10;3, с. 410–4.

127. Щербашин Я. Структура та зміст олімпійської освіти як складова виховання дітей та молоді. В: Молода спортивна наука України. Зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. Львів; 2007;11;5, с. 395–9.

128. Щербашин Я. Олімпійська освіта та процес виховання дітей та молоді. В: Молода спортивна наука України. Зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. Львів; 2009;1;с. 335-339.

129. Щербашин ЯС. Олимпийское образование – стержневое звено воспитания детей и молодежи. В: Современный олимпийский спорт и спорт для всех. Материалы XI Междунар. науч. конгр. Минск; 2007;1, с. 28–31.

130. Щербашин ЯС. Совершенствование внедрения олимпийского образования в учебно-воспитательном процессе детей и молодежи. В: Олімпійський спорт і спорт для всіх. Тези доп. XIV Міжнар. наук. конгр. Київ; 2010, с. 747.

131. Юнусов Т, Хамракулов А. Организация системы олимпийского образования в независимой Республике Узбекистан. В: Молодежь – наука – олимпизм. Материалы междунар. форума. Москва; 1998, с. 279–81.

132. Юхимук В, Вацеба О. Сприйняття цінностей олімпізму українськими школярами. В: Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. Зб. наук. пр. Івано-Франківськ; 2008;6, с. 3–7.

133. Юхимук В, Вацеба О. Формування організаційно-методичних основ системи олімпійської освіти школярів України. Спортивний вісник Придніпров'я. 2005;2:128–30.

134. Юхимук В, Олійник Ю, Серман Л. Практична реалізація олімпійської освіти в Російській Федерації. Слобожанський науково-спортивний вісник. 2009;4:151–4.

135. Юхимук В. Актуальні питання навчально-методичного забезпечення олімпійської освіти школярів України. В: Молода спортивна наука України. Зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. Львів; 2006;10;3, с. 414–9.

136. Юхимук В. Аналіз навчальних програм олімпійської освіти школярів загальноосвітніх навчальних закладів. В: Молода спортивна наука України. Зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. Львів; 2007;11;5, с. 400–

5.

137. Юхимук ВП, Вацеба ОМ. Олімпійська освіта як складова навчання та виховання школярів. В: Сучасні проблеми фізичного виховання та спорту школярів і студентів України. Матеріали IV Всеукр. наук. студент. конф. Суми; 2004, с. 388–70.

138. Юхимук ВП. Організаційно-методичні основи олімпійської освіти учнів загальноосвітніх шкіл України [автореферат]. Львів: Львів. держ. ун-т фіз. культури; 2007. 21 с.

139. Юхимук ВП. Понятійний аналіз словосполучень „Олімпійське виховання” та „Олімпійська освіта”. В: Єрмаков СС, редактор. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. Наук. моногр. Харків; 2008;5, с. 154–8.

140. Янсонс Р, Гулбе А. Формы внедрения олимпийской тематики в учебный процесс специализированного спортивного вуза. В: Олімпійський спорт і спорт для всіх. Тези доп. ІХ Міжнар. наук, конгр. Київ; 2005, с. 36.

141. 50th International session for young participants. Special subject: the Olympic movement as a platform for peace. K. Georgiadis; 2010. 397 p.

142. Agenda 2020 [Internet]. 2019 [cited 2018 Feb. 19]. Available from: <https://www.olympic.org/olympicagenda-2020>

143. ANOC: General Assembly [Internet]. 2018 [cited 2018 Feb. 19]. Available from: www.anocolympic.org/general-assembly/general-assembly-2019/

144. Association of french speaking olympic academies [Internet]. 2018 [cited Dec. 2018] Available from: <https://confejes.org/actualites/creation-de-lassociation-francophone-des-academies-olympiques/>

145. Anthony Don. Coubertin Pedagogy. In: Pierre de Coubertin an unrecognized genius... Lausanne: The International Pierre de Coubertin Committee; 1994, p. 27–31.

146. Athlete Learning Gateway [Internet]. 2016 [cited 2018 Feb. 25].

Available from: <http://onlinecourse.olympic.org>

147. Athletes' hub [Internet]. 2018 [cited 2018 Oct. 30]. Available from: <https://www.olympic.org/athlete365>

148. Binder D. Canada: Olympic education programs as legacies of Olympic Games. In: Naul R, Binder D, Rychtecky A, Culpan I, editors. Olympic education: an international review. New York: Taylor&Francis; 2017, p. 104–18.

149. Binder D. Olympic values education: evolution of a pedagogy. *Educational Review*; 2012, p. 275–302.

150. Bologne I. “Para Coubertin”, em Pierre de Coubertin, e se desconocido. Lausanne: Comité International Pierre de Coubertin; 2002.

151. Bouverat M, Chevalley A. Education Kit. Finding the roots of sport. Olympic Museum and Education and Development Foundation, IOC; 2005.

152. Chatziefstathiou D, Müller N. Olympism, olympic education and learning legacies. Cambridge Scholars Publishing; 2014. 292 p.

153. Coubertin 1986 [Internet]. 2017 [cited 2018 Oct. 30]. Available from: <http://bmsi.ru/doc/638e24f6-45b7-45ca-a233-40ea4672d4bc/html>

154. Coubertin P. de. Olympism: Selected Writings. Lausanne: IOC; 2000. 864 p.

155. Coubertin P. *Pedagogie sportive*. Nouvelle Edition. Lausanne: Bureau international de pedagogie sportive; 1919. 128 p.

156. Coubertin Pierre de. *The Olympic Idea: Discourses and Essays*. Lausanne: Carl-Diem-Institute, Editions Internationales, Olympia; 1966. 217 p.

157. Diem C. *Ein Leben fun den Sport*. Rattigen: A.Henn; 1976

158. Education Kit. *Heroes*. IOC: The Olympic Museum, Lausanne; 2009.

159. Erta A. Experiments of Latvia in accumulation and popularization of the Olympic Legacy In: *Олімпійський спорт і спорт для всіх. Тези доп. IX Міжнар. наук, конгр. Київ*; 2005, с. 13–4.

160. Fioranzi A, Florio G. Analysis of the Olympic ideals applied to the World of business 2010 winners. In: Chatziefstathiou D, Muller N, editors.

Olympic education and learning legacies. Newcastle upon Tyne: Cambridge scholars Publishing; 2014, p. 260–7.

161. Flatau J. Sport coaches as conveyors of Olympic values: an empirical survey Jens Flat au. In: Chatziefstathiou D, Muller N, editors. Olympism, Olympic education and learning legacies. Newcastle upon Tyne: Cambridge scholars Publishing; 2014, p. 28–38.

162. Georgiadis K. The Implementation of Olympic Education Programs at World Level. *Procedia Social and Behavioral Sciences*. 2010;41:6711–8.

163. Harris LI, Brenda Atnona. The effects of corruption in sport on the Olympic ideals and sponsorship programmes. In: Chatziefstathiou D, Muller N,, editors. Olympism, Olympic education and learning legacies. Newcastle upon Tyne: Cambridge scholars Publishing; 2014, p. 268–279.

164. How well do you know the Olympic Games? Lausanne: The Olympic Museum; 2011.

165. International Fair Play Committee [Internet]. 2010 [cited 2011 Dec. 15]. Available from: <http://www.fairplayinternational.org>

166. International Olympic academy [Internet]. 2010 [cited 2011 Nov. 19]. Available from: <http://www.ioa.org.gr>

167. IOC. Olympic values [Internet]. 2010 [cited 2011 Nov. 19]. Available from: <https://www.olympic.org/the-ioc>

168. Kellis I. Presentation of a culture activity of Olympic education program. In: IOA, editor. Report on the IOA's Special Sessions and Seminars; 200; Athens. Athens: Eptalofos SA.; 2001, p. 513–6.

169. Kohe GZ, Chatziefstathiou D. London 2012: Olympic education in the United Kingdom – rethinking London 2012, learning ‘legacies’ and their pedagogical potential. In: Chatziefstathiou D, Muller N, editors. Olympism, Olympic education and learning legacies. Newcastle upon Tyne: Cambridge scholars Publishing; 2014, p. 60–72.

170. Lipiec J. Filozofia olimpizmu (the Philosophy of Olympizm). Warsaw: Polskie Wydawnictwo Sportowe Sprint; 1999.

171. London 2012: The Greenest Olympics Ever? [Internet]. 2010 [cited 2011 Sep. 11]. Available from: <http://www.triplepundit.com/2012/05/london-greenest-olympic-games>

172. Lopez JR. Historia del deporte, Barcelona: Inde Publicaciones; 2008.

173. Markis A, Georgiadis K. Athens 2004: Olympic education in Greece during the Athens 2004 Olympic Games. In: Naul R, Binde D, Rychtecky A, Culpan I, editors. Olympic education: an international review. New York: Taylor & Francis; 2017, p. 47–59.

174. Muller N. 30 years of the International Olympic Academia (IOA). The legacy of Pierre de Coubertin and Carl Diem. CIO Reimpression; 1992, p. 3–18.

175. Müller N. Die Olympische Idee Pierre de Coubertin und Carl Diem in ihrer Auswirkung auf die IOA [doctoral diss]. Graz; 1975.

176. Müller, N. Blickpunkt Olympia: Entdeckungen, Erkenntnisse, Impulse. Kassel 2000, p. 365

177. National Olympic Academy of Barbados [Internet]. 2012 [cited May 2018]. Available from: <http://olympic.org.bb/academy>

178. National Olympic Academy of Belarus [Internet]. 2001 [cited June 2017]. Available from: <http://www.noc.by/olympic-education/academy/>

179. National Olympic Academy of Belgium [Internet]. 2012 [cited July 2017]. Available from: <https://teambelgium.be/fr/page/a-propos-du-coib#belgian-olympic-academy-fr>

180. National Olympic Academy of Bulgaria [Internet]. 2010 [cited May 2019]. Available from: <http://www.bgolympic.org/%D0%BD%D0%BE%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D1%8F/1367-%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%8F,->

%D0%BC%D0%B8%D1%81%D0%B8%D1%8F-%D0%B8-

%D0%B4%D0%B5%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82-

%D0%BD%D0%B0-

%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB

%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-

%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D0%BC%D0%BF%D0%B8%D0%B9%D1%81

%D0%BA%D0%B0-

%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D1%8F

181. National Olympic Academy of Costa Rica [Internet]. 2012 [cited April 2017]. Available from: <https://www.concrc.org/content/academia-ol%C3%ADmpica>

182. National Olympic Academy of Czech Republic [Internet]. 2010 [cited Feb. 2018]. Available from: <https://www.olympic.cz/text/23--ceska-olympijska-akademie>

183. National Olympic Academy of Denmark [Internet]. 2011 [cited Feb. 2018]. Available from: <http://www.ioapa.dk/iaa/>

184. National Olympic Academy of Dominican Republic [Internet]. 2017 [cited Feb. 2018]. Available from: https://colimdo.org/#LINK_LAS_DEPORTIVA

185. National Olympic Academy of Ecuador [Internet]. 2018 [cited Feb. 2018]. Available from: <https://web.archive.org/web/20180209222735/>

186. National Olympic Academy of Estonia [Internet]. 2013 [cited Feb. 2018]. Available from: <http://www.olympiaharidus.eu/>

187. National Olympic Academy of Finland [Internet]. 2017 [cited Feb. 2018]. Available from: <https://www.olympiakomitea.fi/seuratoiminta/toimintaa/olympiakasvatus/>

188. National Olympic Academy of France [Internet]. 2010 [cited May 2017]. Available from: <https://cnosf.franceolympique.com/cnosf/cat/5/385.php>

189. National Olympic Academy of Georgia [Internet]. 2015 [cited May

2017]. Available from; http://geonoc.org.ge/?lang_id=ENG&sec_id=20

190. National Olympic Academy of Germany [Internet]. 2010 [cited May 2017]. Available from; <https://www.doa-info.de/>

191. National Olympic Academy of Greece [Internet]. 2016 [cited May 2017]. Available from: <http://hoa.org.gr/>

192. National Olympic Academy of Iceland [Internet]. 2015 [cited May 2017]. Available from: <http://www.isi.is>

193. National Olympic Academy of Iran [Internet]. 2018 [cited May 2017]. Available from: <http://www.olympicacademy.ir/aboutus-bayaniye-fa.html>

194. National Olympic Academy of Japan [Internet]. 2010 [cited May 2017]. Available from: <http://www.olympic-academy.jp/>

195. National Olympic Academy of Latvia [Internet]. 2017 [cited]. Available from: <http://loa.lv/>

196. National Olympic Academy of Lithuania [Internet]. 2017 [cited May 2017]. Available from: <http://loa.lt/>

197. National Olympic Academy of Norway [Internet]. 2016 [cited May 2017]. Available from: <http://www.eduolimpica.comiteolimpicoportugal.pt/Pages/Home>

198. National Olympic Academy of Romania [Internet]. 2018 [cited May 2017]. Available from: <http://www.cosr.ro/stiri/2017-11-18/aor-a-primit-diploma-mondiala-pentru-fair-play>

199. National Olympic Academy of Senegal [Internet]. 2017 [cited May 2017]. Available from: <http://www.aanoa.org/en/senegal-3/>

200. National Olympic Academy of Singapore [Internet]. 2016 [cited May 2017]. Available from: <http://www.singaporeolympics.com/Project0812/>

201. National Olympic Academy of Slovakia [Internet]. 2015 [cited May 2017]. Available from: <https://www.olympic.sk/publikacie/olympijska-vychova>

202. National Olympic Academy of Slovenian [Internet]. 2013 [cited May 2017]. Available from: <http://www.olympic.si/olympic-wiki/the-slovenian->

olympian-educational-centre

203. National Olympic Academy of Spain [Internet]. 2010 [cited May 2017]. Available from:

<http://www.coe.es/2012/HomeOlimpismo.nsf/FHomeOlimpism>

204. National Olympic Academy of Turkish [Internet]. 2012 [cited May 2017]. Available from:

<http://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/Detay/Faaliyetlerimiz/>

205. National Olympic Academy of UAE [Internet]. 2015 [cited May 2017]. Available from: <https://www.olympic.ae/olympicacadmey/>

206. National Olympic Academy of USA [Internet]. 2011 [cited May 2017]. Available from: <https://www.teamusa.org/academy>

207. National Olympic Academy of Uzbekistan [Internet]. 2019 [cited May 2017]. Available from: <https://olympic.uz/ru/nok-uzbekistana/muzej-olimpijskoj-slavy>

208. National Olympic Committee of Albania [Internet]. 2017 [cited Feb. 2019]. Available from: <http://nocalbania.org.al/category/programe/edukim/>

209. National Olympic Committee of Algeria [Internet]. 2012 [cited May 2017]. Available from: <http://www.coa.dz/index.php/2017/01/26/inauguration-du-musee-olympique-algerien-2/>

210. National Olympic Committee of Aruba [Internet]. 2017 [cited Feb. 2018]. Available from: <http://olympicaruba.com/history/>

211. National Olympic Committee of Australia [Internet]. 2016 [cited Feb. 2018]. Available from: <https://www.olympics.com.au/resources/community-and-schools/>

212. National Olympic Committee of Cameroon [Internet]. 2017 [cited Feb. 2018]. Available from: <http://www.cnosc.org/index.php?lang=fr>

213. National Olympic Committee of Canada [Internet]. 2015 [cited May 2017]. Available from: <https://olympic.ca/education/resources/>

214. National Olympic Committee of Central Africa [Internet]. 2017 [cited May 2017]. Available from: <http://www.anocolympic.org/fr/annuaire/comite-national-olympique-et-sportif-centrafricain/16221>
215. National Olympic Committee of Egypt [Internet]. 2017 [cited May 2017]. Available from: <http://www.egyptianolympic.org/Academy.html>
216. National Olympic Committee of Guatemala [Internet]. 2018 [cited May 2017]. Available from: <http://www.cog.org.gt/Olimpismo>
217. National Olympic Committee of Malaysia [Internet]. 2019 [cited May 2019]. Available from: <https://olympic.org.my/>
218. National Olympic Committee of Mauritius [Internet]. 2019 [cited May 2019]. Available from: <http://www.mauritiusolympic.org/museum/>
219. National Olympic Committee of Nepal [Internet]. 2019 [cited May 2019]. Available from: <http://nocnepal.org.np/nepal-olympic-museum>
220. National Olympic Committee of New Zealand [Internet]. 2019 [cited May 2019]. Available from: <http://www.olympic.org.nz/education/>
221. National Olympic Committee of Nigeria [Internet]. 2019 [cited May 2019]. Available from: <https://www.nigerianoc.org/about/inside-the-noc/>
222. National Olympic Committee of Panama [Internet]. 2019 [cited May 2019]. Available from: <https://www.copanama.com/comite-olimpico-de-panama.html>
223. National Olympic Committee of Paraguay [Internet]. 2019 [cited]. Available from: <http://www.cop.org.py/>
224. National Olympic Committee of Portugal [Internet]. 2019 [cited may 2019] <http://www.eduolimpica.comiteolimpicoportugal.pt/Pages/HomePage.aspx>
225. National Olympic Committee of Puerto Rico [Internet]. 2019 [cited]. Available from: <http://www.copur.pr/la-antorcha-olimpica/>
226. National Olympic Committee of Qatar [Internet]. 2019 [cited May 2019]. Available from: <http://xn--igbhee6kbhwv.xn--wgbl6a/ar/AboutQOC/Pages/>
227. National Olympic Committee of Russian federation [Internet]. 2019

[cited May 2019]. Available from: <http://coa.sportedu.ru/news>

228. National Olympic Committee of Tunisia [Internet]. 2019 [cited May 2019]. Available from: <http://www.cnot.org.tn/academie-nationale-olympique-tunisienne/>

229. National Olympic Committee of Ukraine [Internet]. 2012 [cited November 2017]. Available from: <http://noc-ukr.org/>

230. Olympic Charter. Lausanne: International Olympic Committee; 2018. 104 p.

231. Olympic museum network. [Internet]. 2019 [cited May 2019] <https://www.olympic.org/museum/collaborate/olympic-museums-network>

232. Olympic world library [Internet]. 2018 [cited May 2019]. Available from: <https://library.olympic.org/>

233. OVEP [Internet]. 2019 [cited May 2019]. Available from: <https://www.olympic.org/olympic-values-and->

234. Pound R/ Incide Olympic. Toronto: Jon Willey; 2004, p. 229– 232.

235. Pringle R. Debunking Olympic sized myths: government investment in Olympism in the context of terror and the risk society. *Education Review*. 2012; 64(3):303–6.

236. Psimopoulos CS. Teaching Olympism in the USA. In: Chatziefstathiou D, Muller N, editors. *Olympism, Olympic education and learning legacies*. Newcastle upon Tyne: Cambridge scholar Publishing; 2014, p. 207–18.

237. Ren H. Olympic education and cross-culture communication. In: Hai R, DaCosta L, Miragaya A, Jing N, editors. *Olympic Studies Reader*. Beijing Sport University; 2009;1, p. 45–53.

238. Rychtecky A. Czech Republic: teaching Olympic education and education throught sport. In: Naul R, Binder D, Rychtecky A, Culpan I, editors. *Olympic education: an interational review*. New York: Taylor&Francis; 2017, p. 147–160.

239. Seisenbekov YK, Dimitrov G. K. Resource insurance of sports entertainment business in the tourist industry. In: Sportske nauke i zdravlje. IV Međunar. konf. Banja Luka, Bosnia and Herzegovina; 2014, p. 194–201.

240. Stolyarov V, Rodichenko V. Russia: our model and system of Olympic education. In: Naul R, Binder D, Rychtecky A, Culpan I, editors. Olympic education: an international review. New York: Taylor&Francis; 2017, p. 47–59.

241. Szymiczek O. Education and the Olympic Ideology. Report of the 8th Summer Session of the IOA. Athens; 1969, p. 19–26.

242. Tavares O, Belm C, Godoi L, Turini M, Gomes M, Todt N. Estudos Oumpicos – Educagao Olimpica (Olympic Studies – Olympic Education). In: DaCosta LP, editor. Atlas do Esporta no Brazil (Atlas of Sport in Brazil). Rio de Janeiro: Shape; 2005, p. 751–3.

243. The International Olympic academy a history of an Olympic institution. – International Olympic academy. 2 ed. Athens; 2011. 284 p.

244. Thom S. Olympism education: Teaching and learning in a New Zealand secondary physical education programme. In: Master's thesis [Internet]; 2010. New Zealand: University of Canterbury; 2010 [cited 2016 July 22]. Available from: library.canterbury.acnz

ДОДАТКИ

АКТ ВПРОВАДЖЕННЯ

результатів наукового дослідження у діяльність Національного олімпійського комітету України та його регіональних відділень

Ми, ті що нижче підписалися, склали цей акт про те, що результати роботи виконаної згідно з темою «Теоретико-методичні основи управління тренувальним процесом та змагальною діяльністю в олімпійському, професійному та адаптивному спорті» на 2016 – 2020 роки (№ державної реєстрації 0116U003167) впроваджені в діяльність Національного олімпійського комітету України та його регіональних відділень в період 2016-2019 років. Виконавці В.В. Передерій, Ю.А. Бріскін внесли такі пропозиції:

Назва пропозиції, форма впровадження і коротка характеристика	Наукова повнота та її значення, рекомендації з подальшого використання	Ефект від впровадження
Методичні рекомендації та змістовне наповнення освітньо-інтерактивного проекту #OlympicLab, який є інноваційною формою олімпійської освіти використані у діяльності Національного олімпійського комітету України та його регіональних відділень	Вперше розроблено, змодельовано та детально описано змістовне наповнення модулів проекту #OlympicLab для використання методичних рекомендацій щодо освітньо-інтерактивного проекту #OlympicLab	Формування системи знань в учнівській молоді з питань історії олімпійського руху, олімпійських цінностей, досягнень спортсменів України Покращення діяльності регіональних відділень Національного олімпійського комітету України з олімпійської освіти

Автори розробники:
аспірант
д. н. з фіз.вих. та спорту, професор



В.В. Передерій
Ю.А. Бріскін

Представник ЛДУФК:
проректор з Н і ЗЗ канд. біолог. наук, професор



А.С. Бовганич

Представник закладу, де виконується впровадження:
Виконавчий директор ІОК України
канд. наук з фіз. вих. і спорту



Н.Д. Коваленко

АКТ ВПРОВАДЖЕННЯ

результатів наукового дослідження у навчальний процес Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського

Ми, ті що нижче підписалися, склали цей акт про те, що результати роботи виконаної згідно з темою «Інноваційні форми олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях» відповідно до плану науково-дослідної роботи ЛДУФК на 2016 – 2020 роки за темою «Теоретико-методичні основи управління тренувальним процесом та змагальною діяльністю в олімпійському, професійному та адаптивному спорті» (№ державної реєстрації 0116U003167) впроваджені в навчальний процес кафедри теорії спорту та фізичної культури при викладанні дисципліни «Олімпійський спорт» для студентів III курсу факультету фізичної культури і спорту у 2018-2019 навчальному році. Виконавці В.В. Передерій, Ю.А. Бріскін внесли такі пропозиції:

Назва пропозиції, форма впровадження і коротка характеристика	Наукова новизна та її значення, рекомендації з подальшого використання	Ефект від впровадження
<p>Методичні матеріали для лекцій та семінарських занять з дисципліни «Олімпійський спорт» «Машинг: форм олімпійської освіти в Україні».</p> <p>Систематизовано форми олімпійської освіти в Україні за такими характеристиками: вікові групи учасників проєктів, контент, формат проєктів, відповідальні організації та масштабність заходів.</p>	<p>Вперше здійснено систематизацію існуючих форм олімпійської освіти в Україні та проведено їх порівняльний аналіз.</p>	<p>1. Удосконалення змісту навчальної дисципліни «Олімпійський спорт».</p> <p>2. Формування в студентів системи професійних знань щодо різновидів форм олімпійської освіти в Україні.</p> <p>3. Доповнення інформації щодо функціонування системи олімпійської освіти України.</p>

Автори розробники:

аспірант

д. н. з фіз.вих. та спорту, професор

В.В. Передерій

Ю.А. Бріскін

Представник закладу, де відбулося впровадження:

Декан факультету ФКіС,

І.М. Ріпак

Перший проректор, професор

Ф.В. Музика

від _____ № _____
на № _____ від _____


АКТ ВПРОВАДЖЕННЯ

результатів наукового дослідження у діяльність Національного олімпійського комітету України та його регіональних відділень

Ми, ті що нижче підписалися, склали цей акт про те, що результати роботи виконаної згідно з темою «Теоретико-методичні основи управління трепувальним процесом та змагальною діяльністю в олімпійському, професійному та адаптивному спорті» на 2016 – 2020 роки (№ державної реєстрації 0116U003167) впроваджені в діяльність Національного олімпійського комітету України та його регіональних відділень в період 2016-2019 років. Виконавці В.В. Передерій, Ю.А. Бріскін внесли такі пропозиції:

Назва пропозиції, форма впровадження і коротка характеристика	Наукова новизна та її значення, рекомендації з подальшого використання	Ефект від впровадження
Методичні рекомендації та змістове наповнення освітньо-інтерактивного проєкту #OlympicLab, який є інноваційною формою олімпійської освіти використані у діяльності Національного олімпійського комітету України та його регіональних відділень	Вперше розроблено, змодельовано та детально описано змістове наповнення модулів проєкту #OlympicLab для використання методичних рекомендацій щодо освітньо-інтерактивного проєкту #OlympicLab	Формування системи знань в учнівській молоді з питань історії олімпійського руху, олімпійських цінностей, досягнень спортсменів України Покращення діяльності регіональних відділень Національного олімпійського комітету України з олімпійської освіти

Автори розробники:
аспірант
д. н. з фіз.вих. та спорту, професор


В.В. Передерій
Ю.А. Бріскін

Представник ЛДУФК:
проректор з П і ЗЗ канд. біолог. наук, професор


А.С. Возжынч

Представник закладу, де виконується впровадження:
Виконавчий директор НОК України
канд. наук з фіз. вих. і спорту


А.І. Коваленко

Unclassified

NOC Ukraine

Olympic Games Department

Lausanne, 6 December 2019

Young Change-Maker Programme

To whom it may concern,

Please accept this letter as recognition of Vira Perederii's successful participation in the Young Change-Maker+ programme for 2016 and 2017 with her initiative #OlympicLab.

During this period over 9,100 participants benefited from the programme and the results were shared with the IOC during the subsequent IOC Youth Summits and in final reporting.

Yours sincerely,

Kate Sole

Olympic Games Promotion, Senior Project Manager

ПОГОДЖЕНО



Міністерство освіти і науки України
 Заступник міністра  Р. В. Греба
 04.02.2019 року

ПОГОДЖЕНО



Міністерство молоді та спорту України
 Міністр  І. О. Жданов
 04.02.2019 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Громадська організація "Національний олімпійський комітет України"



Президент  С. Н. Бубка
 04.02.2019 року

Положення
про Всеукраїнський спортивно-інтерактивний захід серед дітей
та молоді #OlympicLab

Додаток 21
до постанови Виконкому НОК України
від 03 вересня 2018 року № 49

**Положення
про Всеукраїнський спортивно-інтерактивний
захід серед дітей та молоді #OlympicLab**

Ініціатором і засновником Всеукраїнського спортивно-масового заходу серед дітей та молоді #OlympicLab(надалі – Захід) є Громадська організація "Національний олімпійський комітет України"(надалі – НОК України).

Захід включає 6 напрямків, кожен з яких спрямований на реалізацію одного із важливих напрямів діяльності Міжнародного олімпійського комітету – заохотити дітей та молодь всього світу долучитись до здорового способу життя, сприйняти його філософії, жити за олімпійськими цінностями – дружби, досконалості та взаємоповаги, а також залучити їх до занять фізичною культурою та спортом і адаптувати до здорового способу життя.

Участь у Заході здійснюється на добровільних засадах.

1. Загальні положення

1.1. Захід проводиться НОК України за сприяння Міністерства молоді та спорту України, Міністерства освіти і науки України.

1.2. Основна мета Заходу – виховання молодого покоління за допомогою олімпійських ідеалів та принципів з використанням сучасних підходів, сприяння залученню дітей до активних занять спортом.

1.3. Правове регулювання Заходу здійснюється відповідно до законодавства України, Статуту НОК України та цього Положення.

1.4. При проведенні Заходу не допускається використання прапорів, гасел, знаків, символіки тощо, які мають ознаки політичних партій, різних рухів та організацій громадян, що не мають спортивної спрямованості. Не допускається будь-яка політична агітація та пропаганда.

2. Мета та завдання

2.1. Мета Заходу – пропаганда здорового способу життя, поширення ідей олімпізму, розвиток олімпійського руху в Україні через напрямки Заходу, які в свою чергу покликані залучати якомога більше дітей до здорового способу життя та сприяння соціалізації дітей переселенців на новому місці.

2.2. Завдання Заходу:

- 2.2.1 Знайомство учасників Заходу з основами здорового способу життя, через напрямки заходу;
- 2.2.2 збагачення знаннями учасників щодо історії олімпійського руху, олімпійських видів спорту, видатних спортсменів;
- 2.2.3 формування уявлення учнів про олімпійський рух у світі та, зокрема, в Україні;

- 2.2.4 надбання основних знань щодо базового менеджменту шляхом залучення до проведення партнерів організацій організаторів;
- 2.2.5 створення засобами ментального тренування, пробудження в учнях бажання досягнути максимального балансу та розвиватися і удосконалювати свої здібності;
- 2.2.6 формування позитивного ставлення та інтересу і сталих навичок щодо волонтерського руху;
- 2.2.7 сприяння вихованню почуття патріотизму, гордості за успіхи українських спортсменів, які гідно представляють нашу державу на міжнародних змаганнях найвищих рівнів;
- 2.2.8 сприяння поширенню ідей гуманізму.

3. Організація проведення

3.1. Захід проводиться за шістьма напрямками:

- I напрямок – Олімпійській чат та лідерство;
- II напрямок – базові бізнес навички та розвиток кар'єри;
- III напрямок – основи здорового харчування;
- IV напрямок – олімпійські та людські цінності;
- V напрямок – ментальне тренування;
- VI напрямок – волонтерство.

3.2. Загальне керівництво проведенням Заходу здійснюється НОК України.

3.3. Місцем проведення Заходу є центральні частини м. Києва, обласних та районних центрів, сіл, селищ, стадіони, спортивні майданчики баз, таборів, шкіл, вищих навчальних закладів тощо.

4. Учасники

4.1. Учасниками Заходу є діти та молодь.

5. Логотип

5.1. Захід може мати офіційний логотип, який повинен використовуватись в офіційній рекламі Заходу, продиктованій НОК України при анонсуванні Заходу, у друкованій та іншій поліграфічній продукції, що готується до Заходу.

5.2. Офіційний логотип Заходу затверджується Виконкомом НОК України.

6. Заходи безпеки

6.1. Заходи безпеки під час проведення Заходу забезпечуються у порядку визначеному Законодавством України.

6.2. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18 грудня 1998 року № 2025 «Про порядок підготовки спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних та культурно-видовищних заходів» підготовка спортивних споруд покладається на організації, на спортивних базах яких проводиться Захід.

7. Звітування

7.1. Регіональні відділення НОК України звітують перед НОК України про проведення Заходу у два етапи перший до 25 травня та другий до 25 грудня поточного року відповідно до встановленої форми.

8. Висвітлення у ЗМІ

8.1. Захід широко анонсується та висвітлюється в ЗМІ.

8.2. НОК України та регіональні відділення НОК України запрошують представників ЗМІ взяти активну участь у Заході.

8.3. НОК України в офіційних прес-релізах розповсюджує інформацію про Захід, його історію та інформацію про організацію.

8.4. По завершенню Заходу готуються окремі теле- та радіопередачі про перебіг подій, яскраві моменти та творчий підхід організаторів до реалізації мети зазначеного заходу.

9. Фінансування

9.1. Витрати на проведення Заходу здійснюються за рахунок коштів НОК України та інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

10. Заключні положення

10.1. Організатори мають право вносити зміни та доповнення до цього Положення не пізніше одного місяця до проведення Заходу.

10.2. НОК України може залучати до Заходу партнерів та спонсорів.



Handwritten signatures of several individuals, likely representing the organizing bodies, are present at the bottom of the page.



**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
ВІДДІЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО КОМІТЕТУ
УКРАЇНИ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ**

21100, м. Вінниця, Хлібна, 1, тел. 8 (0432) 611 422, 611 421, 8 (050) 481 45 75
ПАТКБ «ПриватБанк» Вінницька філія, р/р 26009055307969, ЗКПГО 21725486, МФО 302689
E-Mail: vinctinok@gmail.com

Даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проекту #OlympicLab є достовірними.

11.09.2018р.





НАЦІОНАЛЬНИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ВІДДІЛЕННЯ НОК УКРАЇНИ У ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ»

вул. Карбінцева, 2, м. Луцьк, 43023, тел/факс: (0332) 280197, E-mail: volnook-ukr@ukr.net, код ЄДРПОУ 21741433

05 листопада 2018 року № 26

Даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проекту #OlympicLab є достовірними.

З повагою
голова відділення НОК України
у Волинській області

Р.П. Каршок



**НАЦІОНАЛЬНИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ВІДДІЛЕННЯ НОК УКРАЇНИ В м. ГОРІШНІ ПЛАВНІ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«МІСЬКА ОЛІМПІЙСЬКА СПІЛКА»**

39800 Україна Полтавська обл. м. Горішні Плавні, П-т Героїв Дніпра 62, к.72
тел. (05348) 3-20-08 (факс (05348) 2-28-37 (noc.komus@gmail.com))

№ 67 від 05.11.2018р.

Шановна Віра!

Виконавча дирекція відділення НОК України в м. Горішні Плавні та ГО «Міська олімпійська спілка» підтверджує надання відповіді на питання анкети по ОлуптрісІаб.

З повагою,

Виконавчий директор



М. В. Шиндіков

Відділення в Дніпропетровській області

07 вересня 2018 р.

№ 58-АП

Президенту НОК України

Бубці С.Н.

Шановний Сергію Назаровичу!

ГО «Відділення НОК України в Дніпропетровській області» на Ваше анкетне опитування щодо якості реалізації модулів проекту #OlympicLab, надає відповідні дані та підтверджує достовірність поданої інформації.

**Виконавчий директор
ГО «Відділення НОК України
в Дніпропетровській області»**



О.С.Дювбаков



НАЦІОНАЛЬНИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ВІДДІЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО КОМІТЕТУ
УКРАЇНИ В ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

64000, Україна, Донецька область
 м. Крайторськ, вул. Костянтина Гамалея, 7
 веб-сайт: www.noc-dn.org.ua

тел: +38 (095) 820-60-83
 e-mail: donesbk@noc-ukr.org
nocdonesbk@gmail.com

03.09.2018 № 103/18
 на № _____ від _____

Президенту НОК України
 Бубні С.Н.

Даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проекту #OlympicLab є достовірними.

Відповідальний секретар
 відділення НОК України
 в Донецькій області



Д.Ю. Подопрнгога



НАЦІОНАЛЬНИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ВІДДІЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ
в Житомирській області

10014, м. Житомир, вул. Мала Бердичівська, 25, тел.: (0412) 42-10-93; факс.: (0412) 41-83-45

07 вересня 2018 р. № 25

НОК України

Відділення НОК України в Житомирській області даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проекту #OlympicLab є достовірними.

З повагою,
Заступник Голови
відділення НОК України
в Житомирській області



М.П.Власенко



**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«НАЦІОНАЛЬНИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ»
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ ПІДРОЗДІЛ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
«НАЦІОНАЛЬНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ»
В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

88018, Ужгород, Україна
вул. Заньковецької, 5
Тел./факс: (80312) 67-19-96, 67-36-54

5, Zanykoveckaya Str.,
88018, Uzhgorod, Ukraine
Tel./fax: (80312) 67-19-96, 67-36-54

04.09.2018р.

Даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проекту #OlympicLab є достовірними.

Голова відокремленого підрозділу
НОК України в Закарпатській області



І.І.Риляк

12.09.2014 11:10:21

Копія документів надана за адресою: Ужгородський національний університет, вул. Свободи, 57, м. Ужгород, Закарпатська область, Україна





НАЦІОНАЛЬНИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
Запорізьке обласне відділення

69005, м. Запоріжжя, вул. Лермонтова, 21, тел. 34-32-21, факс 233-87-89
р/р 26006010002073, АКБ «Індустріалбанк», МФО 313849, ЄДРПОУ 26074740
E-mail: zruok@gmail.com

Даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проекту #OlympicLab є достовірними.

Дата 07.09.2018



В.Є. Лобанов



**ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ**

вул. Шухевича, 21, м. Івано-Франківськ, 76014,
р/р 2600730101149 обласне управління ощадного банку, МФО 336503,
код ЄДРПОУ 23800571, тел. 52-04-81, тел/факс 52-04-82

від 6 вересня 2018 року № 83

**Національний олімпійський
комітет України**

Даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проекту #OlympicLab є достовірними.

Відповідальний секретар

Володимир Антоненко



НАЦІОНАЛЬНИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКЕ МІСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ
Kyiv branch of National Olympic Committee of Ukraine

01033, Київ, Україна
вул.Володимирська,69
Тел.: (+380) 044 5856478
Факс: (+380) 044 5856458
<http://www.kiev-noc.org.ua>

69,Vladimirska Str.
01033 Kyiv, Ukraine
Tel.: (+380) 044 5856478
Fax: (+380) 044 5856458
<http://www.kiev-noc.org.ua>

№ _____ від _____

Національний олімпійський комітет України

Даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проекту #OlympicLab є достовірними.

Голова Київського міського
відділення НОК України

Костенко П.І.

НАЦІОНАЛЬНИЙ
ОЛІМПІЙСЬКИЙ
КОМІТЕТ УКРАЇНИ

КИЇВСЬКЕ
ОБЛАСНЕ ВІДДІЛЕННЯ

Україна, 03028, м. Київ,
пр-т Науки, 42/1, корпус 11, офіс 11
Тел.: + 38 044 527-90-01, e-mail: kovach@ukoc.com



NATIONAL
OLYMPIC COMMITTEE
OF UKRAINE

KYIV REGIONAL
DEPARTMENT

42/1 Nauky Avenue,
Kyiv, 03028, Ukraine

Tel.: + 38 044 527-90-01, e-mail: kovach@ukoc.com

«05» листопада 2018 року

№ 230

м. Київ

Даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проєкту #OlympicLab є достовірними.

З повагою

Заступник голови

Корніснко В.В.



У К Р А І Н А

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ВІДДІЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО
КОМІТЕТУ УКРАЇНИ В КІРОВОГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ
25006, м. Кропивницький, вул. Преображенська, 2.
E-mail: nok_kirovograd@ukr.net

05118 № 50
на № _____ від _____

Національний олімпійський
комітет України

Про участь у проведенні
анкетування

Даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проекту #OlympicLab є достовірними.

Голова відділення НОК України
в Кіровоградській області



О. Кузьмін

05.11.2018 р.

NATIONAL
OLYMPIC
COMMITTEE
of UKRAINE

Lugansk regional
branch



НАЦІОНАЛЬНИЙ
ОЛІМПІЙСЬКИЙ
КОМІТЕТ
УКРАЇНИ

Луганське обласне
відділення

05.11.2018 № ОІ-38

на № _____ від _____

НОК України

Даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проекту #OlympicLab є достовірними.

З повагою,
голова ЛЮВ НОК України

Голоседринов А.В.
(066) 310-15-69



В. В. Острцов

92901, Україна, Луганська обл., м.Кремінна, вул. Жовтнева, 3
тел.: (066) 310-15-69, e-mail: lg-noc@ukr.net



ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ВІДДІЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ
У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ»

79044 м. Львів, вул. сев. Чуринців 55-а, тел./факс: 238-48-81 тел. 238-49-00, www.noc.lviv.ua,
noc.lviv@ukr.net

04 вересня 2018 року № 47

Головному спеціалісту управління
олімпійського руху НОК України
Перелерій В. В.

Даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проекту #OlympicLab є достовірними.

Виконавчий директор



Христина Опьола

Вих. Гарасимюк Вікторія



ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «РЕГІОНАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО
ОЛІМПІЙСЬКОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ
В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ»

54027, м. Миколаїв, вул. Адміральське, 20

E-mail: nok.nikolov@ukr.net

тел./факс: 37-02-95, 37-04-76

Від 07.09.18 № 32-Нк

Даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проекту #OlympicLab є достовірними.

Перший заступник голови ГО «Регіональне
відділення НОК України в Миколаївській
області»



В.В.Прокопович



НАЦІОНАЛЬНИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ВІДДІЛЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ НОК УКРАЇНИ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Україна, 65011, м. Одеса, вул. Успенська 30, телефакс (048) 725-12-30
р/р 26000215421, ПАТ «Мирфин Банк» м. Чорноморськ, МФО 3.28168, код 26006543

Даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проекту #OlympicLab є достовірними.

Дата



підпис, печатка



ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ПОЛТАВСЬКЕ ОБЛАСНЕ
ВЕДЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО
ОЛІМПІЙСЬКОГО КОМІТЕТУ
УКРАЇНИ»

12.09.18 № 86

На № _____

Національний
олімпійський комітет України

Надіслані дані є достовірні по проєкту «@OlympicLab».

З повагою
Відповідальний секретар
ПОВ НОК України



І.Р.Гетьман



**НАЦІОНАЛЬНИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКЕ ОБЛАСНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

вулиця Просвіти, 2, м. Рівне, 33028, тел. (050) 4182063, e-mail: rivne@noc-ukr.org

05.11.2018 № 26

Національний олімпійський
комітет України

Відділення Національного олімпійського комітету України в Рівненській області підтверджує достовірність даних, наданих на запитання щодо оцінюванню результатів впровадження проекту #OlympicLab, з метою проведення наукових досліджень за темою "Інноваційні форми Олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях".

Голова відділення



М. Петренчук

Вик. Рука К.В.
0504182063



ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
ВІДДІЛЕННЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ
В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

40030, Суми-30, Україна,
вул.Гагаріна, 9а
Ukraine Tel./факс: (0542) 60-10-91

9а, Gagarina Str.,
40030 Sumy,
Tel./fax: (0542) 60-10-91

06.06.2018 №39

**Національний олімпійський
комітет України**

Даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проекту #OlympicLab є достовірними.

З повагою,
Голова

06.06.18р.

О.Ю.Петрова
О.Ю.Петрова



**МІСЦЕВИЙ ОСЕРЕДОК ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
«НАЦІОНАЛЬНИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ»
В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

46001 м. Тернопіль вул. Івана Франка, 16, тел. (0352) 52-26-72

Даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проекту #OlympicLab є достовірним.

06.09.2018р.



Ігнатенко В.М.

Даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проекту #OlympicLab є достовірними.

07.09.2018



НАЦИОНАЛЬНИЙ
ОЛИМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНИ



НАЦІОНАЛЬНИЙ
ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНИ

ХЕРСОНСЬКЕ ОБЛАСНЕ ВІДДІЛЕННЯ

73000, м. Херсон, вул. Робоча, 76а, Тел: (8-0552) 33-63-91
Р/р № 260083571 АППЕ АВАЛЬ МФО - 380805 Код ЗКПО 26083874

№ 20 від « 05 » 11. 2018 р.

Яке відділення НОК України Ви представляєте? *

Херсон

Оцініть ефективність проведення заходів #OlympicLab за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Оцініть ефективність проведення модулю «Здоровий спосіб життя» за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Оцініть ефективність проведення модулю «Загальнолюдські та олімпійські цінності» за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Оцініть ефективність проведення модулю «Ментальне тренування» за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Оцініть ефективність проведення модулю «Чат з чемпіонами та лідерські навички» за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Оцініть ефективність проведення модулю «Основи бізнесу та кар'єри» за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Оцініть ефективність проведення модулю «Волонтерство» за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Проект #OlympicLab спрямований на поширення ідей олімпізму. Оцініть ефективність вирішення цього завдання за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Проект #OlympicLab спрямований на поширення інформації про досягнення українських спортсменів-олімпійців, на спілкування з олімпійцями. Оцініть ефективність вирішення цього завдання за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Проект #OlympicLab спрямований на формування системи знань про олімпійський рух. Оцініть ефективність вирішення цього завдання за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Проект #OlympicLab спрямований на ознайомлення з олімпійськими та загальнолюдськими цінностями. Оцініть ефективність вирішення цього завдання за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Проект #OlympicLab спрямований на залучення до занять спортом. Оцініть ефективність вирішення цього завдання за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Проект #OlympicLab спрямований на виховання молоді на олімпійських цінностях. Оцініть ефективність вирішення цього завдання за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Проект #OlympicLab спрямований на оновлення форм олімпійської освіти. Оцініть ефективність вирішення цього завдання за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Оцініть значущість різноманітності контенту як характерної риси проекту #OlympicLab за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – не має значення, 10 – має надзвичайно важливе значення) *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Оцініть значущість наявності змістовного наповнення проекту #OlympicLab за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – не має значення, 10 – має надзвичайно важливе значення) *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Оцініть рівень зручності користування розробленим контентом для кожного модуля #OlympicLab за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – незручно, 10 – надзвичайно зручно) *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Оцініть значущість можливості адаптації проекту до різної аудиторії та місця проведення як характерної риси проекту #OlympicLab за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – не має значення, 10 – має надзвичайно важливе значення) *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Оцініть значущість іновативності модулів, як характерної риси проекту #OlympicLab за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – не має значення, 10 – має надзвичайно важливе значення) *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Чи є в Вас пропозиції щодо покращення проекту #OlympicLab? *

З повагою,
Голова Херсонського обласного
Відділення НОК України



С.Ф. Кірсанов



У К Р А Ї Н А
ВІДДІЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО
ОЛІМПІЙСЬКОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ В
ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

29000 м. Хмельницький,
 вул. Паличука, 41
 Тел./ факс: (067)8008306
 e-mail: hn-ukr@ukr.net

р/р 26001012103504
 ПАТ "Укробанк"
 МФО 300023
 ЄДРПОУ 23800112

02.11.2018 року № 64

На № _____ від _____

Національний олімпійський комітет
 України

№	Назва питання	Бали
1.	Оцініть ефективність проведення заходів #OlympicLab за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно)	9
2.	Оцініть ефективність проведення модулю «Здоровий спосіб життя» за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно)	9
3.	Оцініть ефективність проведення модулю «Загальнонародські та олімпійські цінності» за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно)	9
4.	Оцініть ефективність проведення модулю «Ментальне тренування» за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *	9
5.	Оцініть ефективність проведення модулю «Чат з чемпіонами та лідерські навички» за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *	9
6.	Оцініть ефективність проведення модулю «Основи бізнесу та кар'єри» за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *	9
7.	Оцініть ефективність проведення модулю «Волонтерство» за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *	9
8.	Проект #OlympicLab спрямований на поширення ідей олімпізму. Оцініть ефективність вирішення цього завдання за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *	10
9.	Проект #OlympicLab спрямований на поширення інформації про досягнення українських спортсменів-олімпійців, на спілкування з олімпійцями. Оцініть ефективність вирішення цього завдання за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *	10

10.	Проект #OlympicLab спрямований на формування системи знань про олімпійський рух. Оцініть ефективність вирішення цього завдання за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *	10
11.	Проект #OlympicLab спрямований на ознайомлення з олімпійськими та загальнолюдськими цінностями. Оцініть ефективність вирішення цього завдання за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *	10
12.	Проект #OlympicLab спрямований на залучення до занять спортом. Оцініть ефективність вирішення цього завдання за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *	10
13.	Проект #OlympicLab спрямований на виховання молоді на олімпійських цінностях. Оцініть ефективність вирішення цього завдання за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *	9
14.	Проект #OlympicLab спрямований на оновлення форм олімпійської освіти. Оцініть ефективність вирішення цього завдання за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – неефективно, 10 – дуже ефективно) *	9
15.	Оцініть значущість різноманітності контенту як характерної риси проекту #OlympicLab за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – не має значення, 10 – має надзвичайно важливе значення) *	8
16.	Оцініть значущість наявності змістовного наповнення проекту #OlympicLab за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – не має значення, 10 – має надзвичайно важливе значення) *	8
17.	Оцініть рівень зручності користування розробленим контентом для кожного модуля #OlympicLab за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – незручно, 10 – надзвичайно зручно) *	10
18.	Оцініть значущість можливості адаптації проекту до різної аудиторії та місця проведення як характерної риси проекту #OlympicLab за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – не має значення, 10 – має надзвичайно важливе значення) *	9
19.	Оцініть значущість інноваційності модулів, як характерної риси проекту #OlympicLab за шкалою від 1 до 10 балів (1 бал – не має значення, 10 – має надзвичайно важливе значення) *	9
20.	Чи є в Вас пропозиції щодо покращення проекту #OlympicLab?	Не має

Голова відділення



Ю.А. Краснюк



НАЦІОНАЛЬНИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
Громадська організація «Відділення Національного
олімпійського комітету України у Черкаській області»
В НОК України у Черкаській області

Україна, 18036, м. Черкаси, вул. Пастерівська, 102, тел. факс (0472) 63-86-80, тел. 63-85-88

05.09.2018 р. № *119*

Національний олімпійський
комітет України

Даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проекту #OlympicLab є достовірними.

З повагою,

Відповідальний секретар
відділення НОК України
у Черкаській області



І. С. Урета



**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ "ВІДДІЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО
ОЛІМПІЙСЬКОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ
В ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ"**

м. Чернівці, вул. Г.Сковороди, 1 тел. (0372) 57-08-23, (050) 929-16-95, e-mail: heshko@i.ua

05 листопада 2018 р.

№ 76

м. Чернівці

Даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проекту #OlympicLab є достовірними.

05.11.2018



Гешко І.Т.

Головному спеціалісту
НОК України

Вірі Передерій

Відділення НОК України
Чернігівської області

Даним листом надаємо підтвердження, що відповіді на питання анкети щодо оцінювання результатів впровадження проєкту #OlympicLab є достовірними.

Дата 05.09.2018

Handwritten signature





#OlympicLab

General information: In 2015 IOC was launched the Program – «Young Change-Makers+», where the main purpose is involving Young Change-Makers (YCM) to the active promotion and developing of the Olympic movement.

Project #OlympicLab of the YCM of Ukraine for II winter Youth Olympic Games (YOG) 2016 Vira Perederii (finalist of the OG 2008 in Beijing) got IOC support for the realization through the «Young Change-Makers+» and was one of the successful projects.

Project content: the content of the project based on the Olympic values and principles, the content of the Learn&Share program of the YOG, using elements of the sustainable NOC of Ukraine project - the Olympic lesson.

#OlympicLab is aimed to make stronger the implementation of the Olympic education in the educational process of general education schools and schools of the Olympic education network. The project implementation organized with a help of the 26 Regional Divisions of the NOC of Ukraine.

Project objective: to spread of Olympic ideals and principles, to involve young people in the Olympic movement and promotion of a healthy lifestyle and the acquirement of useful leadership skills.

Main tasks of the #OlympicLab:

1. Promote Olympic ideas
2. Promote TOP level athletes and their results
3. Formation of the Olympic movement' knowledge system among youth
4. Familiarizing participants with Olympic values
5. Involve project participants into sports
6. Educating youth on Olympic values
7. Update form of Olympic education

Modules of the #OlympicLab:

- Olympic and human values – providing history of the Olympic movement development. This module shares information of the Olympic values, Olympism, Olympic education and so on.

- Chat with a champions and leadership skills – providing opportunity for participants to get a motivation from the top level Olympians and athletes', discover secrets of self-development on examples of the stories of the Olympians. Also, the module open main points of the leadership on practice, its' benefits and challenges in daily life using.

- Healthy lifestyle – providing opportunity to be acquainted with a sport, its representatives and venues. All participants of the module can practice a presented sport during the event. The main task of this module is to involve more participants to practicing the presented sport. In addition, it can be information on the proper nutrition followed by practical part where participants prepare healthy meals.

- Basic business skills and career – providing in cooperation with the NOC of Ukraine Regional Divisions’ partners and sponsors. All participants have an opportunity to get information from the successful organizations and athletes who create own business and career after sport.

- Olympic and human values – providing history of the Olympic movement development. This module shares information of the Olympic values, Olympism, Olympic education and so on.

- Volunteering – a module is divided into 2 parts: theoretical – sharing the general information about the volunteering movement and its benefits; and practical part – where the participants are involved in the conduction of the NOC of Ukraine Regional divisions’ events for getting real skills and volunteering experience.

- Mental training – providing useful information on fighting with stressful situations, training for improving psychological state and increasing stress resistance. Additionally all the mentioned information are being shared by psychologists or coaches/teachers who use psychological tools, also for the conduction of the module it is desirable to involve athletes who can share own experience of mental training in their preparation and training process.

In general, each module familiarizes the participants with all aspects of the Olympic Movement and as a result:

- blends sport with culture and education;
- promotes sport and the Olympic values in a society;
- contributes to active engaging of young people into sport and physical activity.

Format: Meetings / Seminars / Trainings / Lessons / Master classes.

INDICATOR	YEARS		
	2016	2017	January – May 2018
Numbers of participants	4901	5985	19861
Numbers of educational institutions	78	263	380
Numbers of Olympians	95	92	51
Numbers of events #OlympicLab	47	41	64

Project details, photos and video of the project by the link: <http://noc-ukr.org/about/projects/olympiclab/>



#OlympicLab: загальна інформація про проєкт.

Довідка: У 2015 році Міжнародним Олімпійським комітетом у межах програми Юних лідерів змін було започатковано програму – «Young Change-Makers+», головною метою якої є їх залучення до активної популяризації олімпійського руху та його сталий розвиток.

В межах програми «Young Change-Makers+» проєкт #OlympicLab Юного лідера змін України на II зимових Юнацьких олімпійських іграх - Передерій Віри, отримав патронат МОК та грант на реалізацію проєкту. У 2016 та 2017 роках #OlympicLab відзначено МОК як один із кращих проєктів юних лідерів змін.

Зміст проєкту #OlympicLab: в основу контенту проєкту покладено головні цінності та принципи олімпізму, зміст культурно-освітньої програми Юнацьких олімпійських ігор, елементи сталого проєкту НОК України – Олімпійський урок. #OlympicLab покликаний посилити впровадження олімпійської освіти у навчально-виховний процес загально-освітніх шкіл та шкіл мережі олімпійської освіти та розширити її аудиторію. Проєкт реалізується на території всієї країни за допомогою 26 регіональних відділень НОК України.

Модулі проєкту #OlympicLab:

- *Загальнолюдські та олімпійські цінності* – модуль надає можливість учасникам ознайомитись із історією олімпійського руху та інформацією щодо олімпізму, олімпійських цінностей та олімпійської освіти.

- *Чат з чемпіонами та лідерські навички* – модуль надає можливість учасникам отримати мотивацію та перейняти досвід провідних атлетів/тренерів, які діляться особистими секретами успіху та самовдосконалення, розказують про особливості лідерства та використання навичок лідерства на практиці.

- *Здоровий спосіб життя* – модуль надає можливість учасникам ознайомитись із особливостями здорового способу життя: знайомство з видом спорту (у вигляді майстер-класу, яке проводить один з провідних атлетів/тренерів) або знайомство із здоровим харчуванням (яке проводить спеціаліст з харчування). Обидва напрями містять теоретичну та практичну (знайомство з видом спорту – участь у тренуванні; здорове харчування – приготування їжі) частини.

- *Волонтерство* – модуль містить теоретичну частину, де учасники отримують загальну інформацію про волонтерський рух та його особливості, а

також практичну частину, в процесі якої є можливість долучитися до волонтерства та вдосконалити практичні навички.

• *Базові бізнес-навички та кар'єра* – реалізація модуля здійснюється за допомогою співпраці із партнерами або спонсорами НОК України та його регіональних відділень. Учасники мають можливість отримати інформацію про створення успішної організації/компанії. Модуль також може проводитися із залученням спортсменів, які створили успішну кар'єру після спорту.

• *Ментальне тренування* – надає інформацію учасникам про корисні методики боротьби зі стресом та покращення власного психологічного стану. Для ознайомлення з цими методиками до проведення модуля залучають спеціалістів галузі психології, спортсменів та тренерів, які використовують психологічну підготовку у загальній системі спортивної підготовки.

Загалом кожен модуль:

- Поеднує спорт та освіту;
- Поширює спорт та олімпійські цінності у суспільстві;
- Сприяє активному залученню молоді до спорту та фізичної активності.

Мета проєкту: поширення олімпійських ідеалів та принципів, залучення молоді до олімпійського руху, пропагування здорового способу життя, знайомство учасників проєкту з зірками українського та світового спорту та надбання корисних життєвих навичок і лідерських якостей.

Завдання #OlympicLab:

1. Поширення ідей олімпізму
2. Поширення інформації про результати олімпійців та спортсменів високого рівня
3. Формування системи знань у молоді про олімпійський рух
4. Ознайомлення учасників із олімпійськими цінностями
5. Залучення учасників проєкту до занять спортом
6. Виховання молоді на олімпійських цінностях
7. Оновлення форм олімпійської освіти

Формат проведення заходів: зустрічі/семінари/тренінги/майстер-класи/уроки тощо.

Результати впровадження проєкту #OlympicLab:

ПОКАЗНИК	РОКИ		
	2016	2017	Січень – травень 2018
Кількість учасників	4901	5985	19861
Кількість навчальних закладів/установ/організацій	78	263	380
Кількість олімпійців	95	92	51
Кількість заходів #OlympicLab	47	41	64

Деталі висвітлення, фото та відео проєкту за посилання: <http://noc-ukr.org/about/projects/olympiclab/>

Список публікацій здобувача

Роботи, в яких відображено основні наукові результати дисертації

1. Передерій В. Напрями освітньої діяльності Міжнародного олімпійського комітету /Віра Передерій// Фізична активність, здоров'я і спорт, - Л. – 2017, - №4 (30), - С. 3-9 (*Видання внесене до міжнародної наукометричної бази даних Index Copernicus Journals Master List (ISSN 2221-1217)*)
2. Передерій В. Маппінг проєктів Олімпійської освіти /Віра Передерій// Український журнал медицини, біології та спорту, - Миколаїв, - 2019, том4 №1 (17), - С.307 – 311 (*Журнал включений до міжнародних наукометричних баз даних: CrossRef, Ulrichs Web, Google Scholar, WorldCat, ResearchBib, World Catalogue of Science Journals*)
3. Передерій В. Експертний аналіз інноваційної форми олімпійської освіти #OlympicLab /Віра передерій, Юрій Бріскін// Український журнал медицини, біології та спорту, - Миколаїв, - 2019, том4 №4 (20), - С.307 – 311 *Здобувачеві належить збір та обробка результатів експертного оцінювання та формулювання висновків (Журнал включений до міжнародних наукометричних баз даних: CrossRef, Ulrichs Web, Google Scholar, WorldCat, ResearchBib, World Catalogue of Science Journals)*
4. Передерій В. #OlympicLab результати та перспективи /Віра Передерій// Наука в олімпійському спорті, - К. №4, 2018, - С. 28 – 31 (*Журнал включено у Список наукових спеціалізованих видань України: наказ МОН України № 1528 від 29.12.2014 р.*)
5. Передерій В. Впровадження інноваційних форм олімпійської освіти /Віра Передерій, Юрій Бріскін// Теорія і методика фізичного виховання і спорту, - К., - №4, 2018, - С. 91 – 95 *Здобувачеві належить збір та обробка результатів опитування та формулювання висновків(Видання внесено до міжнародної наукометричної бази даних Index Copernicus)*

Праці апробаційного характеру

6. Передерій В. Перспективи впровадження інноваційної форми олімпійської освіти в Україні / Віра Передерій // тези XII Міжнародної конференції молодих вчених «Молодь та олімпійський рух» 2019, - К., - С.66

Опубліковані праці, що додатково відображають наукові результати дисертації

7. Передерій В. #OlympicLab - як нова форма олімпійської освіти / Віра Передерій // Молода спортивна наука України: зб. наук. пр. / за заг. ред. Євгена Приступи. – Львів, 2019. – Вип. 23., т.1 – С. 20-21

Відомості про апробацію результатів дисертації

Назва заходу	Місце проведення	Дата проведення	Апробація результатів дисертації
Міжнародна конференція молодих вчених «Молодь та олімпійський рух»	м. Київ (Україна)	Квітень 2017	доповідь
Міжнародна конференція молодих вчених «Молодь та олімпійський рух»	м. Київ (Україна)	Квітень 2018	доповідь
Міжнародна конференція молодих вчених «Молодь та олімпійський рух»	м. Київ (Україна)	Квітень 2019	доповідь
Міжнародна конференція «Сталий розвиток і спадщина у спорті: проблеми та перспективи»	м. Київ (Україна)	Жовтень 2018	доповідь
Самміт Молодих послів	м. Лозанна (Швейцарія)	Листопад 2016	Доповідь
Самміт Молодих послів	м. Лозанна (Швейцарія)	Листопад 2017	Доповідь
Самміт Молодих послів	м. Токіо (Японія)	Вересень 2018	Доповідь